

รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๕

วันจันทร์ที่ ๒๗ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

ณ ตึกรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม ๔๕ คน

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : บัดนี้มีสมาชิกได้มาลงชื่อประชุมครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ ก็ขอเรียนให้ท่านสมาชิกทราบว่านับแต่วันประชุมนี้เป็นต้นไป สภาร่างรัฐธรรมนูญเหลือเวลาในการจัดทำรัฐธรรมนูญอีก ๒๐๘ วัน ไม่ถึง ๗ เดือนแล้วนะครับ

(ที่ประชุมรับทราบ)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : เรื่องที่ ๒ เรื่องพิจารณาตั้งกรรมาธิการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์ประจำจังหวัดของแต่ละจังหวัดเพิ่มเติม ก็เป็นที่ทราบกันแล้วว่าเราจะต้องมีคณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์ในแต่ละจังหวัด ประกอบด้วยท่านสมาชิกสภาร่างฯ จากจังหวัดต่าง ๆ เป็นตัวขึ้นในการดำเนินการ แล้วก็สภามีมติให้เป็นประธานโดยตำแหน่ง หลายจังหวัดก็พร้อมแล้ว หลายจังหวัดก็ตามตัวยังไม่เจอ สภาก็ให้มาตรการไปว่าถ้าใครไม่ตอบรับหรือไม่เจอในระยะเวลาเท่าใด ก็ถือว่าไม่คิดใจจะมาเป็น บัดนี้ทราบว่ามีหลายจังหวัดพร้อมแล้ว ผมขอเชิญจังหวัดต่าง ๆ ที่พร้อมแล้ว คุณชงชาติครับ

นายชงชาติ รัตนิวิชา : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ชงชาติ รัตนิวิชา จากจังหวัดนครศรีธรรมราช ขอเสนอรายชื่อคณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังมีรายชื่อดังต่อไปนี้ ๑. นายโกวิทชัย เหมทานนท์ ๒. นายจิตกล้ำ วิทยา ๓. นาย ช. ธีธอเพชร เพชรไพศิษย์ ๔. นายฉวีวุฒิ ภารพบ ๕. นายนิคม ทองอยู่ ๖. นายบุญส่ง ชานาญกิจ ๗. นายประยูร มาศบำรุง ๘. นายวัชรวา หงส์ประภัสร์ ๙. นายสงวน จันทวณิชกร ๑๐. นายสมบูรณ์ พรหมพันธ์ ๑๑. นายสมบูรณ์

เกตแก้ว ๑๒. ดอกเตอร์สุภาพ พัดอ่อง ๑๓. พันตำรวจเอก สุวิทย์ โอทอง
๑๔. ดอกเตอร์เหม ทองชัย และ ๑๕. นายชงชาติ รัตนวิชา ขอผู้รับรองด้วยครับ
(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ : มีผู้รับรองถูกต้องครบจำนวนนะครับ
มีท่านผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ ถ้าไม่มีก็ถือว่าที่ประชุมนี้มีมติอนุมัติแต่งตั้ง
กรรมการวิสามัญ จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามที่คุณชงชาติเสนอ ผมให้ท่าน
เลขานุการอ่านรายชื่อ ผมถามท่านรองเลขานุการแล้วว่าตอนนี้ยังเรียงตัวอักษร
ไม่ทันก็ทำให้การประกาศช้า ท่านจะเรียงอักษรแล้วค่อยประกาศก็หนึ่ง ก็ขอ
หาวิธีที่ประชุมว่าถ้ามีการผิดพลาดอย่างไรที่ออกไปไม่ตรงกับที่ผู้เสนอ การประชุม
คราวหน้าก็ขอแก้ไขตอนนั้นเลย ผมขออนุญาตตรงนี้ก็แล้วกันเพื่อให้การแต่งตั้ง
ได้ผ่านไปด้วยความรวดเร็วครับ ไม่มีท่านผู้ใดเห็นเป็นอันนะครับ ขอเชิญ
คุณพวงเล็กครับ

นางพวงเล็ก บุญเชียง : กราบเรียนท่านประธาน และท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ดิฉันขอเสนอรายชื่อกรรมการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์ ประจำจังหวัดพะเยา ๑. นายทองคำ เชื้อนทา ๒. นายนิศย์ ปิงเมือง ๓. นายประเสริฐ งามดี ๔. นายปรัชญา สะท้านพ่าย ๕. นางพวงเล็ก บุญเชียง ๖. นางพักพิง บรินส์ ๗. นายพิษณุ สวัสดิ์ ๘. นางวัชรีย์ ดำรงวัฒนกุล ๙. นายสงวน นันทชาติ ๑๐. นายสมนึก มุสิกกะ ๑๑. นายสมบูรณ์ ฟองแก้ว ๑๒. นายสรยุทธ กันตะยา ๑๓. นายสะอาด ปรึพัฒน์ภกร ๑๔. พลตำรวจตรี สุนทร บุญเชียง ๑๕. นายเสถียร เชื้อประเสริฐศักดิ์ ขอผู้รับรองค่ะ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ผู้รับรองถูกต้องนะคะ มีท่านผู้ใดเห็นเป็นอื่นใหม่ครับ ถ้าไม่มีก็ถือว่าที่ประชุมมีมติกรรมการวิสามัญประจำจังหวัดพะเยาตามที่ท่านพวงเล็กเสนอ คุณประวิทย์ เชิญครับ

นายประวิทย์ เจนวีระนนท์ : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม ประวิทย์ เจนวีระนนท์ จากจังหวัดกาญจนบุรี ขอเสนอรายชื่อคณะกรรมการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์ของจังหวัดกาญจนบุรี ดังมีรายนามต่อไปนี้ ๑. นายประวิทย์ เจนวีระนนท์ ๒. ร้อยตรี ณรงค์ แสงสุวิงค์ ๓. พลโท รวมศักดิ์ ไชยโกมินทร์ ๔. นายนิคม อินทรโสภา ๕. นายภูมินทร์ โอภากุลวงษ์ ๖. นายพินิจ จันทรสัมบูรณ์ ๗. นายวินิจ โรจนวงศ์ ๘. นางวลี เหลืองไพบูลย์ ๙. นายกำธร ล้อวงศ์งาม ๑๐. นายสนิท ชุนดี ๑๑. นายวรวุฒิ พงษ์วิทย์ภานุ ๑๒. นายไพบูลย์ พิมพ์พิสิฐถาวร ๑๓. นายสุรเดช มาสภัสร์ ๑๔. นายประสิทธิ์ โอภาสทิพากร ๑๕. นายสุรพล ล้อศิริ ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : มีผู้รับรองถูกต้องนะคะ ท่านผู้ใดเห็นเป็นอื่นใหม่ครับ ไม่มีถือว่าอนุมัติตามที่คุณประวิทย์ เสนอ นะครับ คุณชานนท์ เชิญครับ

นายชานนท์ สุวสิน : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายชานนท์ สุวสิน ส.ส.ร. จากจังหวัดลำปาง ขอเสนอรายชื่อคณะกรรมการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์ ประจำจังหวัดลำปาง ดังมีรายชื่อดังต่อไปนี้ ๑. นายชานนท์ สุวสิน ๒. นายวิสูตร

กฤษย์วิวัฒน์พจนานา ๓. นายนิมิตร จิวะสันติการ ๔. นายนิรันดร์ จิวะสันติการ
 ๕. นายหนพล สมบูรณ์ ๖. นายเชษฐ คติวัฒน์ ๗. นายวราวุฒิ หน่อคำ
 ๘. นายทองใบ ปัญญาภินันท์ ๙. นายสิริวิรัตน์ ยิ่งเสรี ๑๐. นายอุดมศักดิ์
 ศักดิ์มิ่งวงศ์ ๑๑. นายประธา เสริมพานิช ๑๒. นายสุรวุฒิ เปี่ยมพงศ์สานต์
 ๑๓. นายประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์ ๑๔. นายไพฑูรย์ สุภัสสร
 ๑๕. นายประโยชน์ โชติภินันท์ ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกรัฐสภาอื่นรับรอง)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ
 มีท่านผู้ใดเห็นเป็นอื่นไหมครับ ถ้าไม่มีถือว่าประชุมอนุมัติตามที่คุณชานนท์เสนอ
 เชิญคุณจิตวาครับ

นายจิตวา กลิ่นสุนทร : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
 ผม นายจิตวา กลิ่นสุนทร สสร. จากจังหวัดระยอง ผมขอเสนอชื่อ
 คณะกรรมาธิการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์ ประจำจังหวัด
 ระยอง ดังนี้ ๑. นายจิตวา กลิ่นสุนทร ๒. นายจักร์ชัย จิวะเวชชวิวัฒน์
 ๓. นายชลิต ขวัญแก้ว ๔. นายณรงค์ อินทรสาสัยณ์ ๕. นายชงชัย ผ่องแผ้ว
 ๖. นายแพทย์ปวิินทร์ ธนาภรณ์ -----

๗. นายปรีชญา สมะลาภา ๘. นายประเสริฐ แจ่มกระจ่าง
 ๙. นายวิสูตร พิริยะพาณิชย์ ๑๐. นายสมศักดิ์ สาครเสถียร
 ๑๑. นายสันตต์ วิเศษศรี ๑๒. นายสุวัฒน์ อินทรสายัณห์
 ๑๓. นายสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์ ๑๔. นายสุเทพ ชัยเสวกานนท์
 และ ๑๕. นายอุทิศ เต็มทอง ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ผู้รับรองถูกต้อง
 ถ้าไม่มีท่านผู้ใดเห็นเป็นอันกัถือว่่าที่ประชุมนี้อนุมัติแล้วครับ
 คุณครรรชิตครับ

นายครรรชิต สุขุมินท : กราบเรียนท่านประธาน
 ผม ครรรชิต สุขุมินท จากจังหวัดอุทัยธานี ขออนุญาตเสนอรายชื่อ
 คณะกรรมาธิการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นฯ ประจำจังหวัดอุทัยธานี
 จำนวน ๑๕ ท่านครับ ๑. นายครรรชิต สุขุมินท ๒. นายแท้ คงหัวรอบ
 ๓. นายประสิทธิ์ มงคลศิริ ๔. นายยงยุทธ สาธิตานันท์
 ๕. นายสุรพงษ์ สิทธิกรดี ๖. นายอุทัย นวะมะวัฒน์ ๗. นายสมชาย อินทศร
 ๘. นายสุเมธ อธิมาตรานนท์ ๙. นายคศิษฐ์ศักดิ์ วงศ์นากนการ
 ๑๐. นายวสันต์ จันทร์วังหี ๑๑. พันจ่าอากาศเอก มนัส สุขสำราญ
 ๑๒. นายดำเนิน วงษ์วิทย์กิจ ๑๓. นายสายัณห์ แก้วกลักรรรม
 ๑๔. นายสุรพันธ์ จันเจริญ ๑๕. นายสมพงษ์ สุทธิวงศ์ ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : มีผู้รับรองถูกต้องแล้วครับ
 ไม่มีท่านผู้ใดเห็นเป็นอันกัถือว่่าที่ประชุมนี้อนุมัติตามที่ครรรชิตเสนอ
 คุณเอกครับ

นายเอก วรรณทอง : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ
 กระผม นายเอก วรรณทอง สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญจังหวัดจันทบุรี
 ขอเสนอรายชื่อคณะกรรมาธิการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์
 จังหวัดจันทบุรี ตามรายชื่อดังต่อไปนี้ครับ ๑. นายเอก วรรณทอง

๒. เรือตรี สุกรี วัชรศิริทอง ๓. นายวุฒิชัย เลื่อนชนะกุล
 ๔. พลตำรวจโท ชัยสิทธิ์ กาญจนกิจ ๕. นายสุนทร กองจินดา ๖. นายสุระ
 ไกรสุณย์ ๗. นายศิริชัย ศิริสุนทรลักษณ์ ๘. นางสาวดิศวี สุทธิสีล
 ๙. นายเกษม ทองแก้ว ๑๐. นางกัญหา วรรมทอง ๑๑. นายอุดม ศรีสังข์
 ๑๒. นายจตุรงค์ ผลารุจิ ๑๓. นายเสวก วินิจจิตร ๑๔. นายสมบูรณ์
 แจ่มวาที ๑๕. นายชลอ นรากร ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกกมธ.ขึ้นรับรอง)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ

ถ้าไม่มีท่านผู้ใดเห็นเป็นอันกัถือว่าที่ประชุมนี้อนุมัติตามที่เสนอ

คุณบัวพรครับ

นายบัวพร ชีวักขานพันธุ์ : ท่านประธานที่เคารพครับ

กระผม บัวพร ชีวักขานพันธุ์ จากจังหวัดชัยภูมิ ขอเสนอรายชื่อ

คณะกรรมการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์ ประจำจังหวัด

ชัยภูมิ จำนวน ๑๕ ท่านดังนี้ ๑. นางจรรยา เกษโพทอง

๒. นายเทพกร ปราบ हाल ๓. นายธิตภูมิ คุณรัตน์ศิริ ๔. นายนพสิทธิ์

เสถียรรังสี ๕. นางนัยนา ชัยบุตร ๖. นายบัวพร ชีวักขานพันธุ์

๗. นายบุญเหลือ ทองชัยภูมิ ๘. นายผจญ ชนะโรด ๙. นายพิสุนัน

ภิรมย์ไกรภักดิ์ ๑๐. นายวินัย คิตบรรจง ๑๑. นายสมชัย ถิมวีรัมย์โยธิน

๑๒. จำเอก สามารดี ดารากุล ๑๓. นายสุพล ภาษา ๑๔. นายสุระ

คงมิ่ง และ ๑๕. นายอมร ธีระสุด ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกกมธ.ขึ้นรับรอง)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ

ถ้าไม่มีท่านผู้ใดเห็นเป็นอันกัถือว่าที่ประชุมนี้อนุมัติตามที่เสนอแนะครับ ขอเชิญ

คุณจำนงค์ครับ

LIART

นายจำนงค์ พินสาย : ขอขอบคุณที่ท่านประธาน ผม จำนงค์ พินสาย จากปราจีนบุรี ขอเสนอรายชื่อคณะกรรมการวิสามัญรับฟังความคิดเห็น และประชาสัมพันธ์ ประจำจังหวัดปราจีนบุรี ๑. นายจำนงค์ พินสาย ๒. นายสถิตย์ หงส์เจริญ ๓. นายวีระ ชัมพันธ์ ๔. นายพิชิต ชื่นบาน ๕. นายบุญเลิศ เลิศวิทยานุกิจษ์ ๖. นายวชิร หงส์เจริญ ๗. นายอำนาจ ชีวานิชย์ ๘. นายเกษม มกราภิรมย์ ๙. นายชรินทร์ พวงกนก ๑๐. นายทวีเดช บุตรเนียม ๑๑. นายจำลอง อากัสสมภพ ๑๒. นายปฏิภาณ ปัญญาดี ๑๓. นายสฤษดิ์ บุตรเนียม ๑๔. นายสุทธิพงษ์ ศิริมานะกุล ๑๕. นายเอก คำทุม ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกรับรอง)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : มีผู้รับรองถูกต้องนะครับ ไม่มี ท่านผู้ใดเห็นเป็นอันกัถือว่าการประชุมนี้ไม่มีมติครับ เชิญคุณวรงค์ครับ

นายวรงค์ ฌ นคร : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม นายวรงค์ ฌ นคร สสร. พังงา ขอเสนอรายชื่อคณะกรรมการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์ ประจำจังหวัดพังงา ดังมีรายชื่อต่อไปนี้ ๑. นายวรงค์ ฌ นคร ๒. นายแพทย์กิตติ ปรมัตถผล ๓. นายกระจำจ เทพรงค์ ๔. นายกำแหง ประสารการ ๕. นายฉลอง พลประสิทธิ์ ๖. นางดวงจันทร์ โมกชะเวส ๗. นายถนอม โภคบุตร ๘. นายธีรเดช เพ็ชรกุล ๙. นายนิมิต สัมมาชีวะวัฒน์ ๑๐. นายปราโมทย์ แผลงทองคำ ๑๑. นายสมนึก โสมทิต ๑๒. นายสมยศ กองเงิน ๑๓. นายสะอาด กำลิ่ง ๑๔. นายสุรพันธ์ เงินหมื่น ๑๕. นายแพทย์อุทัย จินดาพล ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกรับรอง)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : มีผู้รับรองถูกต้องนะครับ ถ้าไม่มีผู้ใดเห็นเป็นอันกัถือว่าการประชุมนี้ไม่มีมติ โปรดสังเกตนะครับ ประธาน จะชี้รายชื่อครั้งหนึ่ง ชวาคครั้งหนึ่ง หน้าครั้งหนึ่ง หลังครั้งหนึ่ง สลับกันไปนะครับ ตอนนี้อย่างกัมือได้เลยนะครับ คุณถาวรครับ

นายถาวร จันทร์สม : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ถาวร จันทร์สม สสร. จังหวัดบุรีรัมย์ ขอเสนอรายชื่อคณะกรรมการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๑๕ ท่าน ดังต่อไปนี้ครับ ๑. นายถาวร จันทร์สม ๒. นายพลกั แสงใส

๓. พันตำรวจเอก เสนอ ประสงค์ ๔. พันตำรวจเอก สอนง เรืองไพศาล
 ๕. นายอุทัยพงศ์ เหลืองอุดมชัย ๖. นายช่วง วงศ์คำ ๗. นายนิวัติ เลื่อนไชยสง
 ๘. นายวิรัช จันทร์ศรี ๙. นายกมล ไสงงาม ๑๐. นายสุวินทร์ ชีขวาลักษณ์
 ๑๑. ดอกเตอร์ปราโมทย์ เบญจการ ๑๒. นายวิสิทธิ์ เจริญสิทธิกุล
 ๑๓. นายวิวัฒน์ โรจนาวรรณ ๑๔. นายทิพย์ ดวงวิไล ๑๕. นายสมพร
 นามพรหม ขอผู้รับรองครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ ไม่มี
 ท่านผู้ใดเห็นอื่นก็ถือว่าที่ประชุมอนุมัติตามที่เสนอครับ ขวาคครับ ช่างหน้าครับ
 คุณกมลครับ

นายกมล สุขตะสมบัติ : เรียนท่านประธานสภา สสร.

ที่เคารพครับ ผม กมล สุขตะสมบัติ สสร. จากจังหวัดสิงห์บุรี ขอเสนอรายชื่อ
 คณะกรรมาธิการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์ ประจำจังหวัดสิงห์บุรี
 ดังต่อไปนี้ครับ ๑. นายกมล สุขตะสมบัติ ๒. นายเฉลิม ขวัญเมือง
 ๓. นายชัยสิทธิ์ อ้นปิ่นส์ ๔. นายวันเสด็จ แป้นแก้ว ๕. นายทวีป ใจเพชร
 ๖. นางอรพรรณ บุษยงค์ ๗. นายตรี นาคประสิทธิ์ ๘. นายชูศักดิ์ ศากยวงค์
 ๙. นายอำนาจ ผดุงจักร ๑๐. นายจำลอง โต้น้อย ๑๑. นายค่านวณ ชโลปถัมภ์
 ๑๒. นายสมชาย เทศเมือง ๑๓. นางฉวีวงศ์ คำภีร์พันธ์ ๑๔. นายจอม นักซ้อง
 ๑๕. นายบุญส่ง มีมุขกิจ ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ ถ้าไม่มี
 ผู้ใดเห็นอื่นก็ถือว่าที่ประชุมอนุมัติตามที่เสนอครับ ขอเชิญคุณอำนาจครับ ช่างหลังครับ

นายอำนาจ นาครัชตะอมร : เรียนท่านประธานสภา

ว่างรัฐธรรมนุญที่เคารพ กระผม นายอำนาจ นาครัชตะอมร สมาชิกสภา
 ว่างรัฐธรรมนุญ จากจังหวัดสมุทรสงคราม ขอเสนอบัญชีรายชื่อคณะกรรมาธิการ
 วิสามัญรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์ ประจำจังหวัดสมุทรสงคราม ดังมี
 รายชื่อต่อไปนี้ ๑. นายอำนาจ นาครัชตะอมร ๒. นายเฉลิมเกียรติ แก้วทับทิม
 ๓. นายชานานู แสงภู ๔. นายประทีป เอียวพันธ์ ๕. นายพรพิพัฒน์ ปานรัตน์
 ๖. นายพลเทพ คงตระกูล ๗. นายยังชิน แก้วชัยเจริญกิจ ๘. นายวิณะ
 รัตน์พงษ์ระ ๙. นายศรวัชร รัตน์ทับทิม ๑๐. นายไกรศิลป์ บรมศรีปวง Thailand

๑๑. นายเฉลย การระเกตุ ๑๒. นายมนตรี เล็กวิจิตรชาติดา ๑๓. นายศานิต บุญสิงห์
๑๔. นายสุชุม ตั้งทิษะรัตซ์ ๑๕. นายสุดจิตต์ วงศาโรจน์ ขอขอบคุณครับ

ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ : ขอผู้รับรองครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ ไม่มี
ท่านผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่น ก็ถือว่าอนุมัติตามที่เสนอไปแล้วนะครับ ปัญหาเปลี่ยนแปลง

นายเปลี่ยน เกตุทอง : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ
กระผม เปลี่ยน เกตุทอง สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนุญ จากจังหวัดเพชรบุรี
ขอเสนอรายชื่อนามคณะกรรมการวิชาการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์
ประจำจังหวัดเพชรบุรี จำนวน ๑๕ คนดังนี้ ๑. นายเปลี่ยน เกตุทอง ๒. นายพิชัย
ข้าเพชร ๓. นายสุกฤษฎา จรรย์งค์ ๔. พันเอก ชากร เกตุกล้า ๕. นายชานานู
นิลสุข ๖. นายถวัลย์ รุยาพร ๗. นายอภัยา เข็มเมือง ๘. นายอุดม วิไลวงศ์
๙. นายกุล ขำทวี ๑๐. นายประกิต เผ่าสำราญ ๑๑. นายสมปราวรณ์
เสาวไพบูลย์ ๑๒. นายล้อม เฟื่องแก้ว ๑๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์มน อุดมवेश
๑๔. นายอาคม เงินสุนทร ๑๕. ว่าที่ร้อยตรี จิตร ศิริทรานนท์ ขอผู้รับรองด้วยครับ
(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ : ผู้รับรองถูกต้องครับ ถ้าไม่มี
ท่านผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นก็ถือว่าประชุมอนุมัตินะครับ ท่านสมคิดครับ

พันเอก สมคิด ศรีสังคม : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
พันเอก สมคิด ศรีสังคม สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนุญ จังหวัดอุดรธานี ขอเสนอ
คณะกรรมการวิชาการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์ ประจำจังหวัด
อุดรธานี ดังต่อไปนี้ ๑. พันเอก สมคิด ศรีสังคม ๒. พลโท นายแพทย์ปัญญา
อยู่ประเสริฐ ๓. นายดิเรก หลีกคำ ๔. นายชาติวิทย์ มงคลแสน
๕. นายธนัชชัย สามเสน ๖. นายไพฑูรย์ บุญล้ำ ๗. นายเรืองศักดิ์ ท้าวสินทิ
๘. นายจำรัส มีมนาโส ๙. นายวีระพงษ์ แสนโกษณ์ ๑๐. นายพล คำปึงส์
๑๑. นายสุนทร คำโตนด ๑๒. นายทองเจือ ไชลิต ๑๓. นายสมโกษณ์
เสรีฐนวลแสง ๑๔. นายพีระ วีระชัย ๑๕. นายมงคล คุณสกุล ขอผู้รับรองด้วยครับ
(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ ไม่มี
ท่านผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นก็ถือว่าประชุมอนุมัติตามที่คุณสมคิด เสนอนะครับ ขอเชิญครับ

นายสามารถ แก้วมีชัย : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม
สามารถ แก้วมีชัย สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนุญ จังหวัดเชียงราย ขอเสนอรายชื่อ
คณะกรรมการวิชาการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์ ประจำจังหวัดเชียงราย

จำนวน ๑๕ ท่าน เรียงตามลำดับอักษร ดังนี้ ๑. นายโกวิท ศูกมงคล
 ๒. นายคำ ไชยวงศ์ ๓. นางเดือนใจ ดีเทศน์ ๔. นายบรรจง ไตรสารสี
 ๕. นายบวร รัตนประสิทธิ์ ๖. นายประเสริฐ โสพันธ์ ๗. นายไพโรจน์
 บุญประเสริฐ ๘. ร้อยตำรวจโท ระบิล นานากุล ๙. นายวิรุณ คำภีโร
 ๑๐. นายวิสิทธิ์ เตชะธีราวัฒน์ ๑๑. นายสมพงษ์ กุรวงศ์
 ๑๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมบูรณ์ อริยา ๑๓. นายสามารถ แก้วมีชัย
 ๑๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ และ ๑๕. นายอุเทน แก้วดี
 ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ ไม่มี
 ท่านผู้ใดเห็นเป็นอันใดเป็นไปตามที่คุณสามารถเสนอขอรับ ขอเชิญ
 พลเอก ปัญญา ครับ

พลเอก ปัญญา สิงห์ศักดิ์ดา : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
 กระผม พลเอก ปัญญา สิงห์ศักดิ์ดา สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ จังหวัด
 นครราชสีมา ขอกราบเรียนเสนอรายชื่อคณะกรรมการวิสามัญรับฟัง
 ความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์ ประจำจังหวัดนครราชสีมา ดังต่อไปนี้
 ๑. พลเอก ปัญญา สิงห์ศักดิ์ดา ๒. นายอุดม ตะนึ่งสูงเนิน ๓. นายเจริญ
 ปุสุวินทร์คำ ๔. นายอุบล เอื้อศรี ๕. นางสาวราพร โชติชาครพันธุ์
 ๖. นางอัจฉริยวรรณ ภูไพบูลย์ ๗. นางสมพร วงศ์เวชสวัสดิ์ ๘. นายชัช
 ชัยฤทธิ์ไชย ๙. นายเสถียร ขวงทอง ๑๐. นายไพบูลย์ มัชฌิมาลย์
 ๑๑. นายอรทัย ปุณณะนิธิ ๑๒. นายประมุข เตโชวิบูลย์ ๑๓. นายจันทร์แดง
 คำลือหาญ ๑๔. นายแพทย์สงบ ตั้งวันะพรพงษ์ และ ๑๕. นางเรืองระวี
 เกตุผล (ขอผู้รับรองครับ)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : หมายเลข ๑๓ ท่านอ่าน
หรือเปล่าครับ ผมได้ยินเป็น ๑๒ แล้ว ๑๔ เลย

พลเอก ปัญหา สิงห์ศักดิ์ : หมายเลข ๑๓ นายจันทร์แดง
คำลือหาญ ครับ

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ครบ ๑๕ ท่านพอดีนะครับ
ไม่มีท่านผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นก็ถือว่าที่ประชุมอนุมัติตาม ขอบคุณครับ
ท่านพลตำรวจเอก สวัสดิ์ ครับ

พลตำรวจเอก สวัสดิ์ อมรวิวัฒน์ : กราบเรียนท่านประธาน
ที่เคารพ กระผม พลตำรวจเอก สวัสดิ์ อมรวิวัฒน์ จากเชียงใหม่ ขอเสนอ
รายชื่อคณะกรรมการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์ จังหวัดเชียงใหม่
ตั้งมีรายนามต่อไปนี้ ๑. พลตำรวจเอก สวัสดิ์ อมรวิวัฒน์ ๒. นายเกรียงไกร
พานอ่อง ๓. นายคณิศร์ วงษ์พันธุ์ ๔. นายชยันต์ วรระณะภูติ ๕. นายธนัน
อนุมานราชชน ๖. นายประวิทย์ อัครชินโรตส์ ๗. นางผุสดี ตามไท
๘. นายพญม มีทองคำ ๙. นายวินัย วิรัชวิทยาวงค์ ๑๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริพงษ์
ลดาวัลย์ ๑๑. นายสาโรช รัตนาวัต ๑๒. นายสุกิติ มณเฑียรทอง
๑๓. นายสุรพงศ์ พงศ์เดชขจร ๑๔. นายอินสม ปัญหาโสภาก ๑๕. นายอัทธ์ บุญยะกมล
ขอบคุณครับ

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ขอผู้รับรองด้วยนะครับ
(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ ไม่มีผู้ใด
เห็นเป็นอย่างอื่นก็ถือว่าอนุมัติตามที่ท่าน พลตำรวจเอก สวัสดิ์ เสนอนะครับ
ถัดไปท่านประดังครับ

นายประดัง ปรีชญากร : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
กระผม นายประดัง ปรีชญากร สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ จากจังหวัดสุโขทัย
ขอกราบ เรียนเสนอแต่งตั้งกรรมการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์
ประจำจังหวัดสุโขทัยดังต่อไปนี้ ๑. นายประดัง ปรีชญากร ๒. นายพูนสุข
หนูศรีแก้ว ๓. นายมนตรี พรหมโชติ ๔. นายวิวัฒน์ โลหะสุวรรณ
๕. นายสมชาย คำเตือนใจ ๖. พันตรี สิโรตม์ สุวรรณาคินทร์ ๗. นายสุทธิ
เทศกาล ๘. นายสุรศักดิ์ คล้ายจาย ๙. นายอัมพร ผูกพัน สำหรับในส่วนแรกนี้
มีผู้ได้รับคัดเลือกจากจังหวัด ๑ ท่าน มีความไม่สะดวกกับบางประการจึงได้หารือ
กับตัวท่านเองและผู้ได้รับคัดเลือกอื่น ๆ แล้ว เห็นสมควรเชิญท่านเป็นที่ปรึกษา

กรรมวิธีการวิสามัญ สำหรับส่วนที่ ๒ จึงมี ๖ ท่านด้วยกัน ๑๐. นายกนกศักดิ์ ศรีคำ ๑๑. นายพ่อง ญาณโสถณ ๑๒. นายแพทย์พงษ์ศักดิ์ เทียมสอาด ๑๓. นายขรรชง วุฒิศิริศาสตร์ ๑๔. นายสมคิด บำเรอ และ ๑๕. นายสุทุม สารีบุตร ทอผู้รับรองด้วยครับ
(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ ถ้าไม่มี ท่านผู้ใดเห็นเป็นอันนั้นก็ถือว่าประชุมอนุมัติตามที่ท่านประดิ่ง เสนอนะครับ
คุณอุตรครับ

นายอุดร กามา : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายอุดร กามา สมาชิกสภาว่าจ้างรัฐธรรมนุญจากจังหวัดยะลา ขอเสนอรายชื่อ กิจการมาธิการวิสามัญประจำจังหวัดยะลาดังนี้ ๑. นายอุดร กามา ๒. พันตำรวจเอก มาโนช จารักษ์ ๓. นายธีรยุทธ หงส์บุรินทร์ ๔. นายฉัตรบดี จารุสกุล ๕. นายเฉลิมพล เรืองเรืองกุลฤทธิ ๖. นายธีรวัฒน์ วุฒาพันธ์ ๗. ดอกเตอร์โมหัมมัด อับดุลกาเดร์ ๘. นางวรรณภา ดวงอุดม ๙. นายบวร สุนทรเจริญนนท์ ๑๐. นายลากา เพชรเรือง ๑๑. นายเฉลียว ดิยีน ๑๒. นายคุณวุฒิ มงคลประจักษ์ ๑๓. นายเชียร สุวรรณรัตน์ ๑๔. นายวิชัย เรืองเรืองกุลฤทธิ ๑๕. นายสุนทร มุสิกรังษี ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาว่าจ้างรัฐธรรมนุญ : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ ไม่มีท่านผู้ใด เห็นเป็นอันนั้นก็ถือว่าอนุมัติตามที่คุณอุดรเสนอ คุณปรามี่ เชิญครับ

นางปรามี่ วชิราศรีศิริกุล : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ดิฉัน ปรามี่ วชิราศรีศิริกุล สสร. จากจังหวัดพิษณุโลก ขอเสนอรายชื่อคณะกรรมการ รับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์ประจำจังหวัดพิษณุโลก ดังมีรายนามต่อไปนี้

๑. นางปรามี่ วชิราศรีศิริกุล ๒. นายกิตติ คุณเกษม ๓. นายชะอุ่ม เพ็งคุ้ม ๔. นายชัยรัตน์ ล้าดี ๕. นายเติม แยมเสมอ ๖. นายชาติ หอกิตติกุล ๗. นายพงษ์สรรพ สรรพานิช ๘. รองศาสตราจารย์มังกร ทองสุดี ๙. นายวัฒนา ดันติภิมรย์ ๑๐. นายอภิชาติ ตั้งเบญจผล ๑๑. นายวินัย ชาญวิชัย ๑๒. นางสาววิวิษา น้อยวงศ์ ๑๓. นายแพทย์ศุภสิทธิ์ พรหมารุณทัย ๑๔. นายแพทย์พลเดช ปิ่นประทีป ๑๕. นายวิโรจน์ จิรัฐติกาลโชติ ขอผู้รับรองค่ะ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาว่าจ้างรัฐธรรมนุญ : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ ไม่มีท่านผู้ใด เห็นเป็นอันนั้นก็ถือว่าอนุมัติตามที่คุณปรามี่เสนอ คุณประสพพร

นายประสพพร พากุลกุล : เรียนท่านประธาน กระผม ประสพพร พากุลกุล สสร. จากศรีสะเกษ ขอเสนอรายชื่อคณะกรรมการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและ ประชาสัมพันธ์ ประจำจังหวัดศรีสะเกษดังต่อไปนี้ ๑. นายประสพพร พากุลกุล ๒. นายนิรมงคล อังคสกุลเกียรติ ๓. นายทวงเกียรติ โรจนรเกียรติ ๔. นายทองดี ทองผาย ๕. นายทิวา รุ่งแก้ว the logo นายมงคล จันทร์พวง Thailand ๗. นายนรังสันต์ พีรกิจ ๘. นางสาวนฤมล สัมฤทธิผล ๙. นายนิพนธ์สาร สีสลับ

๑๐. นายบุญโชติ จันทร์สุวัฒน์ ๑๑. นายประพันธ์ ดอกไม้ ๑๒. นายไพบูลย์ นาคสีหราช
๑๓. นายสุนทร เสนะเกตุ ๑๔. นายสุเทพ ชันทอง และ ๑๕. นายอภัย หงษ์ทอง
ขอผู้รับรองครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ ไม่มีท่านผู้ใด
เห็นเป็นอันกัถือว่่าที่ประชุมอนุมัติตามที่เสนอ ท่านสมคิดประท้วงเชิญครับ

พันเอก สมคิด ศรีสังคัม : กระผมไม่ได้ประท้วงท่านประธาน เกี่ยวกับ
รายชื่อที่กระผมได้กราบเรียนเสนอไปเมื่อสักครู่นี้ กระผมได้รับแจ้งมาเดี๋ยวนี้นะครับ
ว่ามีกรรมาธิการคนหนึ่งขอถอนตัว คือ นายจำรัส มีขนาโส เพราะฉะนั้นกระผมจึงขอ
เสนออีกคนหนึ่งแทน คือ พลอากาศตรี สมุทร สุทธิบุญ ขอแทน นายจำรัส มีขนาโส
ซึ่งขอถอนตัวไปเมื่อสักครู่นี้ ขอความกรุณารับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ ก็เป็นไปตามที่
ท่านสมคิดเสนอ ต่อไปท่านผู้ใดเสนอแล้วเกิดมีการผิดพลาด ขอให้รอก่อน
แล้วค่อยมาแก้ไขนะครับ จะได้เดินหน้าไป เชิญคุณพันทิพย์ครับ

นางพนิตพิทย์ ลีลาภรณ์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ดิฉัน
 พนิตพิทย์ ลีลาภรณ์ สมาชิกสภาฯ จังหวัดสงขลา ขอเสนอรายชื่อ
 คณะกรรมาธิการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์ประจำจังหวัด
 สงขลา ดังต่อไปนี้ ๑. นางพนิตพิทย์ ลีลาภรณ์ ๒. นายจิต นิลพานิช
 ๓. นายปณิธาน ธาระวานิช ๔. นายนิรัตน์ กาฬพันธ์ ๕. นายเอกวิจน์
 เวชสิทธิ์ ๖. นายนิรันดร์ แก่นยะกุล ๗. นายยะมิน แหะดี
 ๘. นายนิคมล หนูสังข์ ๙. นายจำแลง มงคลมิสกากุล ๑๐. พันเอก สุชาติ
 จันทโรตติกุล ๑๑. นายนรา คำทัพน์ ๑๒. นางสาวมัทนา เมฆาภิรักษ์
 ๑๓. นางสาวรพี หนูสวัสดิ์ ๑๔. นายแพทย์อนันต์ บุญโสด
 ๑๕. รองศาสตราจารย์ธีระชัย ภูไพบูลย์ ขอผู้รับรองด้วยค่ะ
 (มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาฯ รัฐธรรมนูญ : รับรองถูกต้อง ไม่มีท่านผู้ใดเห็น
 เป็นอันกัถือว่ามีประชุมอนุมัติตามที่เสนอ คุณธรรมนูญ มงคล ครับ

นายธรรมนูญ มงคล : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม
 ธรรมนูญ มงคล ^{กัก} ส.ส.ร. จากจังหวัดระนอง กระผมใคร่ขอเสนอชื่อกรรมาธิการ
 วิสามัญรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์จังหวัดระนอง เพื่อการรับรอง
 ดังต่อไปนี้ ๑. นายทวีป วงศ์สว่างศิริ ๒. นายสุพัฒน์ ตันกุล
 ๓. นางพรมณี ดันถิระ ๔. นางสาวศิริวรรณ ทวีกุล ๕. นายสุวัฒน์ อ่องสมหวัง
 ๖. นายปราโมทย์ เทพนุรักษ์ ๗. นายอัมพล ลืมคิดลา ๘. นายแพทย์สุธีระ
 วิธรรูปต์ ๙. นายไพโรจน์ ชาญพาณิชย์ ๑๐. นายก้องเกียรติ ณ ระนอง
 ๑๑. ทันตแพทย์กิตตินันท์ อนันตโชค ๑๒. นายกิติ จันทวิธานวงษ์
 ๑๓. นายสมชาย แสงสุวรรณ ๑๔. นายสุเมธ ใจบุญ และ ๑๕. นายธรรมนูญ
 มงคล ขอผู้รับรองด้วยครับ
 (มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาฯ รัฐธรรมนูญ : มีผู้รับรองถูกต้อง ไม่มีผู้ใดเห็นเป็นอัน
 กัถือว่ามีประชุมอนุมัติตามที่คุณธรรมนูญเสนอ ขอเชิญคุณชงค์ ^{นักร} ครับ

นายชงค์ ^{สน.ร.} วงษ์พันธ์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม
 นายชงค์ วงษ์พันธ์ ส.ส.ร. จังหวัดลพบุรี ขอเสนอรายชื่อคณะกรรมาธิการวิสามัญ
 รับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์จังหวัดลพบุรี จำนวน ๑๕ คน ดังต่อไปนี้
 ๑. นางสาวกอกแก้ว เพชรบุตร ๒. นายจันทร์ บัวสนธิ์ ๓. นายชงค์ วงษ์พันธ์
 ๔. นายชูชาติ ลาวัลย์ ๕. นายนิคม เกิดมันหมาก ๖. นายประดัด บันทองทิพย์

๗. นายพรชัย นันททวีชัยกุล ๘. นายพีรศักดิ์ ศิริพานิชกรณ ๙. นายสมิ
 พุ่มพฤษ ๑๐. นายโรจน์ ดุลยากร ๑๑. นายวรวีชัย เชื้อเพชร
 ๑๒. นายวินัย กลัมพสุต ๑๓. นางวิมล ดุลยากร ๑๔. นายสมบูรณ์ สงวนญาติ
 ๑๕. พันเอก อภิศักดิ์ ศักดิ์ศิลปชัย ขอผู้รับรองด้วยครับ
 (มีสมาชิกรายชื่อขึ้นรับรอง)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : รับรองถูกต้อง ไม่มีท่านผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่น
 ก็ถือว่าที่ประชุมอนุมัติ ขอเชิญคุณสุนทร ครับ

นายสุนทร ทิพย์มณี : กราบเรียนท่านประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ
 ที่เคารพ กระผม นายสุนทร ทิพย์มณี ^{ผู้ถือ} ส.ส.-ร. จากจังหวัดสระแก้ว ขอเสนอ
 แต่งตั้งคณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์จังหวัดสระแก้ว
 ดังต่อไปนี้ ๑. นายสุนทร ทิพย์มณี ๒. นายชุมพจน์ พรพงษ์กุล
 ๓. นายชนาธิป โตศิริวัฒนา ๔. นายชัชชัย โตจีน ๕. นายบรรจงศักดิ์
 วงศ์ปราณี ๖. นายพรพล เอกอรรถพร ๗. นายเลอสรณ์ เจตนะวิบูลย์
 ๘. นายสมเกียรติ กุศลธรรมศิริ ๙. นายสมจิตร ปัญญาเมือง ๑๐. นายสมยศ
 สินธุพันธ์ ๑๑. นางสุกานดา สิริพานิช ๑๒. นายสุนทร มากบุญ
 ๑๓. นายสุริย์ สุขกรรม ๑๔. นายอภิไท สอนทอง ๑๕. นายอัคริน อภิวงค์
 ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกรายชื่อขึ้นรับรอง)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ผู้รับรองถูกต้อง ไม่มีผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่น
 ก็ถือว่าอนุมัติตามคุณสุนทรเสนอ คุณสำรวจ เชิญครับ

นายสำราญ จิมฉวี : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม
 สำราญ อิมฉวี จากจังหวัดอ่างทอง ขออนุญาตเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการสมาชิกวิสามัญ
 รับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์ประจำจังหวัดอ่างทองดังต่อไปนี้ ๑. ดอกเตอร์ชัย
 สุวพันธ์ ๒. นายทรงพล ทิมาศาสตร์ ๓. นายปรีชา หอมหวล ๔. นายสมบัติ
 คงนาค ๕. นายวิรัตน์ โตรักษา ๖. นายศุภกิจ ศรีลาธรรม ๗. นายกิตติศักดิ์
 คู่เมือง ๘. นางสาวผาณิต มงคล ๙. นายปราโมทย์ พัฒนมงคล ๑๐. นายพงษ์เฉลิม
 เข้มนดี ๑๑. นางกัลยา จรุงกลรักษ์ ๑๒. พลโท จุล อติเรก ๑๓. นายสมนึก
 กิจเจริญรุ่งโรจน์ ๑๔. นายสำราญ จิมฉวี ๑๕. ดอกเตอร์สุวิรัตน์ บุญนาค้า
 ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกกมอชรับรอง)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ ไม่มีผู้ใด
 เห็นเป็นอย่างอื่น ก็ถือว่าเป็นไปตามที่เสนอ พันตรี ปรีดา ครับ

พันตรี ปรีดา นิสสัยเจริญ : เรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม
 พันตรี ปรีดา นิสสัยเจริญ สมาชิกสภาร่างฯ จังหวัดมุกดาหาร ขอเสนอรายชื่อ
 คณะกรรมการสมาชิกวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์ประจำจังหวัดมุกดาหาร
 ดังต่อไปนี้ ๑. พันตรี ปรีดา นิสสัยเจริญ ๒. นางสาวนฤนารถ กลิ่นปทุมทิพย์
 ๓. ว่าที่ร้อยตรี เนติวุฒิ อัมไพพันธ์ ๔. นายประพจน์ นัมพิศุทธิ์ ๕. นายปรีชา
 ทองบพิตร ๖. นายวิษว วิชาศาสตร์ ๗. นายวิชัย รัตนากั้วพร ๘. นายสนอง
 มานิตย์ ๙. นายไหล วงศ์ตาหล้า ๑๐. ร้อยเอก เอนก นาวาพานิช
 ๑๑. นายเฉลียว ดิวังศ์ ๑๒. นายนิยม คล่องดี ๑๓. นายสมศักดิ์ วีระหงส์
 ๑๔ นายสุรจิตต์ จันทร์สาธา ๑๕. นายอนุรักษ์ ตั้งปณิธานนท์ ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกกมอชรับรอง)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ ไม่มีท่านผู้ใด
 เห็นเป็นอย่างอื่น ก็อนุมัติตามที่เสนอ เชิญครับ

นายพินิจ อัสวโกวิทกรณ์ : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ
 กระผม นายพินิจ อัสวโกวิทกรณ์ ^{สว. กอ.} จากจังหวัดกระบี่ ขอเสนอคณะกรรมการ
 วิสามัญรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์ประจำจังหวัดกระบี่ รวม ๑๕ ท่าน
 ดังต่อไปนี้ ๑. นายพินิจ อัสวโกวิทกรณ์ ๒. นายกิตติวัฒน์ รัตนศิริ กุเกิด
 ๓. นายชโล นครินทร์ ๔. นายดวล ดำดี ๕. นายดุสิต ชูระภาณ ๖. นายบุญชัย
 จิวันนทประวัตติ ๗. นายประทีป อินทรโษติ ๘. นายพงษ์เดช มโนรส
 ๙. นายแพทย์วินัย เทียนกิ่งแก้ว ๑๐. นายสมนึก รัตนศิริวงศ์วุฒิ ๑๑. นายสมบูรณ์

สิทธิมนต์ ๑๒. นายสมศักดิ์ กิตติธรรกุล ๑๓. นายสัญญา เกี้ยวข้อง
๑๔. นายสฤษดิ์พงษ์ เกี้ยวข้อง ๑๕. นายโอภาส อุกฤษ ขอมผู้รับรองด้วยครับ
(มีสมาชิยกมมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ ไม่มีผู้ใด
เห็นเป็นอย่างอื่นก็ถือว่าเป็นไปตามที่คุณพินิจเสนอ เชิญคุณวิศิษฐ์ครับ

นายวิศิษฐ์ โฆษิตานนท์ : ท่านประธานที่เคารพ ผม นายวิศิษฐ์
โฆษิตานนท์ ส.ส.จ. จากจังหวัดเพชรบูรณ์ ขอเสนอคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ
รับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ดังต่อไปนี้

- ๑. นายวิศิษฐ์ โฆษิตานนท์ ๒. นายธง เสาธง ๓. นายเรือ นนงชาติ
- ๔. นายบรรพต วัลอ่อน ๕. นายมนัส พรหมบุญ ๖. ดอกเตอร์วิวิท คงคากุล
- ๗. นายศิริวัฒน์ พลภักดิ์ ๘. นายยุกช ฉัตรศรีสุวรรณ ๙. นายประเสริฐ
นิยมศิลป์ ๑๐. นายสุพล พูลพิพัฒน์ ๑๑. นายสมัชชา สุวรรณโชติ
- ๑๒. นายสุนทร คงวราคม ๑๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธานี สุขเกษม
- ๑๔. นายเพชรบูรณ์ โรจนธรรมกุล ๑๕. นายสุทธิภาณุจัน ชัมชื่น ขอมผู้รับรองด้วย
(มีสมาชิยกมมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ ไม่มี
ท่านผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่น ก็ถือว่าเป็นไปตามที่คุณวิศิษฐ์เสนอครับ เชิญครับ
คุณนิติชัย

นายนิติชัย นาคกรทรพ : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นิติชัย
นาคกรทรพ จากจังหวัดหนองคาย ขอเสนอรายชื่อคณะกรรมการรับฟัง
ความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์ ดังมีรายชื่อดังต่อไปนี้ ๑. นายนิติชัย นาคกรทรพ
๒. นายมนัส ลิ้มสมบัติวิมานะ ๓. นายลำตวน สุวพันธ์ ๔. นายวิระชัย
มงคลภูมิรัตน์ ๕. นายยุกช ราชตั้งใจ ๖. นายธนชัย สาครวงศ์
๗. นายสมาน บุญประกอบ ๘. นายสมคิด บรรณาภิรักษ์ ๙. นายสุวัฒน์
มงคลสวัสดิ์ ๑๐. นายสุระชัย สกุลดาว ๑๑. นายสิริชัย สุวพันธ์
๑๒. นายสุศักดิ์ รักขพันธ์ ๑๓. นายสุทนต์ ศรีบุญเรือง ๑๔. นายอดิสร
สุวรรณโคตร ๑๕. นายอนิรุช งามเหลือ ขอมผู้รับรองด้วยครับ
(มีสมาชิยกมมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ ไม่มี
ท่านผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นก็ เป็นไปตามที่คุณนิติชัย เสนอนะครับ คนสักขี้นักครับ

นายสุภทินันท์ จันทระ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ
 กระผม นายสุภทินันท์ จันทระ ^{สว.ส.ร.} จากจังหวัดชุมพร ขอเสนอรายชื่อ
 คณะกรรมาธิการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์ประจำจังหวัดชุมพร
 ๑. นายสุภทินันท์ จันทระ ๒. นายภุชงค์ ฉายากุล ๓. แพทย์หญิงกอบกุล
 พูลปัญญาวงศ์ ๔. นายชุมพร ชุมวรชาयी ๕. นายชยันต์ โมณี ๖. นายถาวร
 เจาะจิต ๗. นายทวีป บุญสิทธิ์ ๘. นายชเนต พูลปัญญาวงศ์ ๙. นายประวีณ
 กลิ่นหอม ๑๐. นายแพทย์พนัส วัชรกิจการ ๑๑. นางพันธ์ทิพย์ เอี้ยวสกุล
 ๑๒. นางสาวยุภา วิภาสวัชรโยธิน ๑๓. นายสุชีพ ท้าวเชื้อลาว ๑๔. นายสุภทินันท์
 พะลัง ๑๕. นายสมคิด ศรีช่วง ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

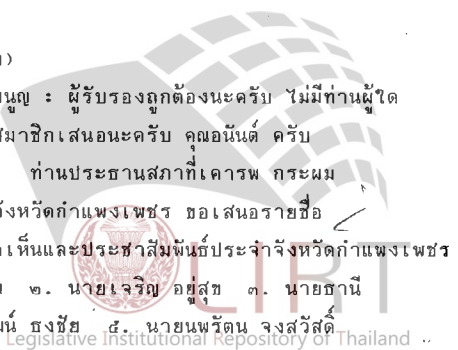
ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ ไม่มีท่านผู้ใด
 เห็นเป็นอย่างอื่น ก็ถือว่าเป็นไปตามคุณสุภทินันท์ เสนอนะครับ เทิดครับ

นายพูนสวัสดิ์ พุทธศิริ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
 กระผม นายพูนสวัสดิ์ พุทธศิริ สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญ จากจังหวัดนครพนม ขอ
 เสนอชื่อบุคคลต่อไปนี้เป็นคณะกรรมาธิการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์
 ประจำจังหวัดนครพนม ดังนี้ครับ ๑. นายสุวรงค์ เกษทอง ๒. นางสาวสุมาลี
 พูลศิริกุล ๓. นายสัมพันธ์ ทิวพงษ์ ๔. นางนิศากร บุญศิริ ๕. ว่าที่ร้อยตรี รัตพล
 พวงแก้ว ๖. นายจักรกฤษณ์ รัตนกาล ๗. นายไพบูลย์ แสงอุไรสิทธิ์
 ๘. นายศักดิ์ เลื่อมไกรสร ๙. นายมนตรี โปธิสว่าง ๑๐. นายทวี ศรีสวรรค์
 ๑๑. นายสมประสงค์ สุวรรณภู ๑๒. นายศ ประภาศิริ ๑๓. นายอธิปัตย์
 เจริญกุล ๑๔. ว่าที่ร้อยตรี ธีรวัฒน์ จำปาไชยศรี และ ๑๕. นายพูนสวัสดิ์
 พุทธศิริ ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ ไม่มีท่านผู้ใด
 เห็นเป็นอย่างอื่น ก็เป็นไปตามที่ท่านสมาชิก เสนอนะครับ คุณอนันต์ ครับ

นายอนันต์ ผลอำนวย : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม
 นายอนันต์ ผลอำนวย ^{สว.ส.ร.} จากจังหวัดกำแพงเพชร ขอเสนอรายชื่อ
 คณะกรรมาธิการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์ประจำจังหวัดกำแพงเพชร
 ดังต่อไปนี้ ๑. นายอนันต์ ผลอำนวย ๒. นายเจริญ อุษุส ๓. นายธานี
 สุโชดายนต์ ๔. พันตำรวจเอก นวิวัฒน์ ธงชัย ๕. นายพนวัฒน์ จงสวัสดิ์
 ๖. นายพิทักษ์ มหบุณยาศัย ๗. นายชยชุก พิวประเสริฐ ๘. นายวีเวก

ก๊กศรี ๙. นายสุนทร จินดาอินทร์ ๑๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวรรณา คณากุล
๑๑. นายสาด ตีเลิศ ๑๒. นายสมาน อ่อนสิงห์ ๑๓. นายสุชสวรรค์ ชัยยะพงศ์
๑๔. นายอุดม วราหะ ๑๕. นายอดุลย์ หาญก่าจัดภัย ขอผู้รับรองด้วยครับ
(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ ต่อไปครับ
คุณประชุม ครับ

นายประชุม ทองมี : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ประชุม
ทองมี สมาชิกสภาข้าราชการธรรมนุญ จากจังหวัดนครปฐม ขอเสนอรายชื่อ
คณะกรรมการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์ประจำจังหวัด
นครปฐม ดังมีรายนามต่อไปนี้ ๑. นายประชุม ทองมี ๒. นายอภิรักษ์
แห่งยมสง่า ๓. นายคณิงเดช สุวรรณภู ๔. นายปราโมทย์ วานิชานนท์
๕. นายเกาศัลย์ แก้วยิ่งยงค์ ๖. นายธีชวาล ว่องวิวัฒน์ไวทยะ
๗. นายบุญส่ง ศิริรินทร์ ๘. นางสาวยุพิน ดุษิยามิ ๙. ร้อยตำรวจเอก สุชิน
สงวนบุญญศิริ ๑๐. นายสมศักดิ์ ระวังภัย ๑๑. นายสุนทร แก้วพิจิตร
๑๒. นายกมล จิตรระวัง ๑๓. นางเพ็ญรัตน์ วรวิรัช ๑๔. นายบุญส่ง
เนตรจรัสแสง ๑๕. ดอกเตอร์วิชัย ศรีคำ ขอผู้รับรองครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาข้าราชการธรรมนุญ : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ เชิญครับ
คุณอำนาจครับ

ร้อยตรี อำนวย ไทยานนท์ : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม
ร้อยตรี อำนวย ไทยานนท์ สมาชิกสภาข้าราชการธรรมนุญ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ขอเสนอรายชื่อคณะกรรมการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ดังมีรายชื่อต่อไปนี้ ๑. นายภิกก้อง แสงสว่าง
๒. นายเจริญ สดศรี ๓. นายเจริญพงษ์ จุศิริพงษ์กุล ๔. พลอากาศโท ฉนาท
เจริญรุกษ์ ๕. นายธวัช เหมือนปอง ๖. นายบุญสม ละเอียด
๗. นายประสิทธิ์ ขวัญอ่อน ๘. พันตำรวจเอก พิศิษฐ์ สุทธิกุล
๙. นายศานิตย์ เนตรประไพ ๑๐. นายเสนอ จันทร์รา ๑๑. นายสุรวุฒิ
วงศ์แหวน ๑๒. นางสาวอลิศร สายน้ำเขียว ๑๓. นายอุดร โพธิ์พ่วง
๑๔. ร้อยเอก อุทัย สุกระภาณจน์ ๑๕. ร้อยตรี อำนวย ไทยานนท์
ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาข้าราชการธรรมนุญ : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ เชิญ
คุณธีรศักดิ์

นายธีรศักดิ์ กีฬา : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม ธีรศักดิ์
กีฬา ส.ส.ว. ประจำจังหวัดอำนาจเจริญ ขอเสนอรายชื่อคณะกรรมการ
วิสามัญรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์ ประจำจังหวัดอำนาจเจริญ
ดังต่อไปนี้ครับ ๑. นายธีรศักดิ์ กีฬา ๒. พันเอก กำธร โรจนวิธาน

๓. นายประพันธ์ พิศชวนชม ๔. นายประคอง ฤทธิศักดิ์ ๕. นายทวี
 กาญจนพิมล ๖. นายประทีป ธนกิจเจริญ ๗. นายถนัด ประเสวีรัฐศรี
 ๘. นายวิชัย เสวะมาตย์ ๙. นายวิชัย บุญเสวีรัฐ ๑๐. นายสุรพันธ์ ตั้งสกุล
 ๑๑. นายเฉลิมชาติ จันทรเสนา ๑๒. นางหนูพิศ บุญเจริญ
 ๑๓. นายเอกวิทย์ วิทยา ๑๔. นายประมวล สุดตา ๑๕. นายพินิจ
 บุญรำไพ ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกร่วมมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาข้าราชการธรรมนุญ : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ
 คุณสงวนเชิญครับ

นายสงวน พงษ์มณี : กราบเรียนท่านประธาน กระผม
 สงวน จากลำพูน ขอเสนอรายชื่อคณะกรรมการวิสามัญรับฟังความคิดเห็น
 และประชาสัมพันธ์ประจำจังหวัดลำพูน ดังนี้ ๑. นายชยัน พรหมชัย
 ๒. นายจงเจตน์ ลวงระแหง ๓. นายจรูญ คำปิ่นนา ๔. นายประสิทธิ์
 จันทกลาง ๕. นายประสงค์ ตันวัฒนากุล ๖. นายพิทักษ์ ปั้นทอง
 ๗. นายไพศาล สงวนวงศ์ ๘. นายรักษา สิทธิพงศ์ ๙. นางศุภวรรณ ปั้นทอง
 ๑๐. นายสุวิทย์ แสนไชย ๑๑. นางสาวสวาท สุริยะกุล ณ อยุธยา
 ๑๒. นายสุวิทย์ จันทรธาดา ๑๓. นายสืบตระกูล ภูพิลิต ๑๔. นายสุรพันธ์
 มงคล ๑๕. นายสงวน พงษ์มณี ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกร่วมมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาข้าราชการธรรมนุญ : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ
 ไม่มีท่านผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่น ก็เป็นไปตามที่คุณสงวนเสนอแนะครับ
 ท่านทวิชัย กลิ่นประทุม ครับ

นายทวิชัย กลิ่นประทุม : ท่านประธานที่เคารพ และท่านสมาชิก
 ผู้มีเกียรติ กระผม ทวิชัย กลิ่นประทุม ส.ส. ลำพูน ขอเสนอรายชื่อ
 คณะกรรมการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์ประจำจังหวัด
 ลำพูน ดังนี้ ๑. นายทวิชัย กลิ่นประทุม ๒. นายวิเชียร คุตตวิมล
 ๓. นายประสงค์ อินทร ๔. ร้อยตรี ธรรมนุญ ตัณฑะเตมีย์ ๕. นายวิวัฒน์
 เจริญเชื้อ ๖. นางนภา พิษณุไวศยวาท ๗. นางสุนทรี ประภาวงศ์
 ๘. ร้อยเอก นที ทองดี ๙. นางสาววิยะดา ทองคำ ๑๐. นายเอกพงศ์
 ธีชศถังการสกุล ๑๑. นายพีระ บุญจริง ๑๒. นายณรินทร์ ศรีสรรพวงศ์

๑๓. ดอกเตอร์โสภณ พวงสุวรรณ ๑๔. นายแพทย์กบิล ปั้นประสงค์

๑๕. นางชูลี ณ บางช้าง ขอผู้รับรองครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาข้าราชการธรรมนุญ : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ ไม่มี
ท่านผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่น ก็เป็นไปตามที่ท่านทวิชเสนอนะครับ คุณสมเกียรติครับ

- ๑๒/๑

นายสมเกียรติ อ่อนวิมล : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ สมเกียรติ อ่อนวิมล จากจังหวัดสุพรรณบุรี ขอเสนอรายชื่อคณะกรรมการ วิสามัญรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์ประจำจังหวัดสุพรรณบุรี ดังต่อไปนี้ ๑. นายสมเกียรติ อ่อนวิมล ๒. พลเอก มั่น สอร่วมศรี ๓. นายวีระศักดิ์ สุขแสงทิพย์ ๔. นายณรงค์ สอิ่งทอง ๕. นายวรกิจช์ ประมวลวุฒิธรม ๖. นายสำเร็จ เรืองฤทธิ์ ๗. นายเถลิงชัย ลีรัตน์ ๘. นางสาวดวงพร รวบรวมเมฆ ๙. นายวิรัตน์ นิสส์ระ ๑๐. นายสำเภา วีระนนท์ ๑๑. นายแพทย์ สมศักดิ์ เศรษฐกร ๑๒. นายสภณย์ วิชราไทย ๑๓. นายนิมิตร สมบูรณ์วิทย์ ๑๔. นายวาณิช จรุงกิจอนันต์ ๑๕. นายเกียรติชัย พงษ์พาณิชย์ ขอผู้รับรอง ด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ ไม่มี ท่านผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นก็เป็นไปตามที่คณสมเกียรติเสนอ คุณสนั่นครับ

นายสนั่น อินทรประเสริฐ : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายสนั่น อินทรประเสริฐ ส.ส.จ. จังหวัดนครนายก ขอเสนอรายชื่อ คณะกรรมการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์จังหวัดนครนายก ดังต่อไปนี้ ๑. นายสนั่น อินทรประเสริฐ ๒. นางกมลทิพ พันธ์วิเชียร ๓. นายสุุดใจ เขตฉลาด ๔. นายกอบเกียรติ ชีระกุล ๕. นางสุนันท์ รัชฎานุกุล ๖. นางสาวนฤมล สัตยานุวัฒน์ ๗. นายวิสุทธิ พันธุ์ศิริ ๘. นายสมศักดิ์ มีระชัยชัยติ ๙. นายทองหล่อ ประกอบแก้ว ๑๐. นายชานาญ พิเศษพันธุ์ ๑๑. พันเอก จามร พินารมภ์ ๑๒. นายอรรณพ ตั้งชีระกุล ๑๓. นายวิบูรณ์ ดุลยาชน ๑๔. นายสมจิตร เลือ่หล้า ๑๕. นายวิชัย วิสุทธิศักดิ์ ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ เชิญคุณสมนึกครับ

ร้อยตรี สมนึก ชูวิเชียร : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ร้อยตรี สมนึก ชูวิเชียร สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญ จังหวัดเลย ขอเสนอ รายชื่อคณะกรรมการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์ประจำ จังหวัดเลย ดังต่อไปนี้ ๑. ร้อยตรี สมนึก ชูวิเชียร ๒. นายวัชรินทร์ เกตะวันดี ๓. นายแพทย์สมัคร ศรีจวีรยา ๔. นาวอากาศตรี สุทัศน์ พิลาล่า

๕. นายกิตติชัย กิตติอุดมวิทยา ๖. นายโสภณ วโนทยาน ๗. นายภรณ์
พิลากุล ๘. นางสุจิตรา เกตะวันดี ๙. นายรังสรรค์ พิมพ์สารี ๑๐. นายสุรัตน์
ทิมสุวรรณ ๑๑. นายวราพงษ์ จีระวงษ์ประภา ๑๒. นายนรกิจ ศรัทธา
๑๓. นายยุทธ บุญเกาะ ขอผู้รับรองครับ
(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ ขอเชิญ
คุณบุญเลิศครับ

นายบุญเลิศ คชายุทธเดช : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
กระผม บุญเลิศ คชายุทธเดช หรือ นายบุญเลิศ ข้างใหญ่ ส.ส.ร. จากจังหวัด
นนทบุรี ขอประทานกราบเรียนเสนอชื่อกรรมาธิการ ๑๕ ท่าน ดังต่อไปนี้ครับ
๑. นายบุญเลิศ คชายุทธเดช ๒. นางวินิตา แจ่มเร็ว ๓. นายพิสุทธิ์
อังจันทร์เพ็ญ ๔. นายกิตติชัย ปฏิภาณประเสริฐ ๕. พันโท ต่อพงศ์ กุลครรชิต
๖. นายชาณุวิทย์ อ่วมฤทธิ์ ๗. นายสุวิทย์ น้อยห้องไฉ่ ๘. นายสมบูรณ์
แสงทอง ๙. นายสมศักดิ์ คำขาว ๑๐. นายพัศตร์ ชูมนตรี ๑๑. นายทวี
สุรฤทธิกุล ๑๒. นาวาอากาศเอก สรศักดิ์ จันทร์เฉลิม ๑๓. นางสาวอรนิภา
วงศ์สีลโชติ ๑๔. นายอุดม ชันแก้ว ๑๕. นายวันชัย สอนศิริ ขอความกรุณา
ให้การรับรองด้วยครับ ขอขอบคุณครับ
(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ
ต่อไปข้างหน้าผม เชิญครับ

นายองอาจ หล้าอุบล : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม
 นายองอาจ หล้าอุบล ^{สว} จากจังหวัดชัยนาท ขอเสนอรายชื่อคณะกรรมการ
 วิสามัญรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์ประจำจังหวัดชัยนาท ดังนี้ครับ

๑. นายองอาจ หล้าอุบล
๒. นายแพทย์สุรศักดิ์ เหล่าสุวรรณ
๓. นางอารีย์ คำสวัสดิ์
๔. นายสาธิต เหล่าสุวรรณ
๕. นายชัชวาลย์ ศรีวิชัย
๖. นายวิลกล บัญญูยิ่ง
๗. นายเกรียงศักดิ์ สุทธิสว่าง
๘. นายทินกร ปรีชญ์พันธ์
๙. นายวีระชาติ กาญจนะ
๑๐. นายเรือง สุทธิสวัสดิ์
๑๑. นายวิรัช วัฒนธรรม
๑๒. นายเฉลิม สุขตะสมบัติ
๑๓. นายวีระ นาคทอง
๑๔. นายพิชิต ประดับทอง
๑๕. นายเฉลิมพงษ์ พงษ์พานิช ขอให้ที่ประชุมให้การรับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ คุณเกษมครับ

นายเกษม พันธุ์รัตน์ : ท่านประธานที่เคารพ กระผม เกษม พันธุ์รัตน์
~~ส.ส.ร.~~ จากจังหวัดแม่ฮ่องสอน ขอเสนอรายชื่อคณะกรรมการวิสามัญรับฟัง
 ความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์ประจำจังหวัดแม่ฮ่องสอน ดังต่อไปนี้

๑. นายเกษม พันธุ์รัตน์
๒. นางจันทร์เงิน คำนวนตา
๓. นายชาติรี ศักดิ์ชาติรักษา
๔. นายชาติชาย ไชยา
๕. นายเชิด บุญพันธ์
๖. นายดำรง ไหวดี
๗. นายถนัด ลินอนันต์วิชัย
๘. ว่าที่ร้อยตรี อีรพล สังข์ภิรมย์
๙. นายบุญทอง เพียรสุขุม
๑๐. นายสุรพล เทพบุญ
๑๑. นายชัชวีย์ น้าทิพากร
๑๒. นายบุญศรี เชาว้เลขา
๑๓. นายปิยะศักดิ์ พรหมมาแบน
๑๔. นายยิ่งภัทร นากมล
๑๕. นายอัครเดช วันไชยชนวงศ์ ขอผู้รับรองครับ

ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ เลิกท่านแล้วครับ

นายแคล้ว นรปติ : ท่านประธาน กระผมขอเสนอรายชื่อคณะกรรมการ
 วิสามัญรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์ประจำจังหวัดขอนแก่น ดังนี้ครับ

๑. นายแคล้ว นรปติ
๒. นายวัชรินทร์ มาศอมรพันธ์
๓. นางวิไลวิภา ฤกษ์บุญดี
๔. นายสุรไกร ศรีสถิตย์
๕. นายสุรกิจ คำน้อย
๖. นายโกสินทร์ สายสุริยา
๗. นายวาสนา พรหมบัวดู
๘. นายตุลภาค ประเสริฐศิลป์
๙. นางวารุณี สมบูรณ์ทรัพย์
๑๐. นายจารุมุณี ชาวงษ์
๑๑. นางรัตนกรรณ์ วัฒนศัพท์
๑๒. นางสาวฟ้ารุ่ง มีบุตร
๑๓. นายบุญเกิด พิมพ์วระธากุล
๑๔. นายสุทัศน์ ศรีรัตน์พันธ์
๑๕. นายบุญองค์ แก้วฝ้ายนอก รวม ๑๕ คน ขอผู้รับรองครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ ไม่มี

ท่านผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่น ก็ถือว่าที่ประชุมอนุมัติตามที่ท่านแล้ว เสนอ คุณโกศล เขียวศรี

- นายโกศล ศรีสังข์ : ท่านประธานที่เคารพ กระผม โกศล ศรีสังข์ มหาสารคาม ขอเสนอชื่อบุคคลต่อไปนี้เป็นคณะกรรมการวิสามัญรับฟังความคิดเห็น และประชาสัมพันธ์ประจำ จังหวัดมหาสารคาม ๑. นายโกศล ศรีสังข์ ๒. นายอำนวย ปะติเส ๓. นายเรียม ชินบุตร ๔. นายศักดิ์ชัย หล่ออารีย์สุวรรณ ๕. นายสนธิ เกษาสุวรรณ ๖. นายสันติ สายสีม ๗. นายไพรัช ไชยสัมพันธ์ ๘. นายสันต์ ศรีสถิตย์ ๙. นายสุทัศน์ ทวยพา ๑๐. นายวิชณพงษ์ นิตยารส ๑๑. นางจรรยา พิทยทัย ๑๒. นายพุช ทองลา ๑๓. นางสาวละเอียต บุญญาธิกุล ๑๔. นายเชวงศักดิ์ พลลาก และ ๑๕. นายบุญช่วย พัดภักดิ์ ขอผู้รับรองครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ ท่านถัดไปครับ

นายเสวี สุวรรณภานนท์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
 กระผม นายเสวี สุวรรณภานนท์ สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนุญ กรุงเทพมหานคร
 ขอเสนอรายชื่อคณะกรรมการวิชาการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์
 ประจำกรุงเทพมหานคร มีรายนามดังต่อไปนี้ ๑. นายเสวี สุวรรณภานนท์
 ๒. เรืออากาศตรี ฉลาด วรฉัตร ๓. คุณหญิงชดช้อย โสภณพานิช ๔. นายชัยยง
 อัครภานนท์ ๕. นายไตรรัตน์ สุนทรประภัสสร ๖. นางประทีป อึ้งทรงธรรม
 ๗. นายพรชัย มั่นศิริเพ็ญ ๘. นางสาวลัดดาวัลย์ ดันดีวิทยาพิทักษ์
 ๙. นางสาวเสาวนีย์ ลิ้มมานนท์ ๑๐. นายอาจอง ชุ่มสาย ฌ อยู่ชยา
 ๑๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขวัญชัย สันตสว่าง ๑๒. นายโมฆิต สุวินิจิต
 ๑๓. นายสมคิด สืบตระกูล ๑๔. รองศาสตราจารย์ประภต นันทิยะกุล
 ๑๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชุม เฉลยทรัพย์ ขอผู้รับรองด้วยครับ
 (มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ : ผู้รับรองถูกต้อง ต่อไป
 คุณอนันต์ บูรณวนิช

นายอนันต์ บูรณวนิช : ท่านประธานที่เคารพ กระผม อนันต์
 บูรณวนิช สมาชิกสภาว่างฯ จังหวัดสระบุรี ผมขอเสนอรายชื่อคณะกรรมการ
 วิสามัญรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์ประจำจังหวัดสระบุรี ดังมีรายนาม
 ดังต่อไปนี้ ๑. นายอนันต์ บูรณวนิช ๒. นายสมชาย ศาสตร์รา ๓. นายวิทยา
 ไทยถนอม ๔. นายวิทยา ยงพานิชย์ ๕. นายไพฑูรย์ เกริกวิทยา
 ๖. นายธนาวิทย์ วิจิตรแพทย์ ๗. นายปัญญา คุณประทุม ๘. นายสกล อินดา
 ๙. นายวุฒิชัย ทยานันท์ ๑๐. นายประสาน สุวรรณ ๑๑. นายประยงค์ ลือกิจนา
 ๑๒. นางจิราพร จตุพรประสิทธิ์ ๑๓. นายธีรศักดิ์ จตุพรประสิทธิ์ ๑๔. นายไชยพร
 เกริกกุลธร ๑๕. พลตรี สุรชัย ถนอมพิชัย ขอขอบคุณครับ ขอผู้รับรอง
 (มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ : ผู้รับรองถูกต้อง ขอเชิญจังหวัดถัดไป
 หลังท่านสมคิด

นายอภิรักษ์ เมตตาภิธานนท์ : กราบเรียนท่านประธาน กระผม
 อภิรักษ์ เมตตาภิธานนท์ จังหวัดยโสธร ขอเสนอรายชื่อคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ
 รับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์ประจำจังหวัดยโสธร ดังมีรายนามต่อไปนี้
 ๑. นายสมชัย โภควินิชย์ ๒. นายสัทิน ใจจิต ๓. นายพิทักษ์ ศิริวาลย์

๕. นายโกวิท โพธิ์วรรณ ๕. นายเกียรติชัย มาตราช ๖. นายสมจิตต์ ไชยราช ๗. นายมังกร ภาวะเวช ๘. นายเยี่ยมยอด ศรีมันต์ระ
 ๙. นายสุชกาศ สุริยะโรจน์ ๑๐. นายวีระวัฒน์ ภักตธนิก ๑๑. นายประสงค์ มากนวล ๑๒. นายชนภูมิ เชื้อวนิชย์ ๑๓. นายถนอม ศรีวิเศษ
 ๑๔. นายสมบูรณ์ ทองบุราณ ๑๕. นายอภิรักษ์ เมตตาริกานนท์ ขอผู้รับรองด้วย
 (มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ผู้รับรองถูกต้อง ขอเชิญจังหวัด ถัดไป เชิญคุณสุรินทร์

นาวาโท สุรินทร์ แสงสนิท : ขอขอบคุณครับ ท่านประธานสภา ที่เคารพ กระผม นาวาโท สุรินทร์ แสงสนิท สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ประจำ จังหวัดอุดรดิตถ์ ขอเสนอรายชื่อในคณะกรรมการสมาชิกาวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและ ประชาสัมพันธ์ประจำจังหวัดอุดรดิตถ์ ดังต่อไปนี้ ๑. นายเกรียงไกร ศิริเจริญ ๒. นายทวีศักดิ์ แสงเงิน ๓. นายประจวบ ชุ่มจันทร์จิรา ๔. นางสาวประสาณ เทียนสวัสดิ์ ๕. นายพรชัย อัมระนันท์ ๖. นายมรกต อาริยะ ๗. นายรุ่งเรือง วรรณอุดม ๘. นางรัชนีวรรณ คล้าชื่น ๙. นายวิชัย เชื้อพิสุทธิกุล ๑๐. นายวีระ รัตนศิริกุลชัย ๑๑. นายศุภกิจ รัตนนาคะ ๑๒. นายสถิตย์ สมานศรี ๑๓. นายสมยศ มีประเสริฐสกุล ๑๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์โอกาส แสงสว่าง และ ๑๕. นาวาโท สุรินทร์ แสงสนิท ขอผู้รับรองด้วย
 (มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาข้าราชการธรรมนุญ : ผู้รับรองถูกต้อง สำหรับในวัน
เท่าที่รวบรวมรายชื่อมาแล้ว เสนอไปแล้ว เชิญครับ

นายไพบูลย์ ชมาภักษ์ : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
นายไพบูลย์ ชมาภักษ์ ส.ส.ร. จังหวัดอุบลราชธานี ขอเสนอผู้มีชื่อดังต่อไปนี้
เป็นคณะกรรมการวิสามัญรับฟังความคิดเห็น และประชาสัมพันธ์ประจำ
จังหวัดอุบลราชธานี ๑. นายนิกร วิสัฒน์ ๒. นายบุญฤทธิ์ อักโข
๓. นายสงกรานต์ ไชแสง ๔. นายสุรศักดิ์ รอนใหม่ ๕. นายพงษ์สุกรี พลบุรี
๖. นายอดิศักดิ์ กุลวงศ์ ๗. นายนิมิต สิทธิไตรย์ ๘. นายประสาน ปกป้อง
๙. นายธีระวุฒิ เจริญราษฎร์ ๑๐. นายแพทย์นิรันดร์ พิกักษณ์วัชร
๑๑. นายพิชัย ปรีชาพรประเสริฐ ๑๒. นายแพทย์ดนัย ชีวันดา
๑๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อาคม วามะลุน ๑๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์
อินทรา ซาอี ๑๕. นายไพบูลย์ ชมาภักษ์ ขอผู้รับรองด้วยครับ
(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาข้าราชการธรรมนุญ : ผู้รับรองถูกต้อง ไม่มีท่านผู้ใด
เห็นเป็นอย่างอื่น ก็เป็นไปตามที่คุณไพบูลย์ เสนอ สำหรับกรรมการวันนี้
เท่าที่พร้อมทั้งหมดแล้ว สำหรับจังหวัดอื่นที่มีข้อข้องอยู่ การประชุมคราวหน้า
ก็เสนอ ขอเรียนอย่างนี้ ขอเรียนว่าเนื่องจากดำเนินกิจกรรมของเรายังมี
บางท่านยังไม่ค่อยแน่ใจในระเบียบการดำเนินการ หรือว่าระเบียบการใช้จ่าย
ถ้าท่านผู้ใดยังข้องใจ ยังสงสัยในบางกรณีขอให้ปรึกษากับท่านรองประธานฯ
ท่านได้รับมอบหมายรับเป็นภาระที่จะให้คำแนะนำกับ ส.ส.ร. ต่างจังหวัด
ตามที่ท่านได้แสดงความจำนง และท่านได้ศึกษามาพอสมควร

ระเบียบวาระถัดไป เป็นเรื่องแต่งตั้งกรรมการประชาสัมพันธ์
แทนตำแหน่งที่ว่างจำนวน ๑ ตำแหน่ง ด้วยได้รับหนังสือจากประธาน
คณะกรรมการประชาสัมพันธ์แจ้งว่า ศาสตราจารย์ กระมล ทองธรรมชาติ
กรรมการวิสามัญฯ ขอลาออกจากตำแหน่ง ในคณะกรรมการประชาสัมพันธ์ โดยมีผล
ตั้งแต่วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๐ เป็นต้นไป อันเป็นผลให้กรรมการคณะ
นี้มีตำแหน่งว่างลงจำนวน ๑ ตำแหน่ง ผมขอปรึกษาที่ประชุมว่าเราจะเลือก
ตำแหน่งที่ว่างลงตามข้อบังคับข้อ ๕๐ หรือว่าเราจะเลือกคนที่เราเลือกไว้
คราวที่แล้ว เป็นอันดับสุดท้ายขึ้นมาแทน ท่านผู้ใดเห็นว่าเราจะเอาตรงไหน
ที่จะทำให้งานของเรา เดินไปด้วยความรวดเร็ว คุณสมาชิกเชิญครับ of Thailand

นายสามารถ แก้วมีชัย : ท่านประธานที่เคารพ ผม
สามารถ แก้วมีชัย จากจังหวัดเชียงราย ความคิดเห็นของผมต่อประเด็นนี้
ผมอยากจะกราบเรียนเสนอว่า เราน่าจะเลื่อนผู้ที่มีอันดับถัดไปขึ้นมา
เพราะอย่างน้อยท่านผู้นั้นก็ได้แสดงเจตนาที่จะทำหน้าที่นี้อยู่แล้ว แล้วสภา
ก็ได้ลงมติให้ความเห็นชอบตามลำดับคะแนนที่ได้อยู่แล้ว ขอขอบคุณครับ

ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ : มีท่านผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ
ขอผู้รับรองตามที่คุณสามารถเสนอด้วยครับ
(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ : ถ้าไม่มีท่านผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่น
ก็ถือว่าประชุมอนุมัติให้ท่านที่ได้คะแนนคราวที่แล้ว ที่เกือบได้อันดับสุดท้าย
ขึ้นมาเป็นได้ ขอเชิญเลขาธิการอ่านประกาศชื่อ เลขครับ

นายพิฑูร พุ่มหิรัญ (ผู้ช่วยเลขาธิการสภาว่างรัฐธรรมนูญ) ^{ผู้ถือ}
ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการสภาว่างรัฐธรรมนูญ : ในนามกรมาธิการ ^{ผู้ถือ} อันดับที่ ๑๘
ในคณะกรรมการประชาสัมพันธ์ คือนายกมล สุขคะสมบัติ มาเป็นกรมาธิการ
ในคณะกรรมการประชาสัมพันธ์แทนท่านศาสตราจารย์กระมล ทองธรรมชาติ ครับ

ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ : ระเบียบวาระต่อไป เป็นการ
อภิปรายทั่วไป เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาด่าง ๆ และหลักการ
ในสาระสำคัญที่ควรนำไปบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ตามที่หลายท่านได้แสดง
ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นปัญหาที่เกี่ยวกับการเมืองก็ดี เกี่ยวกับการปกครอง
เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญก็ดี ได้แสดงไปได้ผลตอบสะท้อนที่ดี มีประชาชนหลายท่าน
ได้แสดงความคิดเห็นออกมา แล้วเพื่อนสมาชิก เขาก็ได้ฟังความคิดเห็นเพื่อนสมาชิก
ด้วยกัน ในแนวความคิดที่หลากหลาย-----

อันนี้คงจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของเราประกอบด้วย ท่านสมาชิก ท่านใดอยากจะได้เสนอความคิดเห็นของตัวเอง ซึ่งไม่เป็นการผูกมัดที่ประชุม และไม่เป็นการผูกมัดตัวเองก็แล้วแต่ที่ประชุมจะได้พิจารณาดำเนินการต่อไป ในโอกาสนั้นก็ขอเชิญคุณวุฒิจำลองครับ

นายวุฒิจำลอง ฉายแสง : กราบเรียนท่านประธาน ผม วุฒิจำลอง ฉายแสง ส.ส.ร. จังหวัดฉะเชิงเทราครับ การร่างรัฐธรรมนูญนั้น ที่ผ่าน ๆ มา เราก็รู้ ๆ อยู่ว่ามาจากการปฎิวัติรัฐประหารเสียส่วนใหญ่ ทำให้บ้านเมืองเราล้าหลัง ผมก็ตั้งข้อเสนอนโยบายเกี่ยวกับเรื่องรัฐธรรมนูญในเรื่องกว้าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องว่า รัฐธรรมนูญนั้นควรจะมีความยาวไม่มากนัก เพราะว่าปัจจุบันนี้เราเห็นว่าพรรคแต่ละพรรคในการปราศรัยทางการเมืองนั้นพูดเกี่ยวกับ เรื่องนโยบายก็ค่อนข้างจะเอาจากรัฐธรรมนูญทั้งสิ้น ทำให้เกิดความแตกต่างในพรรคการเมืองน้อยมาก ประชาชนก็ไม่สามารถที่จะเลือกได้ว่าพรรคไหนมีอะไรดีกว่ากัน อันนั้นก็เป็นเรื่องสาระสำคัญ แต่บางอย่างก็ต้องคงไว้ เช่นว่า เราต้องยอมรับในหลาย ๆ เรื่องที่ว่าเป็นเรื่องสำคัญและจะต้องมีไว้บ้าง ตัวอย่างก็คือว่า อย่างเกี่ยวกับเรื่องความรู้อะไรของประชาชนเราก็ต้องยอมรับว่าที่ผ่านมามีในอดีตนั้นประชาชนกับระบบนั้นไม่มีประสิทธิภาพทั้งคู่ ทำให้ประเทศชาตินั้นแย่ลงไป คนนั้นส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ทางด้านการเมืองการปกครองเลย ในหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการนั้น มีอยู่เกี่ยวกับเรื่องการสอนทางด้านสังคมมีอยู่ ๖ เล่ม ในการสอนให้เด็ก ม. ๕ ม. ๕ ม. ๖ ได้รู้เกี่ยวกับเรื่องสังคม ปรากฏว่ามีอยู่เล่มเดียว ส. ๕๐๐ เล่มเดียวเท่านั้นที่สอนเกี่ยวกับเรื่องการเมืองปณานิดหน่อย ซึ่งผมอ่านทั้งเล่มแล้วรู้สึกว่าจะเหลืออยู่หน้าเดียว ถ้าข้อออกมาแล้วเหลือหน้าเดียว แล้วมีความหมายสำหรับทำให้ประชาชนมีความรู้ทางด้านการเมืองการปกครองน้อยมาก ผมอยากจะให้บ้านเมืองมีความสนใจทางด้านนี้ คืออยากจะให้ประชาชนมีความรู้ว่ามีหน้าที่อะไร พรรคการเมืองคืออะไร มีหน้าที่อะไร เล่ห์เหลี่ยมกลโกงของนักการเมืองเป็นอย่างไร เสียหายต่อประเทศชาติอย่างไร ประชาชนเป็นใหญ่นั้นคืออะไร ปกครองตัวเองด้วยวิธีไหน ประชาชนตรวจสอบผู้บริหารอย่างไร สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้หน้าที่ที่จะเกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติอย่างไร ต้องสอนกับเยาวชนของชาติ เพราะเราต้องถือว่า ผู้ซึ่งจบการศึกษามาบังคับแล้วถ้าหากมีความรู้อย่างน้อยอายุ ๑๘ เขาก็เลือกผู้แทนฯ เป็นเลย เราต้องยอมรับว่า เราต้องปกครองในระบอบประชาธิปไตยแน่นอนนะครับ แล้วก็ไม่มีเปลี่ยนไปทางอื่นแล้ว เรามีวิธีเดียวคือวิธีเลือกตั้งเท่านั้นที่จะทำให้ประชาชนนั้นเลือกผู้แทนฯ เป็น

สิ่งที่ตามมาอีกอย่างหนึ่งซึ่งเราไม่สามารถจะเปลี่ยนแปลงได้นั้นก็คือว่า เกี่ยวกับเรื่องของภูมิประเทศของประเทศไทย ประเทศไทยนั้นเป็นประเทศเขตร้อน มีอากาศร้อน ปริมาณน้ำฝนมากเหมาะกับการปลูกพืชโตเร็ว มีแสงแดดตลอดปี หากสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เราเปลี่ยนไม่ได้ เราก็มีปัญหาว่าเวลาฝนตกที่ไร่นาก็ไหลหลาก แม้จะเป็นในอดีตเป็นร้อย ๆ ปีที่แล้วก็ยังมึ่น้ำไหลหลากอยู่อีก แต่ปัจจุบันนี้มีการไหลหลากของน้ำมหาศาลมาก อาจจะต้องกำหนดลงไปในเรื่องกฎหมายเหมือนกันนะครับว่า ถ้าหากมีพื้นที่ลาดชันมาก ๆ เป็นภูเขาไม้ควรจะทำไร่เลื่อนลอย ไม่ควรจะทำ เพราะว่าดินจะหล่นลงมาสู่น้ำลำคลอง ควรจะกำหนดให้เป็นป่าเศรษฐกิจหรือป่าถาวรไป แล้วก็แม้แต่เป็นป่าเศรษฐกิจก็คงมีทางแก้ก็คือว่าอาจจะทำในลักษณะว่าไม่ให้เกิดกระทบต่อสิ่งแวดล้อม คือบางคนอาจจะกลัวเรื่องพืชบางชนิดซึ่งมากกระทบสิ่งแวดล้อม เรากำหนดไว้ได้เหมือนกันนะครับว่าเป็นเรื่องที่ไม่ต้องกระทบสิ่งแวดล้อม ไม่ให้เกิดผลต่อสิ่งแวดล้อมได้ -----

อันนี้เป็นเรื่องที่ว่าประเทศไทยเราไม่สามารถเปลี่ยนแปลงตัวเราเองได้ ส่วนบ้านเมืองเรานั้น เรื่องที่ผ่าน ๆ มากกระทบหลายด้านเหลือเกิน เกี่ยวกับเรื่องศาลยุติธรรม ประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดในลักษณะว่า ถ้ามีเงินก็สามารถวิ่งเต้นได้ บางคนอาจจะวิ่งเต้นแล้วไม่ได้ผล แต่บางคนก็วิ่งเต้นได้ผลด้วยความเคารพในศาลยุติธรรม แต่ศาลยุติธรรมในความเป็นจริงนั้นต้องมีความอิสระในการพิจารณาตัดสินพิพากษา แต่ไม่สามารถมีความอิสระในการตรวจสอบจากประชาชนได้ วิธีการที่ผมคิดไว้ ที่จะทำให้ศาลนั้นโดนตรวจสอบจากประชาชนก็คือว่า ให้วุฒิสมาชิก ที่มาของวุฒิสมาชิกนั้นเลือกตั้งโดยจังหวัดละ ๑ ท่าน เลือกเข้ามาแล้วรวมกับสภาผู้แทนราษฎรไปเลือกวุฒิสมาชิกสายอาชีพคล้าย ๆ ส.ส. ^{ส.ส.}ของเรา แล้วให้วุฒิสมาชิกเหล่านั้นไปเลือกคณะศาลสูงอีกทีหนึ่ง ซึ่งวุฒิสมาชิกที่มาจะไม่มีการการเมืองมาเกี่ยวข้อง แล้วก็ทำหน้าที่กลั่นกรองกฎหมายกับเลือกศาลสูง ซึ่งอันนี้จะเกิดเฉพาะคนที่ ถ้าหากว่ามี การซื้อเสียงเป็นวุฒิสมาชิก มีคนประเภทที่อยากจะได้ซื้อเสียงเท่านั้น ซึ่งเขาต้องการซื้อเสียงเขาก็ต้องรักษาซื้อเสียง ความยุติธรรมก็จะเกิดกับประชาชนได้ เพราะว่า เขาไปเลือกศาล แล้วถ้าหากว่าศาลทำตัวไม่ดีก็มีการปลดได้ ใครเป็นศาลที่อยากจะขึ้นเป็นศาลชั้นสูงก็ทำความดีมาก ๆ ก็จะเป็นที่เห็นของวุฒิสมาชิกก็เลือกเข้าไป ซึ่งอันนี้จะเกิดผลกับประชาชนในแง่ที่ว่าเกิดความเป็นธรรม แล้วมีการตรวจสอบจากประชาชนได้โดยตรง ส่วนวิธีการในปัจจุบันซึ่งเราก็กลัวกันอยู่ว่าจะทำอย่างไรให้ได้ผู้แทนฯ ที่มีคุณภาพ มีคุณธรรมขึ้นมา มีความสามารถ ผมก็คิดว่าเราควรจะให้เลือกตั้งแบบวัน แมน วัน โหวต (One man ^{one} vote) จากประสบการณ์ที่บ้านผมในอดีตสิบกว่าปีที่แล้วเลือกกัน ผู้ใหญ่บ้าน ปรากฏว่าใครมีเงินมากก็ได้เป็น ภาวะปัจจุบันปรากฏว่ามีการซื้อเสียงกันทั้ง ๒ ฝ่าย เลือกกัน ผู้ใหญ่บ้าน แต่คนที่ตักลับได้เข้ามาเป็น แม้แต่ว่าใช้เงินน้อยกว่า เพราะเป็นภาพที่เห็นชัด เพราะว่าการเลือกวัน แมน วัน โหวต ^(One man one vote) ลักษณะเดียวกันกัน ท่าน ผู้ใหญ่บ้าน ส่วนระบบสัดส่วนนั้นมีบางคนกลัวว่าจะเป็นการแอบแฝงทางด้านเกี่ยวกับเรื่องเอาเงินมาซัพพอร์ต (Support) แล้วก็แอบแฝงเข้ามาเป็น แต่ระบบสัดส่วนซึ่งเป็นระบบบัญชีจากพรรค ซึ่งมีการซื้อก่อนในช่วงเลือกตั้ง ก็ยังดีในปัจจุบัน ปัจจุบันนี้แอบเอาเงินให้ ส.ส. กันงบบิน ๆ แล้วพอเวลาเลือกผู้แทนฯ เข้ามาแล้ว ปรากฏว่าอยู่ดี ๆ ใครก็ไม่รู้โผล่มาเป็น ซึ่งพอไปสืบแล้วก็ลงท้ายว่าเป็นผู้ซึ่งเอาเงิน

๓๖

สว ๘/๑๕๕๐

จกณอม ๑๗/๑

ให้กับผู้แทนราษฎร แต่ถ้าระบบบัญชีของพรรคมาใช้กันเป็นในแง่ดี คือ
เปิดเผยให้ประชาชนรู้เลยว่า เลือกผู้แทนฯ คนนี้แล้วบัญชีพรรคที่ใช้ (S'row)
คนอันดับ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ลงไปเรื่อย ๆ ก็จะได้เป็นตัวแทนของ
ประชาชนอีกทีหนึ่ง ซึ่งเป็นทางเลือกของประชาชน ซึ่งผมก็หวังไว้ว่า
ประชาชนบางคนจะเข้าใจในจุดนี้ แล้วก็อีกจุดหนึ่ง ซึ่งมีประชาชน
หลายคนฝากผมมา ซึ่งเป็นประชาชนซึ่งสนใจการเมืองเป็นเวลานาน
บอกว่า ในแนวความคิดของคนที่ว่าให้ผู้แทนราษฎรนั้นไม่มีสิทธิเป็น
รัฐมนตรี คือประชาชนท้วงมาว่าในอดีตนั้นเคยทำมาแล้ว แล้วเวลามี
ร่างพระราชบัญญัติสำคัญ มีร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับงบประมาณ ส.ส.
มักจะเรียกร้องเงินจากรัฐบาล ถ้าหากไม่ให้เงินตามนั้นร่างพระราชบัญญัติ
ก็ไม่ผ่าน เพราะว่าเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ไม่ได้เป็นรัฐมนตรี-----

- ๑๘/๑

เขาก็ฝากมาว่าให้ผมพูดหน่อย เพราะบางคนมีความรู้สึกว่าเป็นรัฐมนตรีแล้ว
 จะได้ประโยชน์ จริง ๆ แล้วมี ส.ส. หลายคนซึ่งมีความเหมาะสมที่จะเป็น
 รัฐมนตรีได้ ถ้าหากเราตัดพวกนี้ออกไปปัญหาบ้านเมืองก็มี บางคนบอกว่า
 ถ้าหากเอา ส.ส. พวกนี้เข้าไปเป็นรัฐมนตรีแล้วจะให้คนลำดับต่อไปขึ้นมา
 อันนี้ต้องคุยอีกทีหนึ่ง เพราะถ้าหากว่าเป็นวัน แนน วัน โหวตแล้ว คนที่มาเป็น
 รัฐมนตรีคนที่ถัดไปนั้นอาจจะมึนงงเสียหน่อย เพราะว่ามัน วัน โหวต
 อาจจะลงคะแนนเข้าไปให้คนใดคนหนึ่ง อาจจะได้ ๕๐.๐๐๐ แต้ม พอดีที่ ๒
 เหลือ ๓.๐๐๐ แต้ม พลเราให้ ๓.๐๐๐ แต้ม คงเป็นไปไม่ได้ อาจจะ
 ต้องมีระบบ วิธีการซึ่งศึกษาเลือกตั้งใหม่หรือได้คะแนนเป็นสัดส่วน อาจจะ
 ๓ ใน ๓ ของผู้ได้ที่ ๑ แต่ให้ได้เป็นได้เลข แต่ถ้าไปถึงจะต้องเลือกตั้งใหม่
 สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นประสบการณ์ซึ่งผมมีมาแล้วก็ประชาชนเรียกร้อง
 ส่วนการที่เราจะได้ผู้นำ ผู้นำที่ดีนั้นจริง ๆ แล้วผมขอฝากไปยังพวกที่อยู่
 คณะกรรมการการร่างฯ ทำอย่างไรให้ได้ผู้นำที่ดี ตามหลักศาสนาพุทธนั้น
 บอกไว้เหมือนกันว่าผู้นำที่ดีต้องมีพระมาธิปไตย ไม่ได้บอกเลยว่าต้องมี
 ความรู้มาก เพราะว่าหลักศาสนาพุทธก็ยังสอนไว้ด้วยว่า ถ้าไม่รู้อะไร
 ก็ไปถามผู้รู้ได้ ฉะนั้นคนที่มีความรู้ที่จะเป็นตัวแทนของเรา ไม่ว่าจะป็น
 วุฒิสมาชิกหรือ ส.ส. นั้นก็ต้องเอาเกณฑ์ความรู้ที่ว่า มีความรู้พอทันสมัย
 ให้เข้ากับยุคสมัยได้ แล้วก็มีความซื่อสัตย์ คุณธรรมเป็นเรื่องสำคัญ ไม่ใช่ว่าเป็น
 ดอกเตอร์ ดอกเตอร์นั้นจริง ๆ แล้วก็เป็นเรื่องสำคัญ แต่มันเคยเจอ
 ดอกเตอร์ตั้งแต่กึ่งต้นไม้อย่างนี้ เรื่องอื่นไม่รู้เลย รู้เรื่องตั้งแต่กึ่งต้นไม้อ
 อย่างเดียวจะถือว่าเอาเกณฑ์นี้ได้ไหม อนาคตจะถามพระเดชพระคุณแล้วดอกเตอร์
 บางคนที่ผมอ่านหนังสือ เจลคือ เขาทำวิทยานิพนธ์ว่าวิ่งเข้าภาวะจิตใจในช่วง
 วิ่งเข้าเส้นชัย เอาแค่นั้นพระเดชพระคุณยังเรียนมากยิ่งรู้แค่ม ยังรู้บ๊วย ฐัน้อย
 ในหลาย ๆ เรื่อง เราควรจะเอาคนที่มีความซื่อสัตย์และมีความรู้ทันกับโลกและ
 เหตุการณ์ เอามาเป็นผู้นำของเรา แล้วก็สามารถปรึกษากับคนอื่นได้หลาย ๆ
 ระดับ เพื่อจะได้บริหารประเทศเรา ผมก็คงขอฝากไว้กับสื่อมวลชนอีกข้อหนึ่งว่า
 การที่ผู้แทนราษฎรนั้นพิจารณาร่างพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่ผ่านสภาผู้แทนราษฎร
 ก็ขอฝากสื่อมวลชนไว้หน่อยว่า ให้เปรียบเทียบกับข้อดี ข้อเสียในพระราชบัญญัติเดิม
 กับร่างพระราชบัญญัติใหม่ว่ามีความแตกต่างอย่างไร ประชาชนเขาจะได้ประโยชน์
 เขาจะได้รู้หน้าที่เขาสึกที่ว่าผู้แทนนั้นมีหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติโดยตรง เนื่องจากว่า
 การเลือกตั้งที่ผ่านมา ๆ มาของประเทศไทยนั้น การหาเสียงของผู้แทนราษฎร

ไม่ได้พูดถึงพระราชบัญญัติต่าง ๆ ซึ่งถ้าสมัยต้องแก้ไขเลข ได้แต่พูดถึงการบริหาร
ทั้ง ๆ ที่ไม่รู้ว่าจะได้เป็นรัฐบาลหรือเปล่า ผมก็ขอฝากไว้ในที่นี้ด้วย สวัสดิ์ศรีรับ

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ท่านดอกเตอร์สุจิตศรีรับ

ศาสตราจารย์สุจิต บุญบงการ : ท่านประธานที่เคารพ ผม สุจิต
บุญบงการ ส.ส.ร. ประเภทเชี่ยวชาญสาขาวิชารัฐศาสตร์ ผมมีประเด็นที่อยากจะขอ
เสนอที่ประชุมและประชาชนให้ช่วยพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการร่างรัฐธรรมนูญ
ฉบับใหม่ ผมใช้เวลาไม่มาก ประเด็นหลายประเด็นได้มีการพูดไปแล้วจาก
ท่านสมาชิกเมื่อคราวที่แล้ว ผมจะไม่กล่าวซ้ำยกเว้นในประเด็นที่ผมอยากจะ
ขอย้ำในบางประเด็นเท่านั้น ในประเด็นแรกเลยผมคิดว่า เรื่องสิทธิเสรีภาพ
มีการพูดกันมากว่าควรจะประกันสิทธิเสรีภาพอย่างไรจึงจะได้ประโยชน์อย่าง
เต็มที่และก็ตรงตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ในอดีตที่ผ่านมาเรามักจะเห็นว่า
การเขียนสิทธิเสรีภาพไว้ในรัฐธรรมนูญนั้น เรื่องหนึ่ง แต่ใช้จริงปฏิบัติจริงนั้น
อีกเรื่องหนึ่ง -----

- ๑๘/๑

ผมคิดว่าตรงนี้เป็นประเด็นที่น่าสนใจ เพราะเนื่องจากว่าในการเขียนนั้น เราเขียนในลักษณะที่ว่า สิทธิของประชาชนจะมีเท่าไร เสรีภาพของประชาชน จะมีเท่าไรนั้นขึ้นอยู่กับรัฐจะเป็นผู้ให้ อย่างนั้นดูเหมือนจะเขียนไว้ว่า ประชาชนจะมีสิทธิ เสรีภาพทั้งนี้โดยกฎหมาย หมายความว่า จะให้ประชาชน มีสิทธิ เสรีภาพได้มากน้อยเพียงใด ก็ขึ้นว่ากฎหมายจะให้ไว้มากน้อยเพียงใด จึงมีข้อจำกัดไว้ทั้งนี้ตามกฎหมายตลอด เวลาว่าจะประชาชนจะมีสิทธิ เสรีภาพได้ ทั้งนี้จะต้องมีกฎหมายเป็นข้อกำหนดไว้ ด้วยเหตุนี้เองผมคิดว่าทางที่ดีน่าจะ ต้องให้ชัดเจนว่าประชาชนนั้นมีสิทธิ เสรีภาพอยู่แล้ว และรัฐธรรมนูญนั้นมีไว้เพื่อจำกัด อำนาจของรัฐมากกว่าที่จะตีกรอบอำนาจหรือว่าสิทธิของประชาชน เป็นการชี้ ให้เห็นว่า รัฐจะทำอะไรได้บ้าง ไม่ได้บ้างในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสิทธิ เสรีภาพของ ประชาชน ผมว่าถ้าพยายามเน้นตรงนี้ เราจะเห็นภาพพจน์ของการที่ประชาชน มีสิทธิ เสรีภาพชัดเจนมากขึ้น และในขณะเดียวกันก็จะมีชัดเจนมากขึ้นว่า รัฐจะทำอะไรได้บ้าง จะทำอะไรไม่ได้บ้างในส่วนที่เกี่ยวกับกิจการจำกัด สิทธิ เสรีภาพของประชาชน ในส่วนนี้ผมอยากจะขอพูดกว้าง ๆ ไว้แต่ก็ก่อน แต่มีอีกประเด็นหนึ่งที่ผมอยากจะขอชี้แจงและแสดงความคิดเห็น ก็คือว่า ในการประกันสิทธิ เสรีภาพนั้นน่าจะ ต้องมีองค์กรในการที่จะตีความว่า อะไรบ้างที่รัฐกระทำแล้ว เป็นการละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน เป็นการ ผิดรัฐธรรมนูญ ตรงนี้จะต้องมีการระบุให้ชัดเจนว่า จะต้อง มีหน่วยงานกลางที่ ดำเนินการตีความ เพื่อให้ประชาชนสามารถที่จะปกป้องสิทธิ เสรีภาพของเขา ให้พ้นจากละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ ดังนั้นการที่มีศาลรัฐธรรมนูญ ในการ ที่จะตีความว่าการกระทำอะไรของรัฐก็ตี กฎหมายก็ตี ข้อบังคับก็ตี อะไรก็ตาม ที่ออกมาจากรัฐนั้นเป็นละเมิดหรือว่าผิดรัฐธรรมนูญนั้นจะต้องมีไว้ ถ้าไม่อย่างนั้นแล้ว การปกป้องสิทธิ เสรีภาพตรงนี้ของประชาชนอาจจะ มีปัญหา และอาจจะทำให้ การปฏิบัตินั้นเป็นไปไม่ได้ลำบาก ผมจึงมีความคิดว่าการที่ต้องพิจารณา เรื่องบทบาท องค์กรประกอบและอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อจะให้มีการตีความรัฐธรรมนูญ จะต้อง เป็นสิ่งที่ผมคิดว่าน่าจะพิจารณาอย่างยิ่งในประเด็นนี้

ในประเด็นต่อไปคือประเด็นว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างนิติบัญญัติ กับบริหาร ผมมีข้อคิดกว้าง ๆ ในขั้นตอนนี้ ผมคิดว่า เพื่อไม่ให้มีปัญหา การทำงานที่มีลักษณะซ้อนกันระหว่าง การเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับการเป็น รัฐมนตรี อาจจะ เป็นไปได้ที่ควรจะให้ผู้ที่ เป็นรัฐมนตรีนั้น ไม่สามารถที่จะเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาในเวลาเดียวกันได้ โดยหลักที่ว่า

รัฐมนตรีนั้นมีความรับผิดชอบอย่างหนึ่ง การเป็นสมาชิกรัฐสภานั้นมีความรับผิดชอบอีกอย่างหนึ่ง แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นก็อาจจะประนีประนอมที่ว่า ผู้ที่เป็นรัฐมนตรีนั้นอาจจะมาจากสมาชิกรัฐสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ แต่เมื่อมาเป็นรัฐมนตรีแล้วก็ต้องสละความเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสีย อาจจะมีปัญหาตามมาในประเด็นที่ว่า แล้วสมาชิกรัฐสภาที่เป็นรัฐมนตรีจะต้องสละตำแหน่งนั้น จะเอาใครมาเป็นแทนในกรณีของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตรงนั้น ผมคิดว่าตรงนี้ต้องไปดูที่ระบบเลือกตั้ง ถ้าเป็นระบบเลือกตั้งแบบสัดส่วน การเลือกคนที่มีคะแนนเสียงถัดไปย่อมไม่มีปัญหา ถ้าเป็นการเลือกตั้งในระบบที่ใช้เขตเดียวคนเดียวตรงนี้อาจมีปัญหา ด้วยเหตุนี้เอง ถ้าสมมุติจะใช้การเลือกตั้งแบบเขตเดียวคนเดียว อาจจะต้องมีการกำหนดข้อบังคับหรือว่ากฎหมายไว้อะไรบางอย่าง เพื่อจะสามารถได้ตัวแทนของคนที่มาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ยกตัวอย่างเช่น อาจจะทำให้ผู้มีสมัครแต่ละเขตนั้นมีผู้สมัครตัวสำรองด้วยเป็นคนที่ ๒ ถ้าตัวจริงได้รับการแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรี ตัวสำรองนั้นก็อาจจะมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทน อย่างไรก็ตามในกรณีของฝรั่งเศสเป็นต้น อันนี้ก็เป็นที่ทางเลือกทางหนึ่ง ซึ่งอาจจะยังไม่ใช้เป็นข้อยุติ แต่ผมอยากเสนอว่า มันก็ไม่ถึงขนาดเป็นทางตันมันมีทางออก ถ้าจะเอาตรงนี้

- ๒๐/๑

ในประเด็นของการเป็นรัฐมนตรีนั้น ผมคิดว่าสิ่งที่น่าสนใจก็คือว่า ขณะนี้ขนาดของรัฐมนตรีใหญ่มาก ประมาณ ๕๐ กว่า ถึง ๕๐ คน ผมคิดว่าตรงนี้อาจเสนอแนะว่าเป็นไปได้หรือไม่ที่ให้จำนวนของรัฐมนตรีในคณะรัฐมนตรีนั้นมีจำนวนไม่มากนัก เพื่อให้การบริหารงานนั้นเป็นไปด้วยความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ ผมอยากเสนอว่าในกรณีเช่นนี้อาจจะกำหนดไปได้ เช่นให้รัฐมนตรีว่าการฯ เท่านั้นอยู่ในคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ นั้นไม่ควรจะอยู่ในคณะรัฐมนตรี แต่ให้ช่วยในส่วนของการเป็นรัฐมนตรีในกระทรวงต่าง ๆ เหล่านั้น ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะว่าถ้ารัฐมนตรีว่าการฯ เท่านั้นที่ในคณะรัฐมนตรีเป็นการบังคับให้รัฐมนตรีว่าการฯ จะต้องรู้จักการทุกอย่างในกระทรวง ขณะนี้มีการกล่าวกันเล่น ๆ ว่าเรามีรัฐมนตรีฯ ไม่ใช่ว่าการกระทรวงเรามีรัฐมนตรีว่าการกรม คือรัฐมนตรี ก. ว่ากรมนี้ รัฐมนตรี ข. ว่ากรมนี้ แต่รัฐมนตรีที่รับผิดชอบทั้งกระทรวงไม่มีในทางปฏิบัติ อย่างนั้นถ้าจะเป็นไปได้ เป็นไปได้หรือไม่ว่าจะให้เฉพาะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงหนึ่งในคณะรัฐมนตรีร่วมกับนายกรัฐมนตรีก่อนการบริหารประเทศ และรัฐมนตรีช่วยว่าการฯ นั้นเป็นผู้ช่วยจริง ๆ ตรงนี้จะทำให้จำนวนรัฐมนตรีมีน้อยลงแล้วการแก่งแย่ง การสรรหาการเป็นรัฐมนตรีนั้นอาจจะเบาลงด้วยก็ได้ อันนี้ก็ เป็นอีกจุดหนึ่งที่ผมอยากจะขอฝากไว้ เพื่อจะช่วยกันพิจารณาว่า เป็นไปได้หรือไม่อย่างหนึ่งอย่างใด

ประเด็นสุดท้ายที่ผมอยากจะขอยุติถึงในตอนก็คือ เรื่องเกี่ยวกับ แนวนโยบายแห่งรัฐที่มีกฎหมายรัฐธรรมนูญ ตรงนี้ก็มีความรู้สึกที่ว่าจำเป็นหรือเปล่าที่จะต้องมีการระบุหมวดแนวนโยบายแห่งรัฐไว้ในรัฐธรรมนูญ ถ้าไม่สามารถที่จะใช้บังคับได้ สมมีความรู้สึกว่าการที่รัฐจะมีนโยบายอย่างไรก็ตามนั้น น่าจะเป็น เรื่องของเจตนารมณ์ หรือวัตถุประสงค์ หรือความต้องการของประชาชน จะเป็นผู้กำหนดนโยบาย แต่การที่ระบุว่า รัฐจะต้องมีนโยบายอย่างนั้นอย่างนี้ โดยที่ประชาชนไม่มีส่วนร่วมรู้เห็นด้วยนั้น อาจจะไม่สอดคล้องกับกระบวนการของประชาธิปไตย ด้วยเหตุนี้เอง ผมมีความรู้สึกว่า เรื่องแนวนโยบายแห่งรัฐนั้นอาจจะ เป็นหมวดที่อาจจะต้องเอาออกไปได้ ทั้งนี้เพื่อให้รัฐธรรมนูญของเรา มีความสั้น และการบริหารงานนั้น เป็นไปตามความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง แต่ในขณะเดียวกันก็อาจจะต้องมีข้อโต้แย้งว่า ถ้าเขียนไว้ก็มีประโยชน์เหมือนกัน Legislative, Institutional Repository of Thailand อย่างน้อยเป็นการแสดงเจตนารมณ์กว้าง ๆ ว่าสังคม หรือรัฐของไทย

ต้องการจะให้รัฐบาลนั้นทำอะไร แต่ผมคิดว่าสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งทีู่้กันอยู่แล้ว เป็นสิ่งที่ขอมรับกันอยู่แล้ว โดยที่ไม่จำเป็นต้องไปวางไว้เป็นแนวนโยบาย ของรัฐก็น่าจะได้ ด้วยเหตุนี้เองผมอยากจะขอตั้งเป็นข้อสังเกตในที่นี้ว่า เป็นไปได้หรือไม่ที่ในส่วนนี้อาจจะขอให้เอาออกไป เพื่อทำรัฐธรรมนูญ ของเรานั้นมีความกระชับ แล้วก็ไม่ใช่ยื่นเยื่อ กระทบมีประเด็นที่จะเรียนให้ ที่ประชุมและประชาชนที่บ้านได้รับทราบสิ่งเหล่านี้ แล้วเอาไปพิจารณา แล้วเสนอเป็นข้อคิดเห็นกลับเข้ามายังสภาว่างรัฐธรรมนูญ ผมขอขอบคุณ ท่านประธานครับ

ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ : ขอเชิญทางนี้บ้างครับ
คุณโกศล ศรีสังข์

นายโกศล ศรีสังข์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ หลายประเด็นที่กระผมเตรียมไว้มีผู้พูดแล้ว ก็ขอแต่ละสั้น ๆ กระผมมี ๒ ประเด็นที่จะขอกราบเรียนในที่นี้

ประเด็นที่ ๑ เกี่ยวกับอำนาจ อำนาจมีมันถูกรวมมากเกินไป จึงก่อให้เกิดปัญหามากมายทั้งสิ้นทั้งมวลในประเทศไทย หลายคนใช้คำว่า ต้องกระจายอำนาจ กระผมอยากจะเรียนว่า จะต้องคืนอำนาจให้ประชาชน ขอพูดเฉพาะ ๒ ประเด็น

ประเด็นที่ ๑ อาจจะนำเสนอว่า เราต้องหาวิธียกฐานะและ ส่งเสริมให้สภาตำบลเป็นองค์กรเบ็ดเสร็จในการที่จะดูแลชีวิตทุกด้านทุกมิติ ของประชาชน มิใช่เพียงแต่ด้านปกครองเท่านั้นแล้วก็หาทางช่วยให้เป็นไป ให้ได้

ประเด็นที่ ๒ ท่านประธานเองเคยพูดเสมอ เราจะต้องนำไปสู่การเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดหรือจะเรียกชื่ออื่นยิ่งดีให้ได้ในที่สุด

อีกประเด็นหนึ่งในเรื่องอำนาจ เราเคยพูดกันเสมอว่าไม่ว่าเมืองไทยหรือที่ไหนก็ตามพูดถึงอำนาจอภิไทย ๓ อย่าง อำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร อำนาจตุลาการ กระผมรู้สึกว่า ๓ อำนาจนี้เท่านี้ไม่พอมันทำให้การบริหารบ้านเมืองทั้งสิ้นทั้งมวลที่เป็นอยู่เกิดความไม่สมดุล น่าจะต้องมีอำนาจที่ ๔ เกิดขึ้นในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่นี้ นั่นคืออำนาจการตรวจสอบของประชาชนหรือโดยประชาชน ซึ่งอำนาจอันนี้จะเขียนไว้เป็นอย่างนั้นหรือไม่ก็สุดแต่แต่ แต่จะต้องให้ความสำคัญอำนาจตรวจสอบโดยประชาชนที่เถียงกันไปกันมา เรื่องศาลปกครองก็ดี เหล่านี้แท้จริงแล้วมันเป็นเรื่องอำนาจที่ ๔ จึงแย้งกันไปแย้งกันมาลงตัวไม่ได้ ถ้าเรายอมรับอำนาจที่ ๔ แล้วศาลปกครองก็จะอยู่อิสระไม่ขึ้นกับใครทั้งสิ้น หมายถึงไม่ขึ้นกับกฤษฎีกาหรือยุติธรรม เป็นต้น นอกจากนั้นอำนาจที่ ๔ ยังจะหมายถึงสำนักงานตรวจการรัฐสภา ซึ่งจะเป็อิสระอีกเช่นเดียวกัน อาจจะมีอีกหลาย ๆ อย่าง เช่น คณะกรรมการเลือกตั้งแห่งชาติซึ่งจะต้องดึงออกไปจากกระทรวงมหาดไทยให้ได้ อาจจะมีหมายถึงสำนักงานใหม่ที่ต้งตั้งขึ้นมาอาจจะเรียกว่า สำนักงานสื่อมวลชนแห่งชาติก็จะสื่อพิมพ์เป็นฐานันดรที่ ๔ อย่างแท้จริง ซึ่งต้องหมายถึงหลายสิ่งหลายอย่าง เป็นต้น รวมสรุปว่าประเด็นสำคัญที่สุดกระผมนำเสนอเรื่องอำนาจ คือ เสนอให้มีการพิจารณาเรื่องอำนาจที่ ๔ ให้มีให้ได้

เรื่องต่อไปประเด็นที่ ๒ ที่กระผมอยากนำเสนอก็คือ เรื่องแนวนโยบายแห่งรัฐก็น่าจะมีเอาไว้ และเมื่อมีไว้แล้วถ้ารัฐบาลไหนไม่ทำตามประชาชนควรจะมีสิทธิฟ้องรัฐบาลนั้นได้ ฟ้องต่อศาลปกครอง ผมอยากจะขอเสนออีก ๓ ประเด็นในเรื่องแนวนโยบายแห่งรัฐ

ประการที่ ๑ รัฐบาลไหนก็ตาม พรรคไหนก็ตามเข้ามาเป็นจะต้องกำหนดไว้ว่าให้รัฐบาลนั้นกำจัดความยากจนให้ได้ ให้เป็นนโยบายสำคัญอันดับหนึ่ง กำจัดความยากจนและแก้ปัญหาหนี้สินของประชาชน ซึ่งเป็นปัญหาที่หนักที่สุดในขณะนี้

ประการที่ ๒ สิ่งที่สำคัญที่สุด กระผมมองจากมุมมองของประชาชนเป็องล่าง สิ่ง que เห็นกันมาก ๆ คือ เด็กจบ ป. ๖ แล้วหลังไปทำงานที่อื่นยังหน้าแล้งบ้านแตกสาแหรกขาดไปเลยมีแต่คนเผาคนแก่กับเด็กตัวเล็ก ๆ

วิว คว้าย ก็ไม่มีจะเลี้ยงแล้ว มีแต่ไอ วิว คว้ายเหล็ก เป็นต้น บ้านเมืองวุ่นวาย
 มาก และถึงหน้าหนึ่งไม่มีใครอยู่ คือบ้านแตกสาแหรกขาด จะว่าถึงแตกก็คง
 ไม่ผิดนะครับในหลายหมู่บ้านในชนบท ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะว่าภูมิปัญญา
 อันเป็นฐานแห่งอำนาจของความเป็นคนและความเป็นชุมชนนั้น ถูกเหยียบย่ำ
 ทำลายมามากต่อมากจนไม่เหลืออะไรแล้ว พวกคิสิโก้เขตของต่างชาติ
 ต่างเมืองเข้าไปครอบงำจนไม่มีอะไรเหลือ การพนัน ยาเสพติดติดสอยห้อยตาม
 เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่าสิ่งหนึ่งที่จะต้องเน้นอย่างยิ่งในเรื่องนโยบายแห่งรัฐ
 ก็คือให้รัฐพยายามอย่างยิ่งที่จะมีแผนงานกอบกู้ฟื้นฟูบูรณะและเสริมสร้างภูมิปัญญา
 ของแผ่นดิน ของดีซึ่งเป็นอัจฉริยะของไทยระดับชาติ ระดับภาค ระดับท้องถิ่น
 ที่กำลังสูญหายไปควรกอบกู้คืนมา พร้อมกันนั้นก็พยายามสังเคราะห์ภูมิปัญญา
 สสมัยใหม่ ซึ่งมาจากเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์ด้วยเช่นเดียวกัน ถ้าหาก
 สามารถทำอย่างนี้แล้วเราไม่จำเป็นต้องไปแข่งขันใคร แต่เราก็จะชนะอยู่ดี

ท่านประธานครับ ประเด็นสุดท้าย กระผมเห็นว่า ๒ - ๓ อย่าง
 ที่พูดนี้ เกี่ยวข้องกัน และตอนสุดท้ายนะครับ คือเราจะสามารถกอบกู้ภูมิปัญญาของ
 แผ่นดินคืนมาได้ก็ต่อเมื่อเรามีนโยบายแห่งรัฐที่จะปฏิรูปการศึกษา ปฏิรูปการศาสนา
 ปฏิรูปการวัฒนธรรมและปฏิรูประบบการบริหารราชการทั้งสิ้น ไม่อย่างนั้นแล้ว
 คงจะสูญเปล่า ขอบพระคุณครับ

- ๒๒/๑

ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ : เชิญท่านเสรีครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
 กระผม เสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญ กรุงเทพมหานคร
 ผมอยากกราบเรียนท่านประธานเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญที่พวกเราจะมีการร่าง
 ในขณะนี้ ผมอยากเรียนว่าในขณะที่ประชาชนทุกขั้วรื้อนแล้วก็เดือดร้อนเป็นอย่างยิ่ง
 แต่ละคนกำลังรอคอยและก็เป็นความหวังว่ารัฐธรรมนูญฉบับที่จะร่างนี้ จะทำให้
 ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ประชาชนแต่ละคนที่อยู่ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่า
 สวัสดิการของประชาชนที่เป็นอยู่ในขณะนี้ ไม่ได้ได้รับการรับรองและคุ้มครองอย่าง
 เต็มที่ ความเป็นอยู่ของแต่ละคนมีเศรษฐกิจมีค่าใช้จ่ายสูง แต่ในขณะที่เดียวกันมี
 รายได้ต่ำ ต่าง ๆ เหล่านี้ก็คือล้วนแล้วแต่เป็นปัญหาของประชาชน น้ำประปาเวลา
 ที่ใช้ก็ต้องเสียเงิน ไฟฟ้าก็ต้องเสียเงินเป็นจำนวนสูง แม้กระทั่งน้ำกินในขณะนี้
 ราคาแพงกว่าน้ำมัน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ก็คือความทุกข์ร้อนเดือดร้อน การที่เรามา
 ร่างรัฐธรรมนูญในขณะนี้ มิใช่ว่าจะต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในประเด็นที่
 จะต้องนำไปร่างรัฐธรรมนูญแต่เพียงอย่างเดียว เราก็จะต้องมีการรับฟังความ
 คิดเห็นของประชาชนในเรื่องของความเดือดร้อน และนำความเดือดร้อนดังกล่าว
 นั้นมาพิจารณาวิเคราะห์และตั้งกฎเกณฑ์สร้างระบบขึ้นมาในรัฐธรรมนูญ เพื่อให้
 ประชาชนอยู่ดีมีสุข นอกจากนั้นความเดือดร้อนของประชาชนที่เป็นอยู่ในขณะนี้
 ก็ได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากเจ้าหน้าที่ของรัฐบางคนทุจริตประพฤติมิชอบ รีดไถ
 ประชาชน แล้วก็เป็นผู้ที่ทุกวัน ในขณะนี้เราต้องยอมรับสภาพว่า เดียวนี้จะทำ
 อะไรให้ได้ความรวดเร็ว ให้ได้ความสะอาดก็ก็ต้องเสียเงินเสียทอง ระบบต่าง ๆ
 เหล่านี้เกิดการทุจริตคอร์รัปชั่นขึ้น ขั้นตอนต่าง ๆ ที่มีการกำหนดกฎเกณฑ์จะต้องทำ
 ในบางสิ่งบางอย่าง ถ้าหากว่าไม่ได้พูดด้วยมีคำตอบแล้ว ประชาชนก็จะไม่ได้รับ
 การเหลียวแลหรือดูแล ตรงนี้ก็คงจะต้องพิจารณาและแก้ไข ผมเชื่ออย่างหนึ่งว่า
 อำนาจอธิปไตยเป็นอำนาจของประชาชน อำนาจอธิปไตยที่เราทราบกันอยู่ว่ามี
 อำนาจอธิปไตย อำนาจบริหารและอำนาจอตุฎการ เป็นสิ่งที่เป็นอำนาจที่จะต้องเป็น
 ของประชาชนอย่างแท้จริง ประชาชนจะต้องเป็นผู้ตั้งรัฐบาล ประชาชนจะต้องเป็น
 ผู้บริหารประเทศ แต่ประชาชนมีทั้งหมดทั่วประเทศถึง ๖๐ ล้านคน ไม่สามารถที่จะ
 มาบริหารประเทศพร้อม ๆ กันได้ จึงมีความจำเป็นต้องตั้งตัวแทน เพราะฉะนั้น
 ตัวแทนที่เข้ามาในรูปของการที่มีการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ดี หรือ
 เข้ามาในทางอ้อมประการหนึ่งประการใดก็ดี ล้วนแล้วเหล่านี้จะต้องมาจากประชาชน

ทั้งสิ้น มีหลายคนเคยพูดว่า การทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นกับ ส.ส. ที่เข้ามาบริหารประเทศ มีคนพูดว่าบางคนเมื่อทุจริตประพฤติมิชอบไปแล้ว มีการได้รายได้มาก็นำกลับคืนสู่ประชาชนโดยนำไปพัฒนา แต่ถ้าหากว่าเป็นข้าราชการ มีการทุจริตขึ้นมาแล้ว ไม่สามารถที่จะเอาไปบริหารพัฒนาประเทศได้หรือในพื้นที่แต่ละพื้นที่ได้อย่างนี้ เขายังมองว่า ส.ส. ยังดีเสียกว่า ซึ่งผมคิดว่ามันก็ไม่ดีทั้งสองอย่าง ไม่ว่าจะไปทุจริตในด้านใด ตรงนี้ก็กราบเรียนว่า ก็คงจะต้องร่างรัฐธรรมนูญว่า ทำอย่างไรที่จะทำให้สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้หมดสิ้นไป ซึ่งในส่วนสำคัญที่จะไปร่างรัฐธรรมนูญในบางประเด็น ผมอยากจะกราบเรียนที่ประชุมว่า มีการคิดกันในทฤษฎีต่าง ๆ ในวิธีการเลือกตั้ง การได้มาซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีการคิดว่าจะต้องใช้ระบบของการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อผสมผสานกับเขตเดียวเบอร์เดียว ซึ่งตรงนี้มีหลายคนได้กราบเรียนไปแล้ว แต่ปัญหาก็คงยังมีขึ้นอย่างแน่นอน เพราะว่าถ้าหากว่ายังเป็นเขตเดียวเบอร์เดียวในลักษณะที่ให้ประชาชนใช้สิทธิเลือกตั้งลงคะแนนเพียงเบอร์เดียว มันก็ไม่ว่าจะหลีกเลี่ยงการซื้อเสียงไปได้ ผมก็คงอยากจะเสนอเป็นวิธีการอย่างหนึ่ง ซึ่งคงจะไม่ผูกพันว่าจะต้องใช้วิธีการอย่างผม วิธีการที่จะเลือกในเขตเดียวเบอร์เดี่ยวนั้น เมื่อเขตเล็กลง คน ๆ หนึ่งก็ไปสมัคร แล้วก็ทุ่มเงินซื้อเสียง มันก็เกิดขึ้นได้เพื่อจะป้องกันให้ชื้อยากขึ้น ก็เสนอแนวความคิดว่า ให้ประชาชนในเขตนั้นใช้สิทธิลงคะแนนเลือก ๒ เบอร์ หรือ ๒ คน -----

เพราะว่าหากมีคนใดคนหนึ่งที่ถูกขโมยเงินแล้ว เท่ากับว่าให้ประชาชนซึ่งมีสิทธิลงคะแนนนั้น เลือกคนอื่น เข้าไปแข่งด้วย ทำให้วิธีการขโมยเงินนั้น ขโมยจากประชาชนที่รับเงิน เขาไปแล้ว ถ้าหากว่ายังคิดว่าตนมีบุคคลอื่นที่เหมาะสมจะเข้าไปเป็นผู้แทนของตัวเอง ให้เขามีสิทธิเลือกอีกคนหนึ่งด้วย แล้วเอาคะแนนสูงสุดในเขตนั้น ๆ ให้เป็นผู้แทนราษฎรในเขตดังกล่าว อันนี้คือวิธีการหนึ่ง นอกจากนั้น ~~วิธีการตรวจสอบ~~ วิธีการตรวจสอบในบ้านเราแทบจะไม่มีเลย ประชาชนไม่มีโอกาสที่จะไปตรวจสอบใครได้ แม้กระทั่งมีการปลูกสร้างบ้านในที่บ้านติด ๆ กับเรา บ้านใกล้เคียงหรือปลูกสร้างแล้วปิดแบบ ประชาชนที่อยู่ข้าง ๆ บ้านนั้นไม่มีโอกาสที่จะไปโต้แย้งหรือคัดค้านได้ เพราะบอกว่าเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่บ้านเมือง เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตนเองไม่ได้ถูกโต้แย้งสิทธิ ตนเองไม่ใช่ผู้เสียหาย ต่าง ๆ เหล่านี้ น่าจะทำให้โอกาสประชาชนในการตรวจสอบในการที่จะดำเนินอำนาจเจ้าหน้าที่ ถ้าหากว่าใครก็ตามที่เห็นว่าไปกระทำประหลาดผิด ประหลาดมิชอบและอยู่ในขอบข่ายที่มีโอกาส หรือใกล้เคียงที่จะทำให้ตนเองได้รับความเดือดร้อน ตรงนี้ต้องให้ประชาชน เขาสามารถโต้แย้งคัดค้านได้ อันนี้เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่ทราบ เรียบ เรียบ เรียบ นอกจากนั้นในเรื่องของสิทธิเสรีภาพของประชาชน พูดกันหลายท่านผมคงจะเสริมอีกนิดหนึ่งว่า สิทธิเสรีภาพของประชาชนในขณะนี้ไม่ได้ได้รับความคุ้มครองอย่างเต็มที่ การที่เจ้าหน้าที่บ้านเมืองบางท่านมีอำนาจ แล้วใช้อำนาจที่ตนเองมีอยู่ เข้าไปตรวจสอบ เข้าไปค้นบ้านนั้นบ้านนี้ว่าผิดกฎหมายหรือไม่ ว่าร้านค้าดังกล่าวเปิดเกินเวลาหรือไม่ ตรงนี้ใช้อำนาจหน้าที่ของตนเอง ใช้โอกาสที่ตนเองมีอยู่ เข้าไปดำเนินการตามกฎหมาย สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ประชาชนเขาเดือดร้อน วิธีการบางสิ่งบางอย่างของเจ้าหน้าที่คงจะต้องแก้ไขทั้งระบบ นอกจากนั้นผมอยากจะเสนอในเรื่องของการโต้แย้งอำนาจรัฐเพิ่มเติมขึ้นมาว่า อำนาจรัฐที่ออกกฎหมายลงมา ไม่ว่าจะเป็นระเบียบกฎกระทรวง คำสั่งต่าง ๆ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ไปกระทบกับประชาชน ประชาชนจะต้องมีโอกาสจะโต้แย้งคัดค้านได้ เศรษฐกิจในบ้านเรา เป็นเศรษฐกิจที่อยู่ใต้ อำนาจการดูแลของรัฐ ประชาชนไม่มีโอกาสไปคัดค้าน ยกตัวอย่างง่าย ๆ ประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยในเรื่องดอกเบี้ย ปรากฏว่ามีอัตราสูงถึงร้อยละ ๒๐ เป็นดอกเบี้ยลอยตัวอะไรก็แล้วแต่ แต่ปรากฏว่าพอมีคนตั้งขึ้นมาเอาดอกเบี้ยไปกดดัน เอาดอกเบี้ยรวมกับต้นทุนมาคิดดอกเบี้ยและเป็นกันอยู่อย่างนี้ ประชาชนจริง ๆ เขาเดือดร้อนไหมครับ เขาเดือดร้อนในเรื่องอย่างนี้ เมื่อเขาเดือดร้อน เขาชอบที่จะใช้สิทธิในการฟ้องเพิกถอนประกาศดังกล่าวได้ เพราะแค่

ดอกเบ็ญปัจจุบันในนี้แค่ร้อยละ ๑๕ ร้อยละ ๓.๕ ตามกฎหมายแพ่ง เป็นอัตรา
 ดอกเบ็ญที่สูงไม่รู้จะสูงอย่างไรอยู่แล้ว แต่ปรากฏว่าในบ้านเราดอกเบ็ญสูงมาก
 ไม่มีอะไรที่จะงามเกินดอกเบ็ญไปได้ ตรงนี้ต้องเข้าไปคุ้มครองดูแลเพราะเป็น
 เรื่องของเศรษฐกิจ

อีกประเด็นหนึ่งจะเสนอท่านคณะกรรมการว่า ในส่วนหนึ่งซึ่งจะต้อง
 ดูแลคงจะต้องดูแลในเรื่องของทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติในบ้าน
 เรามีการใช้ มีการถูกทำลายไปอย่างน่าเสียดาย -----

แม้กระทั่งว่ากฎหมายรัฐธรรมนูญได้บัญญัติคุ้มครองในเรื่องของการดูแลทรัพยากรธรรมชาติดังกล่าวแล้ว แต่ในทางปฏิบัติจริง ๆ ไม่มีใครที่สามารถจะเข้าไปดูแลให้ความคุ้มครองสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ เพราะยังมีวันมันก็จะหมดลงไปเรื่อย ๆ ก็ขอเป็นประเด็นไว้ ในการที่จะดูแลคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติ ขอให้บัญญัติรัฐธรรมนูญในครั้งนี้ ให้มีการคุ้มครองอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นในเรื่องของรัฐธรรมนูญที่ใช้อยู่ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่า รัฐธรรมนูญที่ใช้อยู่ในขณะนี้ไม่มีสภาพบังคับ รัฐธรรมนูญที่ออกมาใครก็ตามที่ฝ่าฝืน ใครก็ตามที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ ไม่มีระบบวิธีการเลยว่าจะมีวิธีการอย่างไร ใครขัดก็ขัดไป ใครที่จะคิดอะไรก็คิดไป จึงขอเรียนในประเด็นนี้ว่า การร่างรัฐธรรมนูญในครั้งนั้นขอให้มีส่วนในการบังคับ การบังคับใช้ดังกล่าวนี้ ควรที่จะต้องให้ประชาชนรับรู้รับทราบและได้ศึกษาตั้งแต่แรก ปัจจุบันที่มีปัญหาที่เกิดขึ้นคือ ไม่มีนโยบายใดที่จะให้กับประชาชนได้ เรียนรู้ได้รับทราบรัฐธรรมนูญ ว่ารัฐธรรมนูญที่บัญญัติไว้มีสิทธิเสรีภาพของประชาชน ประชาชนได้รับอะไร ตรงนี้ต้องให้ความรู้ตั้งแต่เด็กอย่าไปให้มีปัญหาเกิดขึ้นมา พอโตขึ้นมาแล้วไปเรียนรู้อีกภายหลัง แม้กระทั่งโตขึ้นมาแล้วยังไม่มีใครมาเรียนรู้อะไร เพราะฉะนั้นสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ก็ต้องบัญญัติรักษาไว้ นอกจากนั้นขอเสนอในอีกประเด็นหนึ่งเกี่ยวกับเศรษฐกิจอีกเช่นเดียวกันในเรื่องนี้จะเห็นว่า ในแต่ละกระทรวง ทบวง กรม มีเงินนอกกระบบอยู่มาก มีหลายแสนล้านที่ไม่ได้อยู่ในงบประมาณแผ่นดิน กระจัดกระจายอยู่ตามกระทรวงต่าง ๆ ตรงนี้สิ่งหนึ่งที่เราน่าจะหาวิธีการ ถ้ามีโอกาสได้ร่างรัฐธรรมนูญในครั้งนั้นให้มีโอกาสที่จะรวบรวมเงินดังกล่าวที่อยู่นอกกระบบของงบประมาณ ให้นำเข้ามาอยู่ที่เดียวกัน ที่ผ่านมาก็ยังไม่มีใครเห็นใครที่สามารถจะดึงเงินตรงนั้นมาได้ เพราะเงินเป็นแผ่นดิน เพราะฉะนั้นในเรื่องของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินก็ตีในเรื่องของวิธีการที่จะทำให้เงินตัวนี้เข้ามาที่มันยังขาดในสาระสำคัญอยู่ ถ้าจะให้ดีที่ท่านประธาน อาจจะทำให้มีศาลตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อที่จะพิจารณาวิเคราะห์และตัดสินวินิจฉัยว่าเงินที่อยู่ตามที่ต่าง ๆ นั้น ให้นำมาเป็นงบประมาณภายในงบประมาณเสีย แล้วให้รัฐจัดแบ่งนำไปใช้บริหารประเทศ ซึ่งจะมีประโยชน์มากกว่าที่อยู่จัดกระจาย และไม่สามารถจะควบคุมได้ ในประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้ก็พยายามจะเสนอแนะให้เห็นว่ารัฐธรรมนูญที่ร่างในครั้งนั้นให้ประเด็นต่าง ๆ และคิดว่าอันนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งเท่านั้นไม่ใช่ทั้งหมด ขอฝากในท้ายที่สุดว่า รัฐธรรมนูญจะดีเพียงใด แต่ถ้าหากผู้มีอำนาจใช้อำนาจในทางที่ไม่ชอบแล้ว

ประเทศชาติและประชาชนก็จะหาความสงบสุขมิได้ ขอพระคุณครับ

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ขอเชิญท่านอย่าขาดครับ

นางยุพา อุดมศักดิ์ : ท่านประธานที่เคารพ ดิฉัน ยุพา อุดมศักดิ์
~~ส.ส.ร.~~ จังหวัดพิจิตร นับตั้งแต่วันอังคารที่ผ่านมาจนถึงขณะนี้ ท่าน ~~ส.ส.ร.~~
 ทั้งฝ่ายวิชาการและฝ่ายจังหวัด ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิรูปการเมือง
 ไว้อย่างกว้างขวาง เพราะฉะนั้นดิฉันจะพยายามอภิปรายไม่เข้าประเด็น ประเด็นใด
 ที่ยังไม่ชัดเจนจะขอขยายความสักเล็กน้อย ดิฉันตั้งใจที่เร่าต่างเห็นตรงกันว่า
 การเมืองหรือโพลิติค (Politic) นั้นเป็นเรื่องของการใช้อำนาจรัฐหรือ
 อำนาจสูงสุดในการบริหาร หรือที่เราเรียกว่าปกครองประเทศ หรือพูดง่าย ๆ
 ก็คือใช้อำนาจในการจัดการปกครองดูแลผลประโยชน์ของทุกคนที่อยู่ในอาณาเขต
 เดียวกัน -----

- ๒๕/๐

ในระบอบประชาธิปไตยอย่างที่คุณเสวีพูดไปเมื่อตะกี้ นั่นแหละว่า เรายึดหลักที่ว่า อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชนทุกคน แต่ทุกคนมาใช้อำนาจอธิปไตยไม่ได้ จึงใช้ระบบตัวแทนหรือผู้แทนไปใช้อำนาจแทนเรา ซึ่งจะต้องมีทุกระดับ ระดับชาติ ระดับจังหวัดและระดับตำบล ดิฉันเข้าใจว่า ขณะนี้ระบบการเมืองของเรา ยังไม่มีตัวแทนใช้อำนาจทุกระดับ ตามการแบ่งเขตการปกครอง แล้วรูปแบบยังสับสน ซึ่งดิฉันจะไม่พูดไปถึงรูปแบบของการกระจายอำนาจไปสู่ส่วนท้องถิ่น นะคะ อย่างไรก็ตามที่ดิฉันขอกราบเรียนว่า ระบบราชการนั้น เป็นกลไกของการใช้อำนาจของผู้แทนที่ถูกเลือกขึ้นมา ข้าราชการมิใช่เจ้าของอำนาจอธิปไตย ไม่ว่าจะ เป็นข้าราชการพลเรือน ทหาร และตำรวจ อื่น ๆ ด้วยหลักเกณฑ์ดังกล่าว คำถามจึงอยู่ที่ว่า ดิฉันอาจจะพูดคำถามตรงกับท่านอาจารย์โกเมศก็ได้เคยพูดไป ในวันแรก ว่าท่านให้คำถามไว้ตั้ง ๓๐ - ๓๐ คำถามนะคะ คำถามแรก ซึ่งหลายท่านก็ได้พูดไปแล้ว ทำอย่างไรจึงจะได้มาซึ่งผู้แทนที่มีคุณภาพ และด้วยวิธีวิเศษที่ยุติธรรม หรือที่เราเรียกว่าโปร่งใส ปัญหาที่ดิฉันถามนี้ ท่าน ~~ส.ส.ร.~~ ได้พูดกันไว้หลายท่าน ดิฉันขอเสริมแต่เพียงว่า ถ้าเราจะแก้ปัญหา จะต้องกำหนดหลักเกณฑ์ที่เป็นชัด หลายมาตรการเป็นระบบ จะพูดแต่เพียงว่า เปลี่ยนระบบเลือกตั้ง เป็นแบ่งเขตเบอร์เดียวผสมกับระบบสัดส่วนของคะแนน รวมทั้งประเทศตามบัญชีรายชื่อ นั้น อาจจะยังเป็นข้อสงสัยว่า นายทุนอาจจะอยู่ในบัญชีรายชื่อก็ได้ เพราะฉะนั้นถ้าพูดแค่นั้นยังไม่พอ ดิฉันจะไม่พูดละเอียดนะคะ ในเรื่องนี้ เพราะหลายท่านพูดไป แต่ว่าเราต้องมีมาตรการคู่กันไปอย่างเป็นระบบ เช่น ระบบพรรค เราทำอย่างไรจะไม่ให้พรรคนั้นเป็นระบบเหมือนบริษัทของนายทุน แล้วส่งคนไปสมัคร ทำอย่างไรจะให้พรรคมีโครงสร้างและการบริหาร เป็นประชาธิปไตย หรืออย่างที่ยังก่อนนี้ หลายท่านก็พูดว่า การไปใช้สิทธิเลือกตั้งนั้น ควรเป็นหน้าที่ของพลเมืองหรือเปล่า มีมาตรการกำหนดโทษใครที่ไม่ไปใช้สิทธิ หรือให้รางวัล เป็นต้น คำถามที่ ๒ โครงสร้างการใช้ อำนาจของผู้แทนจะเป็นอย่างไร เมื่อเราได้ผู้แทนมาแล้ว จะมีโครงสร้าง การใช้อำนาจอย่างไร จึงจะมีประสิทธิภาพและศักยภาพให้บริหารประเทศชาติ บรรลุเป้าหมายที่เราตั้งไว้ ดิฉันขอย้ำว่าการบริหารประเทศชาติ นั้น ไม่ว่าจะ เป็นระดับใด ก็ควรจะมีโครงสร้างเป็นประชาธิปไตย คำถามต่อไปก็คือว่า ถ้าเรานึกถึงโครงสร้างของการใช้อำนาจ เราก็ต้องถามว่า เราจะใช้อำนาจในระบอบรัฐสภา แบบสภาเดียว หรือ ๒ สภา หรือ ๓ สภา ถ้า ๒ สภา

ที่มาของวุฒิจะเป็นอย่างไร จำนวนเท่าไร ดิฉันไม่เห็นด้วยกับระบบการแต่งตั้ง
 โดยบุคคลคนเดียวอย่างที่ผ่านมา อันนี้เราก็ต้องคิดกันนะคะ นอกจากนี้เราคง
 จะต้องถามต่อไปว่า เราจะแยกการใช้อำนาจเป็นกี่ฝ่าย ฝ่ายนิติบัญญัติ
 ฝ่ายบริหาร ฝ่ายตุลาการ ดิฉันคิดว่าหลายท่านได้พูดถึงฝ่ายนิติบัญญัติและ
 ฝ่ายบริหาร ฝ่ายตุลาการละ เราจะต้องหันมามองดูหรือไม่ รู้สึกคุณพรจรรย์จะ
 เคยพูดไป หรือท่านอาจารย์เกริกเกียรติได้พูดไปแล้ว ในกรณีนี้ ดิฉันคิดว่า
 อำนาจตุลาการนี้เราคงต้องหันมาพิจารณากันใหม่ โดยตั้งคำถามว่าอำนาจนี้
 มาอย่างไร แล้วจะตรวจสอบได้อย่างไร อำนาจนี้รู้สึกว่าไม่มีใครกล้าแตะต้อง
 แต่ดิฉันคิดว่ารัฐธรรมนูญฉบับใหม่คงจะต้องพูดถึง คำถามต่อไปก็คือว่า เราจะให้
 นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี มาจากไหน ทางตรงหรือทางอ้อม รู้สึกจะมี
 การพูดกันไว้มากแล้ว -----

ในกรณีนี้ เราจะต้องตระหนักว่าเราใช้ระบอบการปกครองที่มีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข ไม่ใช่ระบอบประธานาธิบดีเป็นประมุข ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรง ดังนั้น เราสมควรหรือไม่จะ เลือกตั้งนายกรัฐมนตรีโดยตรง หรือทำอย่างไรก็ได้ แล้วแต่ คือจะเลือกตั้งโดยตรงก็ได้ แต่ดำรงไว้ซึ่งพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ดังนั้น เราต้องตอบคำถามนี้ ดีฉัน เคยออกสัมภาษณ์ทางวิทยุครั้งหนึ่ง ในจำนวน ๒๐ คนที่แสดงความคิดเห็นเข้ามาบอก ขอให้เลือกตั้งนายกฯ โดยตรง อันนี้ ก็ต้องฝากให้ท่านประชาชนและท่าน ~~ส.ส.~~ ต้องคิดหนักในคำถามนี้ นอกจากนี้ อย่างที่ดิฉันได้กล่าวไปแล้วในตอนต้นว่า โครงสร้างการกระจายอำนาจไปสู่ ท้องถิ่นนั้นอย่างไร ดีฉันขอย้ำ ระบบราชการนั้น เป็นเพียงกลไกของการใช้อำนาจของผู้แทนประชาชน ชำรภาพการมีหน้าที่รับใช้ประชาชน มิใช่เจ้านาย ประชาชน และมิใช่ผู้ที่ได้รับมอบอำนาจมาจากประชาชน อันนี้ดิฉันว่าเราต้อง ทำความกระจ่างในทันที ชำรภาพการไม่ใช้เจ้านายประชาชน

คำถามที่ ๓ เราจะมีการตรวจสอบการใช้อำนาจของผู้แทนฯ วิธีไหน อันนี้หลายท่านก็ได้กล่าวไปแล้ว คุณเสรีก็พูดไปเมื่อตะกี้ ดีฉันเห็นด้วยกับ คพป. ต้องมีองค์กรที่เป็นอิสระ คพป. เสนอไว้ ๖ องค์กรด้วยกัน คพป. คือ คณะกรรมการพัฒนาประชาธิปไตย ที่คุณหมอประเวศเป็นประธาน ท่านเสนอไว้ ๖ ประการด้วยกัน มีตุลาการรัฐธรรมนูญ มีศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ซึ่ง ๒ อันนี้เรามีอยู่แล้ว ระบบการตรวจสอบการทุจริตประพฤติมิชอบของผู้ดำรงตำแหน่งสูง หรือ ป.ป.ป. ระบบการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ตรวจราชการแผ่นดิน อันนี้เป็น ๖ ประการ แต่ว่าจะเป็นอิสระหรืออย่างนั้น เราคงจะต้องคิดกันต่อไป ขณะนี้ศาลปกครองก็ยังออกไม่ได้ ยังมีปัญหาบางอย่างเกี่ยวกับอยู่ระหว่าง ๒ หน่วยงาน

คำถามที่ ๔ นี้รู้สึกที่ท่านจะพูดกันไปมากแล้ว เกี่ยวกับว่า เราจะ รักษาสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานไว้ในลักษณะใด มีอะไรบ้าง นี่คือสิทธิของการเกิดมาเป็นมนุษย์ รวมทั้งสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล ความเสมอภาคในโอกาสในกฎหมาย อันนี้ก็อีกปราชัยกันอย่างกว้างขวางแล้ว ดีฉันจะไม่พูดต่อไป

ประเด็นสุดท้าย ดีฉันขอสรุปว่า เมื่อประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจ เป้าหมายปลายทางของการปกครองการบริหารประเทศ ก็คือความอยู่รอดของประชาชนทุกคน ความเป็นดีอยู่ดีของทุกคน คือประชาชนเป็น เอนด์ (End) เป็นเป้าหมาย ต่างกันกับระบบคอมมิวนิสต์ คอมมิวนิสต์นั้นเป้าหมายปลายทาง คือประเทศ คนแต่ละคนนั้นไม่มีความหมายและ เป็นแค่เครื่องมือเท่านั้น แต่ใน Thailand ระบบประชาธิปไตยนั้น เอนด์หรือเป้าหมายสุดท้ายนั้นคือประชาชน ความเป็นดีอยู่ดี

ของประชาชน ไม่ใช่เพื่อความอยู่รอดของใครคนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เมื่อทุกคนกินอิ่มนอนหลับ มีความสุข ไม่อดอยาก ประเทศเราก็มั่นคงตามไปด้วย ท่านประธาน ขณะนี้ดิฉันรู้สึกเป็นห่วงมาก คือประชาชนจำนวนมากยังอยากจนมาก ๆ ยังไม่สนใจว่าการปฏิรูปการเมือง จะว่าไม่สนใจไม่ได้ คือยังไม่เข้าใจว่าเราจะปฏิรูปการเมืองไปทำอะไร จะร่างรัฐธรรมนูญกันใหม่นั้นทำไปทำไม ในขณะที่เขาไม่มีจะกินยังอยากจนอยู่มาก อันนี้เป็นปัญหาใหญ่ ระบบประชาธิปไตยนั้น เรามองว่าระบบเศรษฐกิจนั้นต้องเป็นแบบตลาดเสรี ค่าเสรี หรือ ฟรี เอนเตอร์ไพรส์ (Free enterprise) อะไรที่เราพูดกัน แล้วก็มาบอกว่าใช้กลไกตลาด แต่ในความเป็นจริง เป็นอย่างนั้นหรือไม่ มีการผูกขาดหรือเปล่า แล้วประชาชนที่จนอยู่นั้น จนไปเรื่อย ๆ หรือเปล่า คนรวยยิ่งรวยยิ่งขึ้นหรือเปล่า อันนี้ซึ่งเป็นคำถาม ดิฉันคิดว่า การปฏิรูปการเมืองนั้นอย่างที่หลายท่านได้พูดไปแล้วว่า เราจำเป็นต้องปฏิรูประบบเศรษฐกิจ ระบบสังคม และอื่น ๆ ไปพร้อมกัน ดิฉันก็ขอฝากไว้เท่านี้ เพราะว่าท่าน ~~ส.ส.ร.~~^{ก.ก.ร.} หลายท่าน ท่านมีความคิดอ่านที่ดีที่จะฝากไว้ ณ ที่นี้ ขอขอบพระคุณมากค่ะ

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ท่านวิสุทธิศรีครับ

รองศาสตราจารย์วิสุทธิ โพนินแท่น : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายวิสุทธิ โพนินแท่น สายวิศุศาสตร์ ที่พวกเรมานั่งกันอยู่ในวันนี้ เนื่องจากความคาดหวังของสังคมว่าอยากจะมีตัวแทนของตนเองจะไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมมาเขียนรัฐธรรมนูญฉบับของประชาชน อย่างน้อยที่สุดก็มาที่กว้างขวางกว่ารัฐธรรมนูญฉบับก่อน ๆ เพื่อจะได้ร่วมกันคิดร่วมกันทำร่วมกันกำหนดแนวทางในการไปสู่จุดมุ่งหมายของประชาชนคนไทยทั้งปวง คือการมีชีวิตที่ดี แต่รัฐธรรมนูญที่ใช้เป็นเครื่องมืออันเดียวในการนำมนุษย์ไปสู่ชีวิตที่ดี ไม่ใช่เครื่องมืออันเดียวของการปฏิรูปการเมือง ผมอยากจะเขียนว่า รัฐธรรมนูญเป็นแต่เพียงสิ่งหนึ่งในหลาย ๆ สิ่งของการปฏิรูปการเมือง -----

และในขณะที่เดียวกันการนำมนุษย์ไปสู่ชีวิตที่ดีนั้นก็ไม่ใช่แต่เพียงการปฏิรูป
 การเมืองเท่านั้น คงจะต้องปฏิรูปเศรษฐกิจและสังคมประกอบกันไปด้วย
 ทุกอย่าง เหมือนกับของคอปพวยวียะต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กันจะต้องไปด้วยกัน
 ปัญหาทั้งหลายทั้งปวงหลายคนก็ได้พูดมาแล้ว รู้กันแล้วว่าไม่มีปัญหาอะไรบ้าง
 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการเมือง เราจะเขียนอะไรไว้ในรัฐธรรมนูญ
 เพื่อที่จะให้มหาชนไทยร่วมกัน ไม่ว่าจะยากดีมีจนหรือว่าจะมีอำนาจราชศักดิ์
 ชนชั้นใดก็ตาม ได้ตระหนักร่วมกัน กระทำร่วมกัน ดูแลตนเอง และดูแล
 ซึ่งกันและกันร่วมกัน นำไปสู่จุดหมายอันนั้น นั่นก็เป็นความคาดหวัง เราจึง
 จะต้องเข้าใจว่าไม่มีปัญหาอะไรบ้าง ปัญหาหลัก ๆ มีอะไร อะไรคือเหตุ
 ของปัญหา เหตุเบื้องต้น เหตุระดับกลาง เหตุระดับปลาย และอะไร
 น่าจะเป็นวิธีที่จะแก้ปัญหา ซึ่งสิ่งเหล่านั้นมันพุดง่าย แต่ว่าเวลาทำเข้าจริง ๆ
 ก็ไม่่ง่ายอย่างที่พูด เพราะฉะนั้นในหลายเรื่องหลายราวของการแก้ปัญหา
 จะเรียกว่าปฏิรูปอย่างที่พูดกันนั้น บางเรื่องก็อาจจะทำได้รวดเร็ว บางเรื่อง
 ก็อาจจะรอเวลา ลองผิดลองถูกให้เกิดความชำนาญในการกระทำ บางเรื่อง
 ก็อาจจะต้องใช้เวลานานหน่อย เพราะนี่คือธรรมชาติของสังคมมนุษย์
 ผมอยากจะเขียนว่า ที่พูด ๆ กันและสร้าง ความหวังในสังคมว่า บางคน
 บอกว่าถ้าเขียนรัฐธรรมนูญใหม่แล้ว จะต้องเขียนให้ดีที่สุด เป็นยาสารพัดนึก
 ที่จะแก้อะไรได้ ผมอยากจะเขียนว่าอย่าไปหวังถึงขนาดนั้น แต่ทุกคนจะต้อง
 มีความหวัง แต่ถ้าหวังขนาดนั้น ก็อาจจะผิดหวัง เพราะไม่มียาสารพัดนึก
 อะไร อย่างหนึ่งอย่างใดอย่างเดียวที่จะแก้ปัญหาอะไรได้ ผมไม่ได้ทำให้
 คนท้อแท้ แต่ผมอยากจะเขียนไว้ เพราะว่าเหมือนกับเราหวังชายในฝัน
 นางในฝันในชีวิตของเรา แล้วเราก็ฝัน ๑๐๐ เปอร์เซนต์ แล้วเราก็ฝันไป
 เรื่อย ๆ เพราะฉะนั้นก็คงหวังกันพอทั่วม ๆ และในขณะที่เดียวกันก็ตีปัญหาให้แตก
 เอาแต่ปัญหาที่พูดกันทุกวันนี้ เรื่องการซื้อขายเสียงในการเลือกตั้ง หรือแม้แต่
 การซื้อขายตำแหน่งในทางราชการในบางแห่งที่กล่าวหากัน รวมทั้งการ
 ลอบทุบเมื่อเข้ามาอยู่ในตำแหน่งทางการเมืองก็ดี ทางราชการก็ดี บางที
 เราต้องมาวิเคราะห์ดูว่า เหตุของปัญหาเหล่านั้นมันมีอะไร เพราะจริง ๆ แล้ว
 ในการเลือกตั้ง ถ้าไปดูในพระราชบัญญัติเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไข
 เพิ่มเติมมาหลายครั้ง ผมยังไม่เห็นกฎหมายของประเทศไหนที่มีบทบัญญัติ
 ห้ามอะไรรัดกุมมากมายถึงขนาดนี้ของกฎหมายไทย แต่มาตรา ๓๕ มาตราเดียว
 (๑) อย่างเดียว ถ้าปฏิบัติตามจริงก็กระดกไม่ได้เลย จัดทำให้ เสนอให้

หรือสัญญาว่าจะให้ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด แต่ไม่กระดิกไม่ได้แล้วครบ โทษจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี และปรับ ๑๐๐,๐๐๐ บาท เพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ๑๐ ปี แต่จริง ๆ แล้วบทบัญญัติมีประมาณ ๓๐ เรื่อง แต่ทำไมถึงกล่าวหากันและหลายคนยืนยันว่ามีจริงก็เนื่องจากว่าไม่ค่อยมีใครปฏิบัติ และไม่ค่อยมีใครที่จะถือจริงจังหรือไม่ เรื่องอย่างนี้บางที่อยู่ในตัวกฎหมาย และที่สำคัญที่สุดอยู่ในความประพฤติและการกระทำของคนในสังคมของเราด้วย ประชาธิปไตยนั้นเป็นการปกครองตนเองของประชาชนร่วมกัน ประชาชนเลือกผู้แทนมาปกครองประเทศแทนตน ถ้าประชาชนเลือกตั้งก็ได้ผู้แทนฯ ดี ผู้แทนฯ ดีก็ได้สภาดี สภาดีก็ได้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีที่ดี เพราะว่าดูแลกันเป็นทอด ๆ นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีที่ดีก็สามารถดูแลให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐสนองตอบรับผิดชอบต่อประชาชนได้ดี ให้บริการสาธารณะได้ดี ใช้อำนาจปกครองด้วยความยุติธรรม ดูแลให้ธุรกิจไม่เอารัดเอาเปรียบ-----

แต่ถ้าประชาชนไม่พินิจพิจารณาที่เลือกไป เพราะว่าสักแต่ว่าเลือก ก็อาจจะได้ผู้แทน ที่ไม่ค่อยดี อาจจะนะครับ ถ้าได้ผู้แทน ไม่ดี ก็ได้สภาไม่ค่อยดี สภาไม่ดี ก็อาจจะได้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่ไม่ค่อยดี เมื่อไม่ค่อยดี อย่างนั้น ก็ดูแลให้ข้าราชการสนองตอบรับผิดชอบให้บริการสาธารณะปกครองประชาชนไม่ค่อยดี ธุรกิจก็เอาวัดเอาเปรียบ ผมไม่ได้พูดถึงประเทศไทย เฉพาะเจาะจง แต่ก็คือวัฏจักรของการควบคุมของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตย ถ้ามองในแง่หนึ่งก็คือเป็นเรื่องของกฎแห่งกรรม ทำอย่างไร ก็ได้อย่างนั้น เพราะฉะนั้นในการแก้ปัญหาของประเทศชาติ เราไม่ใช่จะมองเฉพาะแต่คนอื่น เราจะต้องมองที่ตัวเองออกไป เพราะว่าการปกครองตนเองของประชาชนร่วมกันนั้น แต่ละคนจะต้องมีวินัยของตนเอง ดูแลตนเองเพื่อที่จะไม่ให้คนอื่นมาสั่งเรา เพราะฉะนั้นเราจะเขียนอะไร จะตีวีซีดีผลิตออกแค่ไหน เราก็คงจะต้องถามตัวเองแล้วก็บอกตัวเองอยู่ตลอดเวลาว่า เมื่อเขียนไปแล้ว เราต้องทำตามสิ่งที่เราเขียนร่วมกัน เอาใจประสานใจเคารพซึ่งกันและกัน เพราะฉะนั้นอย่างไรก็ตาม ท่านประธาน การซื้อขายเสี่ยงที่กล่าวหาภั้นนี้ มันก็มีสาเหตุอยู่มากมาย ผมอยากจะเรียนเป็นคำถามต่อท่านประธานและฝากไปทางพี่น้องประชาชนคนไทยทั่วประเทศว่า เหตุอันหนึ่งในหลาย ๆ เหตุ ที่ก่อให้เกิดการซื้อขายเสี่ยง และก่อให้เกิดสิ่งที่เรียกว่าถอนทุนนั้น เป็นไปได้ไหมว่า มันมีวัฏจักรของการซื้อขายที่เราจะต้องทลายวัฏจักรอันนี้ มันถึงจะแก้ปัญหาได้ วัฏจักรมันอยู่ตรงไหน ไม่ทราบว่าจะจะเป็นความผิดของใคร แต่ว่าประชาชนคนไทยมีความคาดหวังอย่างมากต่อผู้แทน ของตนเอง ต่อผู้ใหญ่ ต่อผู้ที่มีตำแหน่งหน้าที่ ก็อยากจะได้อย่างนั้นอย่างนี้ อยากจะได้เงินทองบ้างทรัพย์สินบ้าง ในบางครั้ง เมื่อขอไปที่นักการเมืองหรือผู้แทนฯ ผู้แทนฯ ก็ต้องสนองตอบ เพราะว่าหวังเลือกตั้งในคราวต่อไปด้วย เมื่อสนองตอบแล้วจะเอาเงินที่ไหน ละครับ ค่าตอบแทนเงินเดือนประมาณ ๖๐,๐๐๐ - ๗๐,๐๐๐ บาท จะพอหรือครับ ก็ต้องไปหา หาจากไหนละครับ ก็อาจจะหาจากข้าราชการบางคนโดยแลกตำแหน่ง โดยให้ประโยชน์หรือหากับธุรกิจบางคนบางฝ่ายโดยให้ประโยชน์ เมื่อไปหาอย่างนั้น มันก็ไม่ค่อยชอบ แต่ก็จำเป็นจะต้องหา เนื่องจากจะต้องไปสนองตอบกับผู้ที่ขอ ข้าราชการบางคนและธุรกิจที่ถูกหาอย่างนั้น ก็ไปหาต่อสิครับ หากับใคร ก็หากับประชาชนผู้ที่เรียกร้องกับผู้แทนฯ นั้นแหละ ธุรกิจก็ไปขึ้นราคา สินค้าแพง ๆ เอาวัดเอาเปรียบ ข้าราชการนี้ร้อนน้ำชา มันก็เลยเป็นวัฏจักร

วงจรวางนั้น มันใช้หรือเปล่า ลองพิจารณาให้ดี เอาไม่แค่เฉพาะหาหรรอครับ เอาแค่ช่องทางสี่สังคม ธรรมชาติของสังคมไทย เวลาทีมงานแต่งงาน งานบวช งานศพ งานอะไรต่อมิอะไร ก็แจกซองกันไป แล้วก็ต้องมีปัจจัยให้ ไม่ต้องผู้แทนฯ หรรอครับ พวกเรา ๆ นี่แหละ เวลาให้ปัจจัยก็ต้องให้กันตามสถานภาพที่ ประชาชนคาดหวัง ให้น้อยเขาก็หัวว่าซีเหี้ยมบางอะไรต่อมิอะไร ให้มากแล้ว จะเอาเงินมาจากไหนละครับ ผู้แทนฯ เองวันหนึ่งได้ก็ซอง, ๑๐ ซองขึ้นไป ซองละ ๕๐๐ บาท วันละ ๕,๐๐๐ บาท แล้วจะเอาเงินมาจากไหน พวกเราเอง บางทีก็ ๕๐๐ บาท ๓๐๐ บาท ๑,๐๐๐ บาท อันนี้แหละในขณะที่ผู้แทนฯ อังกฤษ ฝรั่งเศส หรือใครต่อใคร แต่พอไปงานราชการแทนที่จะให้ซองก็รับซองลงขึ้นมา ช่วยผู้แทนฯ ทำประโยชน์แก่ประชาชน เราจะต้องคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้ด้วยครับ ประชาชนทั้งหลายไม่ใช่ว่ากล่าวหาซึ่งกันและกัน กล่าวไปกล่าวมาก็เลยเลิกกันไปหมด เพราะฉะนั้น เราจะต้องพูดความจริงกันสังคมนี้ถึงจะแก้ปัญหาได้ ถ้าเราไม่พูดความจริง เราไม่วิเคราะห์ปัญหาและเราพยายามแก้ไขจริงจัง เราก็คงจะกล่าวหากันอย่างนี้ ไปชั่ววันินทร แล้วก็คงทำอะไรไม่ได้ เขียนแล้วเขียนอีก เขียนไปเขียนมาก็ผิดหวัง ช้าช้าก อันนี้อยากจะฝากว่า สิ่งที่ผมพูดมานั้นมีความจริงอยู่มากน้อยแค่ไหน แต่อย่างไรก็ตามสิ่งเหล่านี้ที่จะเขียนรัฐธรรมนูญ เพื่อที่จะปรับให้มันกะทัดรัด รัดกุมและดูดีมีศักดิ์ศรีมากขึ้น เราก็คงจะต้องลองพิจารณาดูถึงที่มาของฝ่ายนิติบัญญัติ องค์ประกอบของฝ่ายนิติบัญญัติอย่างที่หลาย ๆ ท่านพูด อย่างเช่น เราควรจะมี กี่สภา ในทัศนะของผมเห็นว่า ในช่วงของพัฒนาการทุกวันนี้ ซึ่งจริง ๆ แล้วเรา พัฒนาในกระบวนการประชาธิปไตยต่อเนื่องกันมาไม่ถึง ๑๕ ปี ถ้าเป็นคนก็เป็น เพียงแค่เด็กชาย เด็กหญิง ยังไม่เป็น นาย เป็นนางสาว แต่เราคาดหวัง เหลือเกิน เราบอกว่า ๖๘ ปี แต่ ๖๘ ปีนั้น ป่วยบ่อย หรือบางทีก็ติดอุบัติเหตุบ่อย ก็ต้องพักผ่อน

เพราะฉะนั้นกระบวนการลงมติลงถูก จะมาเป็นผู้ใหญ่มันก็ยังมีผลลดาอยู่บ้าง เราก็จะต้องดูประเด็นเหล่านี้ด้วย อย่างไรก็ตามในช่วงนี้เราอาจจะจำเป็นต้องมี ๒ สภา อาจจะมีวุฒิสภา แต่ว่าในระยะยาวต่อไปอีก ๑๐ ปี ๒๐ ปี เราอาจจะมีสภาเดียวก็ได้ แต่เราก็คิดว่าวุฒิสภาของเรานั้นควรจะมีที่มาอย่างไร มีที่มาจากกลุ่มอาชีพกลุ่มประชาชนใหม่ มีวิธีการสรรหาที่ดูแลเป็นที่ยอมรับกันมากขึ้นหรือไม่ แล้วอาจจะสัมพันธ์ไปที่ระบบเลือกตั้ง ไม่มีตำราวิชาการใด ๆ หรือครับ ที่บอกว่าระบบเลือกตั้งไหนแก่ข้อสิทธิชายเสียงได้ มีแต่บอกว่าระบบเลือกตั้งอย่างไรที่สะท้อนประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมมีความเป็นประชาธิปไตยมาก แต่อย่างไรก็ตามบางที่บางระบบอาจจะมึลักษณะที่ทำให้การซื้อการขายนั้นยากกว่าเดิมได้บ้าง ก็ต้องมาพิจารณา ดูคณะกรรมการเลือกตั้งที่เป็นอิสระที่จะมาดูแลร่วมมือกับฝ่ายต่าง ๆ คือเราเข้าไปแบ่งเขาแบ่งเรา หรือครับ เราไม่ต้องไปโทษกระทรวงมหาดไทยหรือใครก็ตาม แต่ถ้าเราจะต้องคณะกรรมการเลือกตั้งที่เป็นอิสระ เราก็บอกที่ตั้งเพื่อแบ่งเบาภาระซึ่งกันและกัน แล้วก็ร่วมมือกันทำงาน แทนที่จะกล่าวหากันให้เกิดความบาดหมาง สังคมเราต้องการความสมานฉันท์ เราพูดกันดี ๆ ก็ได้ เราไม่ต้องด่าทอกัน และในขณะที่เดียวกันถ้าเราด่าทอกันก็รัฐมนตรีมันก็เลยไม่ร่วมมือกัน อันนั้นก็ประเด็นที่ว่าผมอยากเสนอว่าในการนำเสนออะไรต่าง ๆ เราน่าจะพิจารณาถึงอกเขาอกเรา และในขณะที่เดียวกันพูดถึงความจริง อย่างไรก็ตามครับผมมีอีกนิดหนึ่งที่ว่ากลไกตรวจสอบแต่ละฝ่ายเสนอมาทั้งหลายนั้น ก็คงจะต้องมี ไม่ว่าจะเป็ศาลยุติธรรมทางปกครอง อันนี้ผมอยากจะให้ข้อสังเกตว่าที่เราพูดกันทุกวันนี้ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง คนอาจจะไม่เข้าใจ อาจจะคิดที่ว่าศาลปกครองนั้นไม่ยุติธรรมหรืออย่างไร ผมอยากเสนอคำว่า ศาลยุติธรรมปัจจุบัน เรียกว่า ศาลยุติธรรมทั่วไป ศาลปกครองที่พูดถึงก็เรียกว่า ศาลยุติธรรมทางปกครอง คนจะได้เข้าใจว่า ทุกศาลยุติธรรมทั้งนั้นละครับ เพราะฉะนั้นไม่ว่าจะเป็นศาลยุติธรรมทางปกครอง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ระบบการตรวจสอบทุจริตอะไรต่าง ๆ เหล่านั้น เราก็คงต้องคิด ในขณะที่เดียวกันเราต้องคำนึงถึงวิธีการตรวจสอบผู้ตรวจสอบด้วยครับ ไม่อย่างนั้นบางที่ผู้ตรวจสอบอาจจะทำอะไรก็ตามอำเภอใจตัวเองก็ได้ เราจะต้องคิดถึงเรื่องนี้ด้วยนะครับ สุดท้ายนี้ผมก็อยากจะเรียนว่า ในรัฐธรรมนูญของเราที่เราจะช่วยกันร่างโดยรับฟังเสียงประชาชนและหลักการทั้งหลาย เราคงจะต้องพิจารณาถึงเรื่องเอกภาพใส่ใจเรา และดูแลเรื่องหลัก ๆ ในขณะเดียวกันก็ผลักดันกฎหมายลูกที่รัฐบาลที่คงอยู่ใน

ขณะนั้นจะดำเนินการไป แต่ในขณะเดียวกันจะต้องพยายามดูที่ตัวเอง ออกไปด้วยนะครับทุกคน คุณว่าจะดูแลตัวเองอย่างไร ปรับเปลี่ยนวัฒนธรรม วิถีชีวิตให้มันสอดคล้องกับประชาธิปไตยอย่างไรบ้าง ยอมรับความจริงบางเรื่อง แต่ไม่ยอมรับสภาพที่เป็นอยู่ที่ไม่พึงปรารถนาและก็แก้ไขใหม่ รักสามัคคีกัน ใฝ่หา และอย่าเอาแต่ใจตัวเองครับ เพราะว่าการเอาแต่ใจตัวเองคือ อัตราริบโดยไม่ใช่ประชาธิปไตย ประชาธิปไตยนั้นจะต้องใจประสานใจครับ ขอขอบคุณครับ

ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ : คุณสามารถครับ

นายสามารถ แก้วมีชัย : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ

ผม สามารถ แก้วมีชัย จากเชียงราย กระผมคงไม่ตั้งพูดถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในบ้านในเมืองนี้อีกแล้วนะครับ หลายท่านก็คงพูดไปแล้วจนกระทั่งเราต้องมานั่งกันอยู่ ณ ที่นี้ เพื่อจะทำการปฏิรูปการเมืองให้ดีขึ้น กระผมอยากจะทำบรรยายเรียนจากประสบการณ์ ตั้งแต่เรียนจบอายุถึงสมัครผู้แทนฯ ก็ได้ลงไปคลุกคลีกับการเมือง โดยยึดอย่างหนึ่งคือยึดคติการเลือกตั้ง ไม่ใช่เงินมาโดยตลอด สมัครไป ๕ ครั้งนะครับ ส.ส. สมัคร ส.ท. อีก ๒ ครั้ง ได้เป็น ส.ท. ครั้งเดียว ครั้งล่าสุดไม่ได้เป็น สาเหตุสำคัญไม่ได้เพราะไม่มีความสามารถเหมือนชื่อ แต่เนื่องจากขาดคุณสมบัติอย่างหนึ่งที่สังคมส่วนใหญ่ยังยอมรับนับถือ นั่นคือจะต้องมีสตางค์แนบไปด้วย กระผมคิดว่าสิ่งนี้เป็นสิ่งสำคัญถ้าเราไม่สามารถจะแก้ตรงนี้ได้ การเข้าสู่อำนาจของผู้ที่จะใช้อำนาจแทนพี่น้องประชาชน จะเอาอำนาจนั้นไปใช้ในทางที่ไม่ถูกต้อง-----

วิธีการหลาย ๆ ท่านก็คงได้บอกได้กล่าวณะครับ ได้ถ่ายทอดมาแล้ว แต่ผม
 อยากจะขอชี้ว่าสิ่งสำคัญที่สุด เราจะทำอย่างไรที่จะให้พี่น้องประชาชนได้มอบ
 อำนาจที่ เขามีอยู่ให้กับผู้ที่ไปใช้อำนาจแทนเขา โดยผ่านกระบวนการเลือกตั้ง
 ด้วยความศรัทธา ด้วยความเต็มใจ มิใช่ถูกมอมเมาด้วยยาอมิสลินจาง มิใช่
 ถูกขู่บังคับด้วยอำนาจอิทธิพลมืด กระผมอยากจะกราบเรียนต่อไปว่าในสิ่งเหล่านี้
 ที่หลายท่านเสนอมาผมเห็นด้วยอย่างยิ่ง เช่นเราจะต้อง ๑. มีองค์กรที่เป็นอิสระ
 ในการทำงานควบคุมดูแลการเลือกตั้ง แยกออกจากกระทรวงมหาดไทย กระผมมี
 โอกาสได้คุยกับเพื่อนฝูงที่อยู่ในกระทรวงมหาดไทย บางท่านเป็นระดับนายอำเภอ
 ท่านชื่อใหม่ ว่า เขาบอกว่าเอาไปทำเองดีแล้ว กระทรวงมหาดไทยไม่ยากมี
 ทัชชกร และตัวเขาเองเคยได้รับโทรศัพท์จากผู้หลักผู้ใหญ่ในบ้านในเมืองบอกว่า
 ให้คนนั้นได้ให้คนนั้นดี ผมฟังแล้วแทบจะไม่เชื่อว่าสิ่งเหล่านี้มันเกิดขึ้นได้จริง ๆ
 ฉะนั้นการที่มีองค์กรที่เป็นอิสระดูแลควบคุมให้การเลือกตั้งเป็นด้วยความบริสุทธิ์
 ยุติธรรมจริง ๆ นั้น จะเป็นสิ่งที่ช่วยได้เป็นอย่างดี และอยากจะกราบเรียน
 ต่อไปว่า นอกจากจะมีองค์กรแบบนี้แล้ว เราก็ต้องแก้กฎหมายลูกให้สอดคล้อง
 และสิ่งที่สำคัญที่สุดก็อย่างที่ท่านประธาน เคยรณรงค์เรียกร้องมาโดยตลอด
 นั่นก็คือ กาวนิบคະແນເສີຍນ່າຈະມີກວໄຫປ່ືເສີຍແປງ ເອໄປວກນັບ
 ที่ไหนท่ามกลางสักขีพยานหลาย ๆ ฝ่าย อ๋อนับที่หน่วยเลือกตั้งเพื่อป้องกันอีก
 ชั้นหนึ่ง ในเรื่องของกาเลือกตั้งพรรคไม่สังกัดพรรค กระผมอยากจะกราบเรียน
 ว่า ผมเห็นด้วยกับรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๑๗ ที่ไม่ต้องสังกัดพรรคการเมือง เรายอมรับ
 ว่าอำนาจเป็นของประชาชน ฉะนั้นถ้า นาย ก เดินไปที่จังหวัดนั้น แล้วไปสมัคร
 โดยไม่ต้องสังกัดพรรค แต่ประชาชนเลือกเขาทำไมเขาจะสมัครไม่ได้ เดียวนี้
 เหมือนหนึ่งว่าเราต้องต่อนักการเมือง ต่อนผู้สมัครทั้งหลายไปเข้าคอก ไปเข้ากวน
 ไปเข้าพรรค และพรรคการเมืองไม่ได้เป็นพรรคของมวลชนที่แท้จริง ไม่ได้มี
 ฐานรากมาจากประชาชน เป็นของนายทุนบ้าง เป็นของใครก็ไม่ทราบที่มีเจตนา
 อาจะดีหรืออาจะไม่ดีต่อบ้านเมือง แล้วไปบีบบังคับให้นักการเมืองผู้ที่มีเจตนา
 ที่อยากจะได้รับใช้ประชาชน จะต้องมาผ่านการกลั่นกรองคัดเลือกของพรรค ผม
 อยากจะกราบเรียนประสพการณ์ที่จังหวัดเชียงราย มีการเลือกตั้งซ่อมในเขต ๒
 ครั้งหนึ่ง ปรากฏว่ามีกาบับังคับให้สังกัดพรรค และขณะนั้นเพ็ญพรตยกเป็น
 ๒ ชีก คือชีกรัฐบาลและชีกฝ่ายค้าน ๒ ช้างก็มีมติให้ส่งคน ๒ คนลงไปสมัคร
 ทั้ง ๆ ที่มีคนอื่นที่เหมาะสมที่ประชาชนอยากเลือก แต่ไม่มีโอกาสได้เลือกก็จำเป็น
 ที่จะต้องพิจารณาจาก ๒ ท่านที่ส่งไป ซึ่งคุณสมบัติก็พอ ๆ กัน ถ้ามีทางเลือกอื่น

คนเขียนรายคงจะเลือกท่านอื่นมาแทน นี่คือปัญหาหน้าครี ถ้าท่านจะห่วงว่าไม่
 สังกัดพรรคแล้วจะมีการขายตัว จะมีการมาสร้างปัญหาให้เกิดขึ้น ทำให้เสถียรภาพ
 ของรัฐบาลไม่ดี ท่านครีขณะนี้เรายุคข่าวสารข้อมูล นักการเมืองท่านใด
 ส.ส. ท่านใดทำแบบนั้นเท่ากับทำลายตัวเอง จะต้องถูกประชาชนไล่ลงจาก
 เวที ฉะนั้นขอฝากประเด็นนี้ไว้ด้วยนะครี

นอกจากนั้นแล้วกระผมอยากจะกราบเรียนต่อไป หลังจากที่เรามี
 การเลือกตั้งด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรมเข้ามาแล้ว มาตราการที่จะตรวจสอบ
 นักการเมือง ควบคุมนักการเมือง กระผมคิดว่าน่าจะถึงขั้นที่ประชาชนสามารถ
 จะเรียกคืนอำนาจได้ ขณะนี้ ส.ส. ประพฤติไม่ดี ประชาชนในฐานผู้มอบอำนาจ
 ให้ก็ต้องนั่งคอยนั่งดูว่าเมื่อไรถึงจะยุบสภา เมื่อไรถึงจะหมดวาระ ถ้าไม่ประชาชน
 ถึงจะมีอำนาจที่จะเรียกเอาอำนาจของเขาคืน หรือแม้กระทั่งรัฐบาลเองก็ตาม
 ประชาชนไม่น่าจะนั่งรอจนกระทั่งเศรษฐกิจของบ้านเมืองแย่ แล้วรอฟังว่ารัฐบาล
 ขอยุบสภาเพื่อคืนอำนาจให้กับประชาชน ถ้าไม่ประชาชนไม่สามารถที่จะเรียก
 บอกว่า คุณหมดเวลาแล้วคุณคืนอำนาจมาให้ผม ผมจะได้จัดตั้งรัฐบาล เลือกผู้แทน
 ใหม่ของผมได้ อันนี้เป็นอีกหนึ่งประเด็นที่อยากจะกราบเรียนไว้ -----

นอกจากนี้ถ้าเราต้องการที่จะแก้การซื้อเสียง เราต้องการที่จะได้คนดีเข้ามาทำหน้าที่ผู้แทนราษฎร มาเป็นผู้บริหาร มาแก้ไขปัญหาของประเทศ มีความรับผิดชอบต่อประชาชน กระผมว่าเราต้องส่งเสริมสิทธิเสรีภาพในการรวมกลุ่มของพี่น้องประชาชนในทุกกลุ่ม ไม่ว่าจะ เป็นกลุ่มอาชีพ กลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มกดดัน กลุ่มอะไรต่าง ๆ ที่มีโครงสร้างแน่นอนและเป็นกลุ่มที่ค่อนข้างถูกต้องตามกฎหมาย ขณะนี้มีการพยายามรวมตัวกันเป็นกลุ่มโดยธรรมชาติตามความเดือดร้อน และในที่สุดบางครั้งก็ถูกเรียกว่า มีอบ (Mob) อย่างเช่นสมัยที่ชาคนจนที่มาอยู่เต็มทำเนียบ ถ้าหากเราเปิดโอกาสให้มีกลุ่มชาวไร่ ชาวนา กลุ่มเกษตรกรผู้ทำมันสำปะหลัง ทำอ้อย ทำข้าว ก็แล้วแต่ แต่ละกลุ่มเขาจะสะท้อนปัญหามาให้ผู้รับผิดชอบโดยผ่านผู้แทนราษฎร โดยผ่านรัฐมนตรี การแก้ไขปัญหาก็ย่อมตรงเข้าตรงประเด็น และสามารถที่จะแก้ไขปัญหานั้นได้อย่างทันที่ทั้งที่ ไม่จำเป็นที่จะต้องให้เขาลาบากยทขบวนมา แล้วเราก็ไม่ทราบว่ายทขบวนที่ยกมาเป็นอย่างไรบ้าง ใครเป็นผู้นำที่แท้จริง รัฐบาลจะไปพูดกับใคร ฉะนั้นฉันนั้นผมคิดว่าถ้าเรามีกลุ่มที่ถูกต้อง วันหนึ่งลูกชาวนาที่จบปริญญาโทไม่ต้องใช้เงินซื้อเสียงก็มาเป็นผู้แทนราษฎรได้ เพราะกลุ่มเขาจะช่วยผลักดันกันขึ้นมาเอง เรื่องกลุ่มนี้ผมอยากจะทำอีกนิดหนึ่งนะครับ ช่วยกันแก้กฎหมายลูกด้วยนะครับ เช่นสมาคมมูลนิธิ ถ้าท่านไปวัดวัดอุประสงค์จะมีอยู่ข้อหนึ่งบอกว่า ห้ามยุ่งเกี่ยวกับการเมืองนะครับ เป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพในการรวมกลุ่มอย่างเห็นได้ชัด ต่อไปถ้าเราแก้ เราขอรับความจริงว่าทุกกลุ่มต้องยุ่งกับการเมือง เพราะการเมืองต้องไปยุ่งกับเขาอยู่แล้ว เราก็สามารถที่จะช่วยกันพัฒนาการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มได้

ต่อไปผมอยากจะทำเรื่องถึงเรื่องของการกระจายอำนาจ การกระจายอำนาจเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง ที่นี้วิธีการกระจายอำนาจขณะนี้ผมคิดว่ารัฐบาลที่ผ่านมาก็ทำถูกทางแล้ว เพียงแต่ว่าเรายังไม่กระจายอำนาจที่แท้จริงให้เขา ผมยกตัวอย่างอย่างองค์การบริหารส่วนตำบล ขณะนี้พื้นที่เกือบเต็มประเทศไทยทุกตารางนิ้วจะมีองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นนิติบุคคล เช่นเดียวกับเทศบาลอยู่แล้ว เพียงแต่ว่าขณะนี้เราให้อำนาจเขาไปงบประมาณยังมีน้อย ยังไม่ให้อำนาจบางสิ่งบางอย่างที่จำเป็นอันสิ่งสำคัญที่กับพี่น้องประชาชน ยกตัวอย่างเช่นเอางานทะเบียนราษฎรกระจายจากอำเภอไปให้ทุกตำบล พี่น้องประชาชนทั่วประเทศจะต้องสร้างเสริมโดยไม่ต้องมาเข้าคิวกันที่อำเภอแล้วครับ ใครอยู่ตำบลไหนก็ไปติดต่อไปทำที่นั่นเลย

บางท่านโดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านที่ทรงอำนาจทั้งหลายก็บอกว่าไม่ได้ อย่างจังหวัดเชียงใหม่รายวันใกล้ชายแดน เดี่ยวกระจายอำนาจงานทะเบียนราษฎรไปแล้วจะมีบัตรประชาชนปลอม ท่านประธานควรีบ สมาชิก อบต. มาจากทุกหมู่บ้าน เขารู้จักกันว่าใครเป็นลูกใคร หลานใคร ฉะนั้นการที่จะมาหลอกเจ้าหน้าที่ การจะมาทำบัตรประชาชนปลอม ทะเบียนบ้านปลอมย่อมเกิดขึ้นยากกว่าการที่ไปทำที่อำเภอ ฉะนั้นสิ่งเหล่านี้รัฐบาลจะต้องมีความจริงจังที่จะกระจายอำนาจ ทั้งบริหารและการเงินการคลังไปให้เขาอย่างแท้จริง เป็นการฝึกให้เขาได้พัฒนาตัวเอง ดูแลตัวเองและแก้ปัญหาของตัวเองได้ และที่สำคัญประการสุดท้ายที่ผมอยากจะกราบเรียน นั่นก็คือการให้การเรียนรู้ทางการเมืองกับประชาชนอย่างต่อเนื่อง ที่ผ่านมามีการที่ทราบคณะควรีบ ๖๕ ปีที่ผ่านมา ตั้งแต่ปี ๒๕๓๕ ก่อนเปลี่ยนแปลงการปกครองก็มีบุคคลเพียง ๗ คนไปนั่งคุยกันที่หอพักแห่งหนึ่งในฝรั่งเศส หอพักซอมเมอนาด แล้วจากนั้นก็มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ประชาชนไม่มีโอกาสร่วมตั้งแต่นั้นที่จะเรียกร้องเหมือนต่างประเทศ เราเป็นผู้ที่ถูกเขายึดเยียดประชาธิปไตยให้เอารูปแบบโครงสร้างจากเมืองนอกมา แต่ไม่ได้เอาจิตวิญญาณของความเป็นประชาธิปไตยมาให้พี่น้องประชาชนด้วย แล้วตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา มีการปฏิวัติรัฐประหาร เท่าที่สถิติมีอยู่ ๒๓ ครั้ง ประชาชนไม่มีโอกาสเรียนรู้ในสิ่งเหล่านี้อย่างต่อเนื่อง และที่สำคัญที่เป็นต้นเหตุอันหนึ่งที่ทำให้เกิดการซื้อเสียง เกิดการตัดสินคนดีคนชั่วในบ้านเมืองด้วยเงิน ด้วยทอง ด้วยวัตถุ ก็เนื่องจากแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่แผนฯ ที่ ๑ ซึ่งเริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๐๕ จนถึงแผนฯ ที่ ๗ ที่เพิ่งสิ้นสุดไปเมื่อปี ๒๕๓๔ -----

๓๕ ปีที่ผ่านมาเราไปเน้นในแง่ของการพัฒนา เศรษฐกิจ สภาพัฒนา เศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติยอมรับความผิดพลาด เพราะเศรษฐกิจเราดีเฉลี่ยปีละ ๘ เปอร์เซ็นต์ แต่เศรษฐกิจดีสังคมมีปัญหา ประชาชนเป็นคนวัตถุนิยมบริโภค นิยมมาก โครงสร้างพื้นฐานของชนบทขณะนั้นวัดกันที่เงิน ผมไม่โทษพี่น้องประชาชน ทุกคนดิ้นรนชวนช่วยเพื่อจะหาวัตถุหาเงินหาทองหาของตามแผนพัฒนา เศรษฐกิจ และสังคมฯ ที่รัฐบาลผ่าน ๆ มาได้ทำไว้ เราเพิ่งมารู้ตัวกันเมื่อแผน ๘ ว่า จะต้องไปเน้นที่คน ฉะนั้นกระผมก็หวังว่า เราคงจะต้องใช้เวลาอีกนานพอสมควร ที่จะเปลี่ยนแปลงทัศนคติของพี่น้องประชาชนที่จับปลูมึงสิ่งทีถุกต้องให้พี่น้อง ประชาชน เราไม่โทษนะครับ ที่ผ่านมาเราต้องยอมรับว่าเป็นความผิดพลาด ของผู้บริหาร เป็นความผิดพลาดของผู้ที่รับผิดชอบในเรื่องดังกล่าว ฉะนั้น เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องใช้เวลาในการแก้ไขปัญห แต่ผมก็คิดว่าข้อเสนอ ของผมก็คงไม่ได้ไปผูกมัดว่าท่านจะต้องเห็นด้วยหรือผมจะต้องเอาอย่างนี้ ถ้าต่อไปผมนั่งฟังไปของท่านทั้งหลายมีทางออกที่ดี จะหาวิธีอย่างไรที่จะแก้ การข้อเสียง จะทำอย่างไรจะควบคุมการทำงานของนักการเมืองของผู้บริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งของผู้บริหาร ผมตีความรวมไปถึงข้าราชการประจำ ขณะนี้ ความจะเป็นปลัดกระทรวง เป็นอธิบดี รัฐมนตรีเป็นคนแต่งตั้ง เขาก็รับผิดชอบ เอาใจเฉพาะรัฐมนตรี ถ้ารัฐมนตรีใช้เงินใช้ทองกว่าจะมานั่งอยู่ตำแหน่งนี้ได้ คนที่ต้องเอาใจรัฐมนตรีก็ไปหา เงินหาทองมาป้อนให้รัฐมนตรี ทำไมเราจะไม่ให้ตำแหน่งสูง ๆ ในข้าราชการประจำไม่ว่าระดับปลัดกระทรวง อธิบดี รัฐมนตรีเป็นเพียงผู้เสนอให้สภาให้ความเห็นชอบ ถ้าใครไม่แน่ใจสภาชักฟอก โหม่านักไม่มีโลกาสำป็นิ่งตรงนั้น นี่แหละครับที่จะทำให้ข้าราชการประจำต้อง รับผิดชอบกับสถาบันของประชาชนขอบคุณครับ

ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ : ท่านปัญหาครับ

พลเอก ปัญหา สิ่งทีักตา : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม พลเอก ปัญหา สิ่งทีักตา ^{NRS} ส.ส.-ร. จากจังหวัดนครราชสีมา เกี่ยวกับ ประเด็นการที่จะเสนอให้มีการว่างรัฐธรรมนูญที่ ^{NRS} ส.ส.-ร. กำลังรับภารกิจหนัก อยู่ขณะนี้ ผมอยากจะกราบเรียนเสนอประเด็นสำคัญประเด็นหนึ่งก็คือ เรื่อง การได้มาซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ไม่ต้องซื้อสิทธิ ประชาชนไม่ต้องขายเสียง เพื่อให้ได้มาซึ่งประชาธิปไตยที่แท้จริง กระผมเป็นคนหนึ่งร่วมกับบรรดา ท่านสมาชิกหลาย ๆ ท่านที่นั่งอยู่ที่นี้ เคยได้รับความเจ็บปวดจากกาผ่านกา เลือกตั้งทีจะต้องใช้เงินตราเป็นเครื่องมือ กระผมคิดว่าวิถีกรอันนี้ เป็นวิถีกร

ที่ได้เกิดขึ้นในการเมืองของไทยเรามาหลายยุคหลายสมัยและมีท่าทีว่าจะ
เข้มข้นมากขึ้น กระผมคิดว่าท่านสมาชิกผู้มึ่เกียรติได้เคยเสนอความคิด
เสนอแนวทางหรือระบบการเลือกตั้งต่อสภาแห่งนี้หลายท่าน -----

- ๓๓/๑

ซึ่งผมคิดว่านั่นก็คือส่วนหนึ่งของการแก้ไขระบบการเลือกตั้ง แต่กระผมยังเห็นว่า น่าจะมีกรรมวิธี หรือกลยุทธในการที่จะทำให้การเลือกตั้งนั้นมีความสลับซับซ้อน ยากต่อการที่จะซื้อเสียง แต่มีความง่ายต่อการปฏิบัติของประชาชน

ประการแรก ผมใคร่กราบเรียนว่าผมเห็นด้วยกับการที่จัดระบบ การเลือกตั้งให้มียั้งระบบบัญชีของพรรค และระบบวัน แมน วัน โหวต ถ้าเพื่อ ไม่มีวิธีอื่นที่ดีกว่านี้ แต่ผมมี เรื่องที่อยากจะกราบเรียน หรือเป็นยุทธวิธีใน การที่จะพัฒนาระบบการเลือกตั้งของเราให้ปราศจากการซื้อเสียง หรือซื้อเสียง ได้ด้วยความยากลำบาก ด้วยการเพิ่มความสลับซับซ้อนในระบบของการเลือกตั้ง ที่ผมใช้คำว่า สลับซับซ้อน นั้น อาทิเช่นการเลือกตั้ง เราจะไม่เลือกตั้งเพียง ครั้งเดียว แต่เราจะเลือกตั้งหลาย ๆ ครั้ง และมีกรกลั่นกรองหลาย ๆ ขั้นตอน แต่ละขั้นตอนก็กำหนดกฎเกณฑ์ว่าใครจะผ่านมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ เหมือนกับการเลือกประธาน ~~สภา~~ ของเรา ก็ยังต้องมีการเลือกกันถึง ๒ ครั้ง อะไรทำนองนี้ เพราะว่าไม่เข้าเกณฑ์ ถ้าเราได้ตั้งกำหนดกฎเกณฑ์ ของสกรีน (Screen) หรือระบบการกลั่นกรองเพื่อที่จะเข้ามาเป็นสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรหลายขั้นตอนแล้ว ผมเชื่อมั่นว่าความสลับซับซ้อนนั้นจะสร้างความลำบากในการที่จะซื้อเสียง อาทิเช่น แม้ว่าเราจะใช้วัน แมน วัน โหวต เราอาจจะมาพิจารณาว่า เราสมควรจะรวมเขตดีหรือไม่ ผมใคร่ขออนุญาต ยกตัวอย่างว่า จังหวัดที่มีผู้แทนฯ มากกว่า ๑ คน สมมุติว่าสัก ๑๐ คน แล้วเลือก วัน แมน วัน โหวต อาจจะถูกทะเลาะแค้นให้กับท่านใดท่านหนึ่งในช่วงต้น ๆ ซึ่งได้ ส.ส. ไปแค่คน ๒ คน ๓ คน ไม่ครบ ๑๐ คน ก็ต้องให้มีการเลือก กันใหม่ คนไหนถูกเลือกไปแล้วก็ขึ้นตำแหน่งเอาไว้ แล้วเลือกกันใหม่ ถ้าทำอย่างนั้นกระทั่งครบจำนวน ส.ส. ที่เราต้องการ ก็จะทำให้เกิดความ สลับซับซ้อนที่ยากต่อการที่จะซื้อเสียงได้มากเข้า อันนี้ให้กระทำการต่อสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรที่จะมาจากการเลือกตั้งทางตรง ไม่ใช่ปาร์ตี้ ลิสต์ (Party list) ส่วนปาร์ตี้ ลิสต์ นั้น ผมก็คิดว่าควรที่จะมีไว้ส่วนหนึ่ง ซึ่งจะสร้างความ ยากลำบากในการซื้อเสียงด้วยเช่นเดียวกัน สำหรับเรื่องที่ได้มาซึ่ง ส.ส. แล้ว หาก ส.ส. นั้นจะไปดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี ก็อาจจะได้มีการพิจารณาว่าควรที่จะ ลาออกจากสมาชิกภาพการเป็นสภาผู้แทนราษฎร เพื่อที่จะไปคนานาจ ของการใช้สิทธิใช้เสียงในสภาผู้แทนราษฎร เพราะว่าถ้าเราใช้ระบบของการ เลื่อนลำดับรองจากที่ ส.ส. สอดคล้องกันขึ้นมาแทนคนที่อยู่ในจังหวัดเดียวกัน ที่ขึ้นไปเป็นรัฐมนตรี อาจจะไม่ใช้พรรคของผู้ที่เป็นพรรคเข้าร่วมรัฐบาล ซึ่งจะ

ทำให้เสียงของพรรคร่วมรัฐบาลเสียงต่อความเป็นผู้ที่มีเสียงน้อยทำนองนี้เป็นต้น
อันนี้ก็เป็นการทำหน้าที่ที่จะให้ ส.ส. ทำหนึ่งทำนโคสละสิทธิไปเป็นรัฐมนตรี
ก็จะต้องได้ตรงกันอย่างรอบคอบ

อีกประเด็นหนึ่งที่ผมใคร่ที่จะกราบเรียนเสนอก็คือ องค์การตรวจสอบ
หรือควบคุมการเลือกตั้ง น่าจะมีคณะกรรมการเลือกตั้งแห่งชาติขึ้น เหมือนอย่าง
บางท่านได้เคยเสนอไว้แล้ว องค์การนั้นจะเป็นองค์การที่แทนองค์กรกลาง และเรา
น่าจะได้ตราไว้ในกฎหมายเลือกตั้ง ซึ่งเป็นกฎหมายลูก แม้ว่าเราจะไม่มียก
ในการที่จะตราไว้ในรัฐธรรมนูญ แต่ก็น่าจะได้กำหนดแนวทางไว้เพื่อที่จะให้มี
กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ให้มีคณะกรรมการเลือกตั้งแห่งชาติ ที่มี
อำนาจในการที่จะควบคุมและตรวจสอบการเลือกตั้งได้อย่างแท้จริง และมี
อำนาจทางด้านกฎหมาย ในการที่จะดำเนินต่อผู้ละเมิดกฎหมายฉบับนั้นด้วย

สำหรับอีกประเด็นหนึ่งที่มีสมาชิกผู้มิเกี่ยวข้องได้พูดถึงเรื่อง การกำหนดแนวนโยบายแห่งรัฐ มีบางท่านเห็นด้วย มีบางท่านไม่เห็นด้วยนั้น ผมใคร่ขอเรียนเสนอว่าผมเห็นว่ามีความจำเป็นที่เราจะต้องกำหนดแนวนโยบายแห่งรัฐไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ของเรา เพราะแนวนโยบายแห่งรัฐนั้น เปรียบเหมือนปรัชญาประชาธิปไตยของประเทศชาติที่จะให้คนทั้งชาติได้ตระหนัก และนอกจากนั้นยังเป็นการแสดงเจตนารมณ์ของชาติ หรือภาพพจน์ของชาติ ต่อมิตรประเทศ หรือชาวต่างประเทศอีกด้วย เพราะฉะนั้นผมคิดว่าเราไม่ควร จะละเว้นในการกำหนดแนวนโยบายแห่งชาติในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ครับผม

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายอุทัย พิมพ์ใจชน ประธาน สภาว่างรัฐธรรมนูญ ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ ศาสตราจารย์กมล ทองธรรมชาติ รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ : คุณพงศ์เทพครับ

นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ

ผม พงศ์เทพ เทพกาญจนา สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญ จังหวัดสมุทรสาคร ท่านประธานที่เคารพครับ ในประเด็นแรกที่กระผมคงจะต้องกล่าวถึง ซึ่งท่าน สมาชิกหลาย ๆ ท่านก็ได้กล่าวถึงไปบ้างแล้ว แต่ที่กระผมคงจะต้องกล่าวเสริม ก็เนื่องจากประเด็นนี้เป็นเรื่องสำคัญ เรื่องหนึ่งที่ทำให้พวกเราต้องมานั่งอยู่ที่นี้ ต้องมาร่วมกันปฏิรูปการเมือง ท่านประธานที่เคารพครับ คงจะต้องยอมรับ ครับว่า ปัญหาต่าง ๆ ในประเทศนั้นกลุ่มบุคคลที่มากก็ไขปัญหาแทนประชาชน ชาวไทยทั้งประเทศ ก็คือผู้ที่เข้ามาทำหน้าที่ในทางด้านของบริหาร และใน ทางด้านนิติบัญญัติ การเข้าสู่อำนาจของกลุ่มบุคคลเหล่านี้ เป็นสิ่งที่มีความ สำคัญอย่างยิ่ง เท่าที่ผ่านมา เรามีปัญหาหนึ่งที่เราพยายามจะแก้กันก็คือการใช้ เงินโดยไม่ชอบในการ เข้าสู่อำนาจทางการเมือง ท่านสมาชิกหลาย ๆ ท่านได้ เสนอวิธีการแก้ไขปัญหา บ้างก็ว่าในรูปของการเปลี่ยนแปลงระบบการเลือกตั้ง บ้างก็ว่าในเรื่องของกาจำกัดอำนาจของนักการเมือง แต่มีประเด็นหนึ่งท่าน ประธานครับ ที่กระผมเองคงจะเรียนเสริม เรื่องนั้นคืออะไรครับ เราต้องมอง คว้าในการใช้เงินในการเลือกตั้งโดยไม่ชอบที่ผ่านมานั้น เงินนั้นมาจากไหน ท่านประธานที่เคารพครับ ในการเลือกตั้งครั้งที่แล้วมีศูนย์วิจัยของธนาคาร พาณิชย์แห่งหนึ่งประเมินไว้ว่ามีการใช้เงินในการเลือกตั้งถึง ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท ในขณะที่มีผู้สมัครรับเลือกตั้งประมาณ ๓,๐๐๐ คนเศษ ซึ่งตามกฎหมายเลือกตั้ง นั้น ผู้สมัครแต่ละท่านจะใช้เงินในการเลือกตั้งได้ไม่เกินคณะ ๑ ล้านบาท

เงินส่วนที่เกินมาเป็น ๑๐,๐๐๐ ล้านบาทนั้น เป็นส่วนที่ใช้ไปในการเลือกตั้งโดย
ไม่ชอบทั้งสิ้น เงินเหล่านั้นมาจากบรรดาผู้สมัครเหล่านั้นหรือ บรรดาผู้สมัคร ส.ส.
ใช่หรือไม่ ก็คงมีบางส่วน แต่ที่ไม่ใช่ส่วนใหญ่ เงินเหล่านั้นมาจากบรรดาหัวหน้า
พรรคการเมือง และเลขาธิการพรรคการเมืองหรือ ก็คงไม่ใช่อีก เพราะมัน
จำนวนมากมายมหาศาลเหลือเกินเป็นหมื่นล้านบาท เมื่อวิเคราะห์กันจริง ๆ
จะเห็นครับว่า เงินเหล่านั้นมาจากกลุ่มธุรกิจที่สนับสนุนพรรคการเมืองด้วยการ
บริจาคเงินสนับสนุนบ้างร้อย ๆ ล้านบาทหรือเป็นพันล้านบาท การที่จะลดการซื้อ
เสียงลงไป วิธีหนึ่งที่น่าจะพิจารณา ก็คือทำอย่างไรที่จะไม่ให้มีเงินจำนวนก้อน
มหาศาลเหล่านั้นผ่านไปสู่พรรคการเมือง แล้วก็ลงไปยังผู้สมัครรับเลือกตั้ง ตรงนี้
แหละครับที่น่าจะต้องพิจารณากันว่า เราจะมีการจำกัดวงเงินที่บริจาคให้
พรรคการเมืองหรือไม่ แล้วขณะเดียวกันก็คงจะต้องมีองค์การตรวจสอบว่า
การที่เราจำกัดไม่ให้มีการบริจาคเงินให้พรรคการเมืองจนมากเกินไปสมควรแล้วนั้น
จนกระทั่งเป็นการซื้อพรรคการเมือง หรือเป็นการมีอิทธิพลเหนือพรรคการเมือง
แล้วนั้นจะต้องมีการตรวจสอบว่าไม่มีการกระทำเช่นนั้นจริง ๆ กระผมคงฝากไว้
เท่านั้นกรณีของประ เต้ินในเรื่องของการใช้เงินซื้อเสียงเลือกตั้ง

- ๓๕/๒

อีกประเด็นหนึ่งที่กระผมเองคงจะต้องขอกราบเรียนนะครับ ความจริงมีท่านสมาชิกหลาย ๆ ท่านได้พูดถึงไว้บ้าง นั่นคือในเรื่องของ อำนาจตุลาการ กระผมเองนั้นในฐานะที่เคยเป็นคนที่อยู่ในวงการตุลาการ ก็คงจะละเว้นเสียไม่ได้ในเมื่อได้เคยเห็นระบบภายใน ได้เคยเห็นข้อดี ได้เคยเห็นจุดที่ควรระวังในระบบ กระผมเองคงต้องขอกราบเรียนครับ ท่านประธานว่า ในรัฐธรรมนูญทุกฉบับได้บัญญัติไว้ค่อนข้างชัดเจนว่า ผู้พิพากษา และตุลาการมีอิสระในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีให้เป็นไปตามกฎหมาย ความเป็นอิสระของผู้พิพากษาและตุลาการนั้นไม่ใช่เพื่อประโยชน์ของผู้พิพากษา หรือตุลาการเอง ไม่ใช่เลยครับ แต่เป็นเพื่อประโยชน์ของประชาชน เพราะจำเป็นที่จะต้องมีคนกลางมาตัดสินข้อพิพาทระหว่างเอกชนด้วยกัน ระหว่างรัฐกับเอกชน ตรงนี้จะต้องเป็นคนกลางที่ไม่ถูกครอบงำ ไม่ตกอยู่ ภายใต้อิทธิพล ไม่ว่าจะของฝ่ายบริหาร ไม่ว่าจะของฝ่ายนิติบัญญัติ หรือไม่ว่าของ ฝ่ายตุลาการด้วยกันเอง จากประสบการณ์ที่ผมอยู่ในวงการตุลาการ ผม กราบเรียนยืนยันได้ว่าผู้พิพากษาส่วนใหญ่ในศาลยุติธรรมนั้นท่าน เป็นผู้พิพากษาที่ดี แต่กระผมเองคงยืนยันไม่ได้ว่าทั้งหมดเราโชคดีที่มีผู้พิพากษาทั้งหมดเป็น คนดี ผมคงยืนยันอย่างนั้นไม่ได้ ระบบปัจจุบันที่เราบอกว่าผู้พิพากษามีอิสระ นั้นก็จำเป็นที่จะต้องสร้างให้มีอิสระอย่างแท้จริง ทั้งจากภายนอกและจาก ภายในของวงการตุลาการด้วยกันเอง ระบบตุลาการของไทยนั้นเป็นระบบที่ ให้อำนาจแก่ผู้บริหารงานศาลมากเกินไป แล้วก็มีการจัดการระดับชั้น ระดับตำแหน่งของผู้พิพากษาหลายชั้นด้วยกัน จนทำให้ดูเหมือนกับว่ามีกรณีที่ ผู้พิพากษาจะต้องมีความเกรงใจในผู้บริหารงานศาล ซึ่งจะเป็นผู้ที่มีส่วนใน การเสนอความดีความชอบ มีส่วนในการเสนอความเห็นเกี่ยวกับความก้าวหน้า ของผู้พิพากษา ตรงนี้แหละครับที่จะต้องทำอย่างไรที่จะให้ผู้พิพากษานั้นนอกจาก มีอิสระจากภายนอก จะต้องมียุติธรรมภายในด้วย ก็คงต้องทบทวนกันทั้งหมด ในเรื่องอำนาจของผู้บริหารงานศาล และโดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กร องค์กรหนึ่งที่มีส่วนอย่างมากที่สุดในการพิจารณาเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับ ผู้พิพากษา ก็คือคณะกรรมการตุลาการ เราเองคงไม่อยากจะเห็นอำนาจ นิติบัญญัติ อำนาจบริหาร หรืออำนาจตุลาการที่ไม่มีการตรวจสอบจากประชาชน ตรงนี้เองก็คงจะต้องพิจารณาว่าจะสร้างจุดเชื่อมโยงหรือสร้างระบบตรวจสอบ ระหว่างอำนาจตุลาการกับอำนาจประชาชนได้อย่างไร ท่านสมาชิกบางท่านก็ได้ เสนอว่าผู้พิพากษาที่เข้าสู่ตำแหน่ง โดยเฉพาะตำแหน่งที่เป็นผู้บริหารระดับสูงนั้น

จะต้องผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภาบ้าง หรือจากวุฒิสภาบ้าง ตรงนี้เองละครับ ที่มีข้อที่นาจะต้องพิจารณากันว่า ถ้าการที่ผู้พิพากษาชั้นผู้ใหญ่อจะเข้าสู่ตำแหน่งได้ จะต้องผ่านการพิจารณาของสภาแล้ว จะทำให้ผู้พิพากษายจะต้องหากทางมีความสัมพันธ์กับทางรัฐสภาแต่เนิ่น ๆ สมัยที่ตนเองยังไม่เข้าไปสู่ตำแหน่งใหญ่ั้นหรือไม่ แล้วถ้าเป็น เช่นนั้นแล้ว ผู้พิพากษาท่านเหล่านั้นจะสามารถให้ความยุติธรรม ให้ความเป็นกลางแก่ประชาชนได้หรือ มีอีกระบบหนึ่งที่สามารถที่จะสร้างระบบตรวจสอบและเชื่อมโยงระหว่างอำนาจตุลาการกับประชาชนได้ นั่นคือให้อำนาจรัฐสภาที่จะพิจารณาว่า คณะกรรมการตุลาการซึ่งเป็นผู้ที่ดูแลผู้พิพากษานั้น ถ้าประพฤติตนไม่เหมาะสม กระทำการอันไร้สมรรถภาพ กระทำการอันไม่ถูกต้อง ก็ให้รัฐสภามีสิทธิที่จะขับออกจากการเป็นคณะกรรมการตุลาการได้ ตรงนั้นเอง มีข้อแตกต่างกันระหว่างการเข้าสู่ตำแหน่งซึ่งใช้เสียงเพียงกึ่งหนึ่งของสมาชิกที่เข้าประชุม กับการขับซึ่งจะต้องใช้เสียงปกติ คือ ๓ ใน ๓ หรือ ๓ ใน ๔ ตรงนี้ละครับที่ผมคิดว่าน่าจะพิจารณาว่า ถ้าจะสร้างระบบที่เชื่อมโยงระหว่างอำนาจตุลาการกับประชาชนแล้ว น่าจะพิจารณาว่าให้รัฐสภาสามารถที่จะขับกรรมการตุลาการออกจากตำแหน่งได้ ถ้าเรามีคณะกรรมการตุลาการที่ดีแน่นอนครับว่าผู้พิพากษาของเราที่มีอยู่ก็คงอยู่ในกรอบแห่งจริยธรรมที่ดี อีกเรื่องหนึ่งก็คือ มีทางที่จะให้คณะกรรมการตุลาการซึ่งปัจจุบันประกอบด้วยบรรดาผู้พิพากษาล้วน ๆ หรือผู้ที่เป็นอดีตผู้พิพากษาล้วน ๆ สามารถที่จะให้มีบุคคลภายนอกในจำนวนไม่เกิน ๑ ใน ๔ หรือไม่เกิน ๑ ใน ๕ เป็นคนที่ทางรัฐสภาอาจจะพิจารณาจากบุคคลภายนอกเข้าไปมีส่วนร่วมในคณะกรรมการตุลาการเพื่อที่จะได้รับทราบข้อมูลต่าง ๆ เพื่อประกอบการตัดสินใจของรัฐสภา

อีกเรื่องหนึ่งที่กระผมเองคงจะต้องกราบเรียนเสนอ เรื่องนี้เป็นเรื่องที่เราจะเห็นได้ว่า อำนาจนิติบัญญัติของเรานั้น เป็นอำนาจเดียวที่มีสิทธิในการที่จะตราพระราชบัญญัติออกมาใช้ แต่จากประวัติที่ผ่านมา รัฐสภาของไทยนั้นพิจารณาผ่านร่างพระราชบัญญัติได้ไม่มากเท่าที่ควร ปีหนึ่ง ๆ เป็นจำนวน ๑๐ เท่านี้ ๓๐ - ๔๐ - ๕๐ แล้วในจำนวน ๑๐ เท่านี้ ก็เป็นร่างพระราชบัญญัติที่ต้องถือว่าเป็นงานประจำอยู่ อย่างเช่นพระราชบัญญัติเงินเดือนสังหาริมทรัพย์ หรือพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลจังหวัด ซึ่งไม่ต้องใช้เวลาดำเนินการพิจารณามาก แต่ใหญ่โตแล้ว เรามีร่างพระราชบัญญัติจำนวนมากมายกต่างการพิจารณาของรัฐสภา แล้วไม่เคยได้มีโอกาสออกมาใช้ เมื่อเราย้อนแนวทางการทำงานของรัฐสภา ที่ปัจจุบันให้มีในรัฐธรรมนุญ ให้มีสมัยประชุมสามัญปีละ ๒ สมัย สมัยละ ๓ เดือน เป็นเวลารวมทั้งสิ้น ๖ เดือน ซึ่งการรัฐสภาเอง สภาผู้แทนราษฎรนั้นพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง ๖ เดือนนะครับ เดือนหนึ่งมี ๔ สัปดาห์โดยเฉลี่ย สัปดาห์ละ ๑ ครั้งก็เท่ากับว่า ปีหนึ่ง ๆ สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเพียง ๒๔ วันเท่านั้น น่าเป็นห่วงครับ น่าเป็นห่วงว่าเราจะปล่อยให้ระบบตรงนี้ดำเนินต่อไป แล้วปล่อยให้ประชาชนชาวไทยต้องใช้กฎหมายที่ตราไว้ตั้งแต่ก่อนพวกเราเกิด วิธีที่จะทำให้ร่างกฎหมายออกมา ก็คงจะ

๑. ก็ต้องปรับปรุงในเรื่องของกระบวนการนิติบัญญัติกฎหมาย ซึ่งคงต้องดูในรายละเอียด

อีกประการหนึ่งซึ่งออกจะเห็นว่า น่าจะทำได้ได้ง่าย ก็คือกำหนดให้สมัยประชุมสภานั้นเพิ่มขึ้นจาก ๖ เดือน อาจจะเป็น ๘ เดือน แล้วกำหนดให้ในแต่ละสมัยประชุมโดยเฉลี่ยแล้ว สภาผู้แทนราษฎรจะต้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัติอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๒ ครั้ง ตรงนี้เองก็คงจะเพิ่มการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจากปัจจุบันปีละ ๒๔ วัน เป็นประมาณ ๒๘ วัน แล้วคงจะทำให้เราสามารถมีกฎหมายต่าง ๆ ที่ทันสมัยออกมาใช้ได้

ประเด็นสุดท้ายที่กระผมคงจะขอกราบเรียนสั้น ๆ นะครับ เป็นเรื่องเกี่ยวกับสื่อสารมวลชน ท่านประธานที่เคารพครับ สื่อสารมวลชนที่มีความสำคัญยิ่ง ๒ อย่าง ปัจจุบันนี้ก็คือวิทยุและโทรทัศน์ แต่ถ้าเรามองลึกลงไปในปัจจุบัน สื่อสารมวลชน คือสื่อวิทยุและโทรทัศน์นั้น มีเสรีภาพสมบูรณ์ในการเสนอข่าวสาร โดยไม่ต้องกลัวว่าจะถูกแทรกแซง ถูกครอบงำจากฝ่ายบริหารหรือไม่ ก็ต้องตอบว่าไม่ใช่ ทำไหมผมถึงกล่าวเช่นนั้นครับท่านประธาน เราจะเห็นว่าคลื่นความถี่วิทยุหรือช่องสัญญาณโทรทัศน์ ล้วนแต่ตกอยู่ในมือของหน่วยราชการทั้งสิ้น เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว

ผู้ที่นำทูลเกล้าฯ หรือสื่อโทรทัศน์ก็ดี จะมีเสรีภาพในการเสนอข่าวสารให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ประชาชน เพื่อประชาชนจะได้ตรวจสอบรัฐบาลได้อย่างไร เป็นไปไม่ได้ครับ ในเมื่อเขาเองจะต้องฝากชีวิตของเขาไว้กับการต่อสัญญาต่าง ๆ ซึ่งเป็นระยะเวลาสั้น ตรงนี้เองน่าจะพิจารณาว่า จะให้เมืองค็กรอิสระเข้ามาบริหารและจัดสรรคลื่นความถี่วิทยุและช่องสัญญาณโทรทัศน์ได้อย่างไร ถ้าทำได้ก็หมายความว่า ต่อไปเราจะมีสื่อมวลชน ทั้งสื่อวิทยุและสื่อโทรทัศน์ที่เป็นปากเป็นเสียงให้แก่ประชาชนอย่างแท้จริง กระผมเองคงขอฝากกราบเรียนไว้ทั้งหมดแต่นี้ที่ประชาชนได้รับ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ : คุณหญิงทอง

รองศาสตราจารย์ชงทอง จันทรางศุ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม ชงทอง จันทรางศุ ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายมหาชน ก็คงต้องเรียนที่ประชุมแล้ว ก็พี่น้องประชาชนโดยภาพรวมด้วยครับว่า การทำงานของสภาว่างรัฐธรรมนุญ ซึ่งมีกำหนดระยะเวลาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนุญ ให้ระยะเวลาไว้เพียงแค่ ๘ เดือน นั้นคงเป็นภารกิจที่มีความหมาย แล้วก็เป็นที่จับต้องมองดูของพี่น้องประชาชนฝากความหวังไว้มาก ในเบื้องต้นก่อนที่จะลงไปในเรื่องละเอียดประเด็นต่าง ๆ ซึ่งเพื่อนสมาชิกได้ปวารณาได้หาหรือต่อที่ประชุมนี้ไปหลายเรื่องแล้วนะครับ ในเบื้องต้นผมอยากจะเรียนว่า กระบวนการการแก้ไขรัฐธรรมนุญนั้น ตามความเห็นส่วนตัวผมมีข้อสังเกตสำคัญอยู่ ๒ ประการด้วยกัน

ประการที่ ๑ ก็คือ กระบวนการการปฏิรูปการเมืองกับการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนุญที่เราจัดทำอยู่ในขณะนี้มีความเกี่ยวเนื่องกัน แต่ไม่ใช่สิ่งเดียวกัน ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ การปฏิรูปการเมืองนั้นคงเป็นกระบวนการที่มีความหมายกว้างขวางกว่าการจัดทำรัฐธรรมนุญซึ่งเป็นเพียงกฎหมายแม่บท เป็นกฎเกณฑ์หลักสำหรับการปกครอง สำหรับเรื่องของการเมือง ซึ่งจะกำหนดบทบัญญัติว่า เราจะได้ผู้นำที่ดี เราจะได้ผู้แทนที่ดีมาบริหารบ้านเมืองอย่างไร แต่ว่าเมื่อรัฐธรรมนุญของเราเสร็จสิ้น ๘ เดือน ผ่านไปแล้ว เราได้รัฐธรรมนุญฉบับหนึ่ง ไขว่ว่ากระบวนการการปฏิรูปการเมืองนั้นจะเสร็จเรียบร้อย การจัดทำกฎหมายลูกอีกหลายฉบับที่จะต้องติดตามนั้น เป็นสิ่งซึ่งมีความสำคัญไม่แพ้การจัดทำรัฐธรรมนุญตรงนี้ การที่จะคิดแนวคิดต่าง ๆ ว่ากฎหมายลูกควรจะมีบทบัญญัติอย่างไรบ้าง ที่เป็นหลักการสำคัญที่ควรบรรจุไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนุญก็ดี เป็นเรื่องที่ทำคู่ขนานกันไป นอกเหนือจากตัวบทรัฐธรรมนุญ นอกเหนือจากตัวบทกฎหมายประกอบรัฐธรรมนุญแล้ว สิ่งที่มีความสำคัญยิ่งยวดไม่แพ้กันก็คือ จิตใจที่เป็นประชาธิปไตย ความเข้าใจของพี่น้องประชาชนว่า การไปใช้สิทธิใช้เสียง การที่เราเป็นเจ้าของประเทศนั้น เราเป็นผู้ที่มีอำนาจอธิปไตย เราเป็นผู้ใช้อำนาจอธิปไตยนั้นด้วยตัวเราเอง แทนที่จะให้การตัดสินใจทางการเมืองของเราขึ้นขึ้นอยู่กับอำมาตย์บ้าง อย่างนี้เป็นเรื่องที่ต้องปรับความเข้าใจ เป็นเรื่องที่จะต้องสร้างความเข้าใจพื้นฐานตรงนี้ด้วย นั้นเป็นข้อสังเกตประการแรกว่า การปฏิรูปการเมืองนั้นไม่ได้สิ้นสุด หรือมีความหมายเพียงแค่กระบวนการจัดทำรัฐธรรมนุญ ในระยะเวลาเพียงแค่ ๘ เดือนนี้เท่านั้น ตรงนี้เป็นข้อสังเกตประการต้นที่อยากจะต้องเรียนไว้

ข้อสังเกตประการที่ ๒ ก็คือว่า เวลาที่เราวิเคราะห์ มีความเข้าใจกันอยู่ โดยทั่วไป ซึ่งถูกต้องว่าการจัดทำรัฐธรรมนูญคราวนี้ บทบัญญัติรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ในมาตรา ๓๑๑ ว่า จะต้องรับฟังความคิดเห็นของพี่น้องประชาชน ความคิดเห็นของพี่น้องประชาชนนั้นคงมีหลากหลาย มีมุมต่าง ๆ กัน ที่อยากจะเขียนเป็นข้อสังเกตในเบื้องต้นตรงนี้ก็ถือว่า การแก้ไขรัฐธรรมนูญในครั้งนี้ นั้น จริงอยู่ว่าเราไม่มีตุ๊กตาฉบับใดฉบับหนึ่งเป็นตุ๊กตาที่สมมติว่า เราเอามาตรานี้มาตรานั้นของรัฐธรรมนูญฉบับนั้นฉบับนี้เป็นตัวตั้ง แล้วก็แก้กันไป โดยถ้อยคำ โดยลายลักษณ์อักษรเท่านั้น แต่เราคงดูโดยภาพรวม บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญหลายหมวดหลายมาตรานั้นคงเป็นเรื่องที่ยุติแล้ว แล้วก็คงไม่มีความจำเป็นที่สภาแห่งนี้ หรือประชาชนคนไทยจะต้องมีการตัดสินใจในประเด็นที่เป็นที่ยุติแล้ว เป็นต้นว่า รูปของรัฐ พระราชอำนาจของสถาบันพระมหากษัตริย์ บทบัญญัติต่าง ๆ เหล่านั้นคงเป็นที่ยุติแล้ว สิ่งที่เราจะต้องช่วยกันคิดตรงนี้ก็คือสิ่งที่ เป็นปัญหาอยู่ การระบุปัญหาอย่างเป็นระบบ จึงเป็นการึกที่สำคัญที่สภาแห่งนี้และประชาชนคนไทยทั้งประเทศคงจะต้องช่วยกันคิด กลุ่มของปัญหาที่ได้ฟังเพื่อนสมาชิกอภิปรายมา รวมทั้งสื่อมวลชนต่าง ๆ และพี่น้องประชาชนช่วยกันคิด ช่วยกันแสดงความคิดเห็นมา ในช่วงระยะเวลาหลายเดือนที่ผ่านมา คงไม่พ้นไปจากกลุ่มปัญหา ๔ - ๕ ประการ ที่ผมจะขออนุญาต เรียน เป็นประเด็นขึ้นมาตรงนี้ ระบบเลือกตั้ง เราพูดถึงเรื่องการเลือกตั้งในเมืองไทย ในช่วงระยะเวลา ๔ - ๕ ปีที่ผ่านมาว่า นับวันจะมีเรื่องของ การซื้อสิทธิขายเสียงมากยิ่งขึ้น เราพูดถึงเรื่องระบบพรรคการเมือง ระบบพรรคการเมืองในบ้านเรานั้น เวลาที่หลายคนไม่แน่ใจนักว่าเป็นพรรคการเมืองตามความหมายที่แท้จริงหรือเปล่า หรือเป็นเพียงการรวมกลุ่มกันของสมัครพรรคพวก หรือเพียงแค่ม็อบที่เป็นผู้นำเพียงไม่กี่คน แล้วก็มีคนอื่นเป็นตัวประกอบของโรงละครโรงใหญ่โรงนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหาร ซึ่งหลาย ๆ คนก็ปรารถนาก็ปัญหา ความสัมพันธ์ระหว่างคณะรัฐมนตรีกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่า ควรมีความสัมพันธ์ นับเนื่องกันอย่างไร จะเป็น ๒ อย่างพร้อมกันดีหรือไม่ นายกษ วรรณะ มาจากที่ใด ก็แล้วแต่ ปัญหาต่อไปก็คือ เรื่องความซื่อสัตย์สุจริตของนักการเมืองทั้งหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ที่มีอำนาจที่จะตัดสินใจในทางด้านการบริหาร มักจะมีข้อครหา อยู่เสมอว่า เป็นผู้ที่มีส่วนพัวพันกับการทุจริตหรือประพฤตินิชอบต่าง ๆ และประเด็นที่มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่ากันก็คือ สิทธิเสรีภาพของพี่น้องประชาชน ซึ่งหลาย ๆ คน ก็ปรารถนาว่า บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญนั้น เขียนไว้ดีอยู่แล้ว แต่ในภาคปฏิบัติที่เป็นจริงนั้น

เรายังขาดองค์การ ขาดความชัดเจนในการที่จะคุ้มครองสิทธิเสรีภาพเหล่านั้น
ในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญนั้น ผมมีข้อสังเกตที่อยากจะเรียนที่ประชุมแห่งนี้ก็คือว่า

- ๓๘/๑

หลายสิ่งหลายอย่างที่เราปรารถนาอยู่ในขณะนี้ว่าเป็นปัญหานั้น เป็นบทบัญญัติที่ได้เขียนขึ้นบนสมมติฐาน เมื่อเราเริ่มเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตย คือเมื่อ ๖๐ กว่าปีมาแล้ว ตัวบทของรัฐธรรมนูญซึ่งคล้ายคลึงกันกับตัวบทของรัฐธรรมนูญในประเทศในทวีปยุโรปหลายประเทศ ซึ่งเป็นสมมติฐานก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ คือเป็นสมมติฐาน ซึ่งปัจจุบันนี้ผมไม่แน่ใจแล้วว่า สิ่งนั้นยังเป็นจริงอยู่ในระบบการเมืองหรือเปล่า เป็นต้นว่าเราพูดว่าระบบนิติบัญญัติกับบริหารสามารถควบคุมซึ่งกันและกันได้ แต่ในภาพแห่งความเป็นจริงในระบบที่เรามีพรรคการเมือง และระบบพรรคการเมืองที่มีเงินทุนอุดหนุนมาจากแหล่งใดแหล่งหนึ่งโดยเฉพาะ สุดท้ายแล้วการควบคุมระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายบริหารนั้นอาจจะไม่เกิดขึ้นได้จริงเลย การตั้งกระทู้ถาม การยื่นญัตติอภิปรายไม่ไว้วางใจ การที่รัฐบาลจะตัดสินใจในทางบริหารอย่างหนึ่งอย่างใด มีความเป็นไปได้เพียงใดแค่ไหน ที่จะเป็นการตัดสินใจโดยอิสระ โดยปราศจากอำนาจครอบงำจากสิ่งที่เราไม่พึงประสงค์ ตรงนี้คงเป็นเรื่องที่เราจะต้องช่วยกันคิดให้มาก ถ้าหากว่าผมจะตอบคำถามของแต่ละประเด็นคำถาม มีเพื่อนสมาชิกช่วยกันตอบไปหลายท่านแล้ว ผมขออนุญาตลองทบทวนเฉพาะประเด็น ซึ่งหลาย ๆ ท่านอาจจะยังไม่ได้ปรารถนาถึง เรื่องเหล่านี้ ระบบเลือกตั้งเราคุยกันไปแล้วว่า มีการเสนอแนวคิดเรื่องเลือกตั้งสัดส่วนผสมกับแบ่งเขต แล้วก็ในวัน แรม วัน โทวด สิ่งที่ผมอยากจะเขียนเสนอตรงนี้เป็นประเด็นที่ผมคิดว่าน่าพิจารณา สำหรับสภาพแห่งนี้คือระบบพรรคการเมือง ระบบพรรคการเมืองในเมืองไทยของเราในปัจจุบันนี้เป็นระบบพรรคการเมืองที่เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายที่ค่อนข้างจะจริงพรรคการเมืองอยู่กับที่ แล้วก็ไม่ได้ทำให้พรรคการเมืองนั้นเองสามารถที่จะเป็นตัวแทนของพี่น้องประชาชนในการระดมความคิดเห็นได้ หลาย ๆ คนพูดถึงเรื่องพรรคการเมืองรับเงินอุดหนุน ฟังดูเพียงแค่นั้นอาจจะมีการแส มีความรู้สึกละการที่พรรคการเมืองรับเงินอุดหนุนนั้นเป็นบาป เป็นสิ่งที่ไม่พึงกระทำในระบอบประชาธิปไตย แต่ที่แท้จริงแล้วถ้าเราเปิดสายตาออกไปกว้างให้มองดูประเทศอื่น ๆ หรือมองดูด้วยใจที่เป็นธรรม ผมเห็นว่าการที่พรรคการเมืองรับเงินอุดหนุนนั้นเป็นปกติวิสัยของระบอบประชาธิปไตย แต่มันต้องมี แต่มันต้องมี แต่อย่างไรไร รับแล้วมีการควบคุมการที่โปร่งใส อภิปรายได้หรือไม่ได้ รับจากใคร เช่น ไม่ควรรับจากคนที่เป็นคนต่างด้าว รับจากคนไทยด้วยกันได้หรือไม่ ผมกำลังนึกอยู่ว่า เรากำลังนึกว่าเราจะได้ระบบการเมืองที่เราได้ของทุกอย่างมาฟรี ๆ กระนั้นหรือ การเลือกตั้ง

การบริหารพรรคการเมืองไม่ต้องใช้สื่อดังค์หรือ ในความเป็นจริงนั้นต้องใช้ แต่ใช้อย่างไร ได้มาจากที่ไหน เพราะฉะนั้นถ้าสมมุติว่าผมมีอุดมการณ์ทางการเมืองอย่างหนึ่งอย่างใดก็แล้วแต่ แล้วผมก็ศรัทธาในพรรค ก ซึ่งเขาเป็นพรรคการเมืองที่สามารถรวมกลุ่มคนที่มีความคิดเห็นเหมือนอย่างผมนี้ได้ แล้วเขาต้องการจะผลักดันนโยบายอย่างนั้นได้ การที่ผมจะบริจาคเงินให้พรรคการเมือง ก ๕๐๐ บาท ๕,๐๐๐ บาทอะไรก็แล้วแต่ ถ้าว่าผมควรทำได้โดยชอบด้วยหรือไม่ ผมคิดว่าสิ่งนี้โดยสามัญสำนึกเราบอกควรจะเป็นไปได้ ปัญหาก็คือว่า เมื่อผมบริจาคแล้ว อำนาจในการครอบงำพรรคการเมืองตรงนั้นของผมมีหรือเปล่า ถ้าเราสร้างกลไกพรรคการเมืองให้ปลอดจากความครอบงำ ไม่ใช่ว่าคนที่จ่ายมากก็มีเสียงมาก คนที่จ่ายน้อยก็มีเสียงน้อย หรือคนที่ไม่จ่ายเลยไม่มีเสียงเลย ตรงนั้นน่าคิด หรือแม้กระทั่งเราอาจจะต้องคิดต่อไปถึง เรื่องการให้เงินอุดหนุนพรรคการเมืองจากรัฐ เราพูดกันอยู่แล้วว่า ระบบเลือกตั้งแบบสัดส่วนเป็นเรื่องที่เรากำลังพิจารณากันอยู่ ตัวเลขความนิยมที่พี่น้องประชาชนลงคะแนนโดยระบบสัดส่วนให้พรรคการเมืองแต่ละพรรค พรรค ก พรรค ข พรรค ค เป็นจำนวนเท่านี้ในแท่นเบอร์เซ็นต์ จะมีทางเป็นไปได้หรือไม่ที่รัฐจะจ่ายเงินอุดหนุนให้กับพรรคการเมือง หรือมองในทางสุดโต่งก็อาจจะพูดว่า แทนที่จะให้นายทุนไปซื้อพรรคการเมือง รัฐซึ่งเป็นส่วนรวมของเราทุกคนนี้แหละ จ่ายเงินอุดหนุนให้กับพรรคการเมือง แล้วก็สามารถตรวจสอบได้ มีกลไกซึ่งพรรคการเมืองต้องอธิบายว่าเงินของพรรคนั้นใช้กับใครอย่างไร อย่างนี้เป็นต้น ผมคิดว่าประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้เป็น เรื่องที่เราจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ -----

สิ่งที่น่าสังวรระวังไว้ในการตัดสินใจทำงานของสภาวาระรัฐธรรมนูญ ในการ
รับฟังความคิดเห็นของพี่น้องประชาชนก็คือว่า กระบวนการการตัดสินใจทั้งหมดนั้น
ต้องทำอย่างเป็นระบบ แล้วก็ดูภาพรวมของปัญหา ไม่ใช่ที่จุดใดจุดหนึ่งเท่านั้น
ผมขออนุญาตยกตัวอย่างสิ่งที่ได้เคยเกิดขึ้นในเมืองไทยมาแล้ว และตรงนั้นเป็น
ความชัดเจนของการตัดสินใจ ซึ่งขึ้นอยู่กับพื้นฐานของตัวบุคคลมากกว่าหลักการ
ผมยกตัวอย่างเช่น เมื่อ ๔ - ๕ ปีมาแล้วเรามีปัญหาในทางการเมืองครั้งหนึ่ง
เกิดวิกฤตการณ์ว่า เราได้นายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ในเวลานั้นที่บัญญัติของรัฐธรรมนูญเปิดโอกาสให้ผู้ที่ไม่ได้เป็น ส.ส. เป็น
นายกฯ ได้ ก็เกิดปฏิกิริยาที่ไม่เห็นด้วยที่คัดค้านด้วยเหตุผลนาพาประการ
วิธีการของเรา ก็บอกว่า เราอยากจะทำรัฐธรรมนูญให้ ส.ส. เท่านั้นที่เป็น
นายกรัฐมนตรีได้ ก็เกิดวิกฤตการณ์ในบ้านเมือง สุดท้ายแล้วก็คลี่คลายไป แล้ว
เราก็แก้รัฐธรรมนูญอย่างนั้น ในเวลาอันใกล้ เคียงกันนั่นเอง ก่อนที่เราจะได้นาย
กรัฐมนตรีที่มาจาก ส.ส. ตามบทบัญญัติที่แก้ไขใหม่นั้นเอง มีการประกาศชื่อ
นายกรัฐมนตรีเฉพาะกาลขึ้นมาชั่วคราวระยะเวลาสั้น ๆ ระหว่างที่เรากำลังดำเนินการ
แก้ไขบทบัญญัติในเรื่องนี้ และก็จะต้องจัดการเลือกตั้งใหม่ ทุกท่านคงจำได้เพื่อนสมาชิก
ของเรา ขอประทานโทษที่ต้องเอ่ยนาม ท่านนายกรัฐมนตรีในเวลานั้นคือท่านนายกฯ
อานันท์ ปันยารชุน ไม่ได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่ว่าก็ได้รับความนิยชมชอบ
จากประชาชนทั้งหลายว่า การแต่งตั้งท่านนายกรัฐมนตรีอานันท์ ปันยารชุน
ในเวลานั้นเหมาะสมกับสถานการณ์ ดกลงระหว่างหลักการว่า ส.ส. ควรจะเป็น
นายกฯ หรือไม่ หรือพูดให้ชัดว่านายกฯ ต้องเป็น ส.ส. ไหม กับคุณสมบัติส่วนบุคคล
อะไรกันแน่ ตรงนั้นผมคิดว่าสังคมไทยต้องทำความเข้าใจ ทำความชัดเจนกับเรา
อีกครั้งหนึ่งว่า เรากำลังต้องการอะไรกันแน่ ต่อไปเราคงจะต้องพูดกันถึง เรื่อง
ระบบเลือกตั้ง เราคงต้องพูดถึง เรื่องการให้เงินอุดหนุนพรรคการเมือง เราคงต้อง
มองภาพรวมอย่างเป็นระบบแล้วก็ตัดสินใจแก้ไขด้วยความกล้าหาญ ด้วยหลักการ
มากกว่าการสมมติถึงเหตุการณ์ หรือนักถึงกระแสเฉพาะหน้าในบางครั้ง
บางประการเท่านั้น ขออนุญาตเรียนฝากประเด็นเหล่านี้ไว้สำหรับท่านสมาชิก
ช่วยกันคิดช่วยกันนึกต่อว่า ทางที่จะเป็นคำตอบที่แท้จริงของเรานั้น เป็นอย่างไร
ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาวาระรัฐธรรมนูญ : เทิดุศรัย

นายอานวย นาครีชตะอมร : ท่านประธานสภาที่เรา

ผม อานวย นาครีชตะอมร สมาชิกสภาวาระรัฐธรรมนูญ จากจังหวัดสมุทรสงคราม

เก่าที่ได้สลับตลับฟังก่านสมาชิกหลายท่านจากเมื่อวันก่อน และในวันนี้ ก็มีหลายเรื่องที่ตรงกันกับที่ระดมได้คิดไว้ แต่มีบางเรื่องซึ่งอยากจะเสนอเพิ่มเติมอย่างในหมวดของเนื้อหาที่เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของประชาชน สำหรับในกรณีนี้ ปัจจุบันเราจะเห็นว่าสิทธิในการรับรู้ข่าวสารของประชาชนจากหน่วยงานราชการ หรือจากการประมวลโครงการใหญ่ ๆ ต่าง ๆ บางครั้งประชาชนไม่อาจจะไปรับรู้ในรายละเอียด และในส่วหนึ่งประชาชนก็ไม่สามารถที่จะเข้าไปมีส่วนรับรู้ในโครงการเหล่านั้น ซึ่งในโครงการใหญ่ ๆ เหล่านี้ก็ได้มีผลกระทบต่อการดำเนินวิถีชีวิตของประชาชน และบางครั้งก็อาจจะไปกระทบกับธุรกิจในบางธุรกิจด้วย ซึ่งสิ่งเหล่านี้ก็อาจจะทำให้ในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่นี้ได้กำหนด เป็นหลักการไว้เลย ทำให้รัฐบาลได้เปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประมวลโครงการใหญ่ ๆ ไม่ว่าจะเป็นโครงการที่เกี่ยวกับสาธารณประโยชน์ หรือว่าโครงการที่จะต้องเข้ามาเกี่ยวข้องกับประชาชนทั่วไป ยกตัวอย่างอย่างเช่นโครงการทางด่วน หรือว่าโครงการวิสัยเวลล์ ซึ่งมีปัญหาอยู่ถึงปัจจุบันนี้ เนื่องจากว่าบางครั้งประชาชนอาจจะมีส่วนเข้าไปทำประชาพิจารณ์ หรือไม่ก็มีสิทธิที่จะโต้แย้งในกรณีที่มีการทำสัญญาเหล่านั้น ไม่เป็นธรรมต่อรัฐบาล ต่อไปก็เป็นสิทธิที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรทรัพยากร ซึ่งในปัจจุบันนี้ เราจะเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่บ่อยครั้ง เนื่องจากว่าทรัพยากรของประเทศไทยมีจำนวนจำกัด และบางครั้งทรัพยากรบางอย่างก็ไม่สามารถที่จะจัดสร้างขึ้นมาใหม่ได้ ดังนั้นในการจัดสรรทรัพยากร เพื่อให้ประชาชนทุกคนมีสิทธิที่จะได้ใช้ทรัพยากรอย่างถ้วนหน้ากันก็จะมีปัญหา-----

ยกตัวอย่างในกรณีของการจัดหาแหล่งน้ำเข้ามาทำโครงการชลประทาน หรือไม่ก็ การผันน้ำจากลุ่มแม่น้ำแม่กลอง เพื่อที่จะนำมาใช้ในโครงการทำน้ำประปาของ กรุงเทพมหานคร ซึ่งโครงการเหล่านี้ก็จะไปมีผลกระทบต่อประชาชนในลุ่มน้ำแม่กลอง ดังนั้นในส่วนนี้ประชาชนก็ควรที่จะมีสิทธิได้ไปรับรู้ หรือไม่ก็มีการทำประชาพิจารณ์ ดังนั้นการจัดสรรทรัพยากรเหล่านี้ก็ควรที่จะบรรจุเข้าไปให้ประชาชนได้มีสิทธิได้มีการทำประชาพิจารณ์ขึ้นมา สำหรับในกรณีของเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพรรคการเมือง ผมมีความเห็นเช่นเดียวกับท่านอาจารย์ชงทอง เมื่อกี้ที่ได้พูดว่า พรรคการเมืองควรจะ มีการรับเงินอุดหนุน ไม่ว่าจะมาจากหน่วยงานเอกชนหรือว่าจากรัฐบาล แต่ว่า พรรคการเมืองเหล่านี้จะต้องจัดสรรเงินที่ได้รับมาอย่างโปร่งใส หมายถึงว่า จะต้องมีการทำบัญชีรายรับ รายจ่ายและเปิดเผยต่อสาธารณชน ให้ประชาชนได้รับรู้ว่า เงินเหล่านี้มาจากที่ใด ใช้ไปในการใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจำกัดการใช้เงิน ในการหาเสียง อันนี้เป็นสิ่งสำคัญ อยากรจะให้รัฐบาลได้มีส่วนในการจำกัดการหาเสียง ให้กับผู้มีสมัครรับเลือกตั้งแต่ละท่าน โดยที่ให้มีการหาเสียงอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะ เป็นการหาเสียงทางด้านวิทยุหรือโทรทัศน์ รัฐบาลควรจะจัดสรรเวลาให้โดยเฉพาะ และในทำนองเดียวกันทางด้านการทำโปสเตอร์หาเสียง หรือการติดแผ่นป้ายหาเสียง รัฐบาลจะต้องเป็นผู้จัดทำให้ทั้งหมด แล้วก็บรรดาผู้มีสมัครรับเลือกตั้งทั้งหลายไม่สามารถที่จะไปดำเนินกิจกรรมการหาเสียงด้วยตัวเอง เพราะว่าเนื่องจากว่าถ้าเกิดว่าไปทำ ด้วยตัวเอง บุคคลหรือว่าพรรคการเมืองที่มีเงินมากก็สามารถที่จะทำการประชาสัมพันธ์ ได้มาก ซึ่งจะมีการได้เปรียบเสียเปรียบ แทนที่บุคคลที่เป็นคนดี แต่ว่าขาดเงินอุดหนุน จะสามารถเข้ามาสู่ระบบการเลือกตั้งได้ และเข้ามาสู่การเป็นผู้แทนราษฎรได้ ในเมื่อ รัฐบาลจัดสรรให้ตรงนั้นแล้ว การที่จะเข้ามาเป็นผู้แทนราษฎรก็สามารถที่จะทำได้ เท่าเทียมกัน

อีกเรื่องหนึ่งที่ผมอยากจะนำเสนอเพิ่มเติมก็คือ เรื่องของการตรวจสอบ ซึ่งผมได้เห็นจากที่ท่านโกศล ศรีสังข์ ได้พูดถึงเรื่องอำนาจที่ ๕ ในเรื่องอำนาจที่ ๕ นี้ ก็น่าจะเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับสภาพการปกครองของประเทศไทยในปัจจุบัน จากเดิม ที่เรามีอยู่ ๓ อำนาจ คืออำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหารและอำนาจตุลาการ แต่ว่าการตรวจสอบทั้ง ๓ อำนาจเหล่านี้ยังมีปัญหา เพราะว่าจากปัจจุบันอำนาจ ๓ อำนาจนี้ บางครั้งผู้ใช้ อำนาจก็อาจจะ เป็นบุคคลในกลุ่มเดียวกัน หรือว่า เอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน โดยที่ ทำให้ประชาชนขาดการคุ้มครอง ขาดความยุติธรรมอย่างแท้จริงไป ดังนั้นถ้ามีอีก อำนาจหนึ่งขึ้นมา ซึ่งเป็นอำนาจอิสระสามารถที่จะตรวจสอบ ไม่ว่าจะ เป็นอำนาจบริหาร การใช้อำนาจบริหารของผู้บริหารประเทศ อำนาจนิติบัญญัติโดยการออกกฎหมายต่าง ๆ

เหล่านี้และอำนาจตุลาการโดยผู้พิพากษา ในเมื่อเรามีอำนาจที่ ๕ มาคอยตรวจสอบ ก็อาจจะทำให้การประสานอำนาจทั้ง ๓ นี้ตั้งขึ้น อันนี้ก็เป็นอีกส่วนหนึ่งซึ่งอยากจะให้มีอำนาจที่ ๕ เป็นองค์กรอิสระ ซึ่งสามารถที่จะตรวจสอบการทำงานของ ๓ อำนาจได้

อีกข้อหนึ่งซึ่งอยากจะเสนอเพิ่มเติมก็คือ เรื่องที่มาของวุฒิสมาชิก ในกรณีของที่มาของวุฒิสมาชิกนี้ จากปัจจุบันที่ผ่านมา เราจะเห็นว่าวุฒิสมาชิก เป็นที่ขอมรับของประชาชนน้อยลงไป และยังมีการเฝ้าระวังอะไรเกิดขึ้นมา ก็ยังมีปัญหาถกเถียงกันตลอดเวลากว่า แล้วที่มาของวุฒิสมาชิกเท่าที่เป็นอยู่นี้ ดีพอหรือยัง ผมอยากจะเสนอให้มีการเลือกตั้งวุฒิสมาชิกโดยแบ่งเป็น ๒ สาย สายหนึ่งมาจากวุฒิสมาชิกที่เป็นตัวแทนของราษฎรจากจังหวัดต่าง ๆ โดยที่ อาจจะเป็นการเลือกตั้งจากจังหวัดละ ๑ คน คล้าย ๆ กับที่เมื่อตอนบายนี่มี สสร. ท่านหนึ่งได้พูดมาแล้วว่ามีการเลือกตั้งวุฒิสมาชิกจากจังหวัด และ อีกส่วนหนึ่งซึ่งมีจำนวนเท่ากันก็เป็นวุฒิสมาชิกที่เลือกตั้งมาจากบัญชีเลือกตั้ง ของพรรคการเมือง ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ แต่ผู้ทรงคุณวุฒิจากบัญชีเลือกตั้งของ พรรคการเมืองนี้จะต้องไม่สังกัดพรรคการเมือง และเป็นตัวแทนของบุคคลที่ มาจากสาขาอาชีพต่าง ๆ ในกรณีนี้ก็สามารถที่จะมีวุฒิสมาชิกที่เป็นตัวแทนของ บุคคลต่าง ๆ ทั่วประเทศได้ และก็สามรถที่จะเป็นที่พึ่งของประชาชนใน การกลั่นกรองกฎหมายอีกครึ่งหนึ่ง และจำนวนของวุฒิสมาชิกเหล่านี้ก็จะมี ปริมาณที่ไม่มากเกินไป จากที่กล่าวมานี้ผมก็ใคร่ขอเสนอให้เพิ่มเติมเข้าไป จากที่มีเพื่อน สสร. หลายท่านได้พูดมาก่อนหน้านี้แล้ว แล้วก็คิดว่าอาจจะ เป็นประโยชน์ได้บ้าง ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ : คุณประชุมครับ

นายประชุม ทองมี : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม ประชุม ทองมี สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญ จังหวัดนครปฐม กระผมใคร่ขอ กราบเรียนท่านประธานที่เคารพว่า ประเด็นปัญหาที่กระผมจะกราบเรียนต่อ สภาว่างฯ แห่งนี้ เพื่อฝากไปยังกรรมาธิการยกวางรัฐธรรมนูญ กระผมจะไม่ ก้าวเข้าไปในเรื่องของกระบวนการทางการเมืองมากนัก ทราบว่าขณะนี้ทาง กรรมาธิการว่างรัฐธรรมนูญหรือยกวางรัฐธรรมนูญนั้น ได้ดำเนินการในเมืองต้น เกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพของประชาชน ท่านประธานที่เคารพครับ จากการตรวจสอบ รัฐธรรมนูญตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๕ เรื่อยมาจนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๕๓๕ การบัญญัติ เรื่องสิทธิและเสรีภาพของรัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ ๒ อย่าง รัฐธรรมนูญเดิม นั้น บัญญัติไว้ว่า สิทธิและหน้าที่ของประชาชน ส่วนตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๒ เรื่อยมา จนกระทั่งปัจจุบันมีบัญญัติ เรื่องสิทธิเสรีภาพของประชาชน ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมอยากจะกราบเรียนต่อท่านประธานว่า สิทธิเสรีภาพของประชาชนขั้นพื้นฐาน ที่เราท่านทั้งหลายได้พบ ได้เห็น ได้ฟังนั้น ถูกกระทบ ถูกบีบคั้น ถูกกระทำโดย

การบั่นทอน โดยการจำกัดสิทธิของประชาชน ในครั้งนี้กระผมคงจะกราบเรียน
ท่านประธานเฉพาะในเรื่องประชาชนที่ถูกกล่าวหาในทางกระทำผิดในทางอาญา
ถึงแม้ว่ากฎหมายรัฐธรรมนูญจะบัญญัติไว้โดยชัดแจ้งในมาตรา ๒๙ ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๓๕
และเดินตามกันเรื่อยมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ก็ตาม ว่าผู้ต้องหาหรือจำเลย
ผู้ถูกกล่าวหาให้ได้รับข้อสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์และไม่ได้กระทำผิดก็ตาม

- ๔๒/๑

แต่จากพฤติกรรม จากการทำ จากการค้า เป็นการของผู้กุมอำนาจรัฐหรือ
 ผู้เอากฎหมายไปบังคับใช้ หาได้เคารพ หาได้เดินตามรัฐธรรมนูญที่บัญญัติไว้
 แต่อย่างใดไม่ ทั้งนี้เพราะว่ารัฐธรรมนูญที่บัญญัติไว้นี้ยังไม่แข็งแรง เมื่อยังไม่
 แข็งแรง ใครจะละเมิดรัฐธรรมนูญก็ได้ ใครจะทำอย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้
 ถึงแม้ว่าจะมีกฎหมายลูกบัญญัติไว้ให้ปฏิบัติ แต่ผู้บังคับใช้หรือผู้นำเอากฎหมาย
 ไปบังคับใช้ก็ไม่ปฏิบัติตาม ท่านประชาชนที่เคารพ เราจะสังเกตเห็น เราจะได้ฟัง
 เราจะได้ยินทั้งโทรทัศน์ก็ดี ทางสื่อสารมวลชน ทางหนังสือพิมพ์ก็ดี จะเห็นว่า
 มีคดีสำคัญ ๆ เกิดขึ้น เมื่อเกิดขึ้นแล้ว ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ
 อาญานั้นพนักงานสอบสวนจะต้องมีหน้าที่รวบรวมพยานหลักฐาน ทำการสืบสวน
 ทำการสอบสวนให้ได้ความชัดเจน เมื่อได้ความชัดเจนแล้วจึงจะขออนุมัติ
 ออกหมายจับ แต่ก็การดังกล่าวนั้นหาได้เดินไปตามขั้นตอนของกฎหมายไม่
 ท่านที่เคารพครับ ผมอยากจะกราบเรียนให้เห็นว่า รัฐธรรมนูญไม่แข็งแรง
 ในเรื่องนี้ เนื่องจากว่าผู้ที่เอากฎหมายไปบังคับใช้ขาดคุณภาพ ไม่มีคุณภาพ
 หรือคุณภาพ ถึงแม้ว่ากฎหมายจะเขียนไว้ว่าอย่างนั้นก็ตาม เพราะให้อิสระสันนิษฐาน
 อย่างเดียว ผมถึงขอตั้งข้อสังเกตและนำปัญหาขึ้นมาสู่สภาแห่งนี้ว่า การให้
 อิสระสันนิษฐานอย่างนั้นมันอ่อนแอ แต่จะกำหนดด้วยคำอย่างไรก็ตาม ให้ผู้ปฏิบัติ
 ไปปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ นอกจากนั้นก็กฎหมายรัฐธรรมนูญ
 ยังบัญญัติไว้อีกว่า ห้ามกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดกับผู้ต้องหาหรือจำเลย
 เสมือนกับผู้ได้รับโทษ ท่านประชาชนครับ ความเป็นจริงแล้ว เขาเป็นเช่นนั้นไม่
 กรณีที่มีการสืบสวนสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานแล้ว มีการจับเอาตัวจำเลย
 หรือผู้ถูกกล่าวหาไปไว้ที่สถานีตำรวจ ท่านจะสังเกตเห็นว่าผู้กุมอำนาจรัฐ
 ผู้มีอำนาจบริหารอยู่ในมือประกาศขัดแย้งห้าม เข้มห้ามปราม ผมอยากจะ
 เรียนถามบุคคลเหล่านั้นว่า การพูดอย่างนี้ไปขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่
 เพราะรัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ต่อไปอีกว่า ผู้ที่ถูกกล่าวหาหรือจำเลยนั้นต้องได้
 รับการประกันตัวอย่างรวดเร็วด้วย การพิจารณาสั่งการเป็นการต้องรวดเร็วด้วย
 แต่หาได้กระทำไม่ สิ่งเหล่านี้ครับท่านที่เคารพ เป็นปัญหาที่จะต้องบัญญัติไว้
 ในรัฐธรรมนูญ เนื่องจากรัฐธรรมนูญที่ปัจจุบันนี้ไม่แข็งแรงพอ เพราะฉะนั้น
 ผู้ปฏิบัติจึงไม่ปฏิบัติ หรือในกรณีที่ผมยกตัวไปลงในสถาบันตุลาการ ผู้ที่ถูกจับกุม
 ถูกกล่าวหาถูกฟ้อง เป็นคดีอาญา ในคดีใดก็ตามถ้าสื่อสารมวลชนได้ลงข่าว
 และได้ตีข่าวได้แผ่ขยายข่าวโดยอาศัยข้อเท็จจริงจากพนักงานสอบสวนเปิดเผย
 คดีนั้นไม่ต้องประกัน ประกันไม่ได้ เหตุที่ประกันไม่ได้ เพราะว่าคำสั่ง

ของศาลนั้น ด้วยความเคารพ พฤติการณ์แห่งคดีไม่สมควรจะอนุญาต พฤติการณ์แห่งคดีไม่สมควรอนุญาตนั้น จริงอยู่ถึงแม้ว่าประมวลวิธีพิจารณาจะบัญญัติไว้ว่าการจะให้ประกันหรือไม่ประกันนั้นต้องประกอบด้วยองค์ประกอบหลายประการ เช่น คดีมีความหนักเบาแห่งข้อหา พยานหลักฐานเพียงพอหรือไม่เหล่านี้เป็นต้น แต่คำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งที่กระทบต่อกฎหมายรัฐธรรมนูญที่บัญญัติไว้ หรือเมื่อขึ้นประกันครั้งที่ ๑ ประกันไม่ได้ แม้ว่ากฎหมายรัฐธรรมนูญจะให้อุทธรณ์ไปก็ตาม โดยปกติท่านที่เคารพ การอุทธรณ์คำสั่งประกันตัวนั้นก็ยื่นลงมาตามคำสั่งศาลล่าง-----

- ๔๓/๑

ผู้ที่ถูกกล่าวหา ผู้ที่ตกเป็นจำเลย ซึ่งข้อสันนิษฐานต่าง ๆ หรือข้อสันนิษฐานตามกฎหมายรัฐธรรมนูญนั้นให้สันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ จนกว่าจะมีพยานหลักฐานรับฟังอย่างแน่ชัดว่าจำเลยเหล่านั้นได้กระทำความผิดตามข้อกล่าวหา กรณีบางครั้งยังไม่มีการสืบพยาน ยังไม่มีการฟังพยานก็ประกันตัวไม่ได้ อย่างนั้นจะต้องกำหนดหรือตั้งกฎเกณฑ์ไว้ในรัฐธรรมนูญว่า ถ้าศาลชั้นต้นจะไม่ให้ประกัน จะต้องมีความชัดเจนมาให้ชัดเจนว่า เหตุที่ไม่ให้ประกันนั้นคือ ๑ ๒ ๓ ๔ ผมอยากทราบ เรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม เผอิญได้ทำคดีสำคัญอยู่ เรื่องหนึ่งซึ่งขณะนั้นท่านต้องเดินทางไปอยู่อุสหรืออเมริกา คดีนั้นครึกโครมมากในประเทศไทย ท่านมามอบตัวที่ศาล ก็ยังไม่ได้ประกันตัว แต่ในที่สุดศาลอุทธรณ์ก็ให้ประกันตัวเมื่อส่งให้ส่งไปยังสหรัฐอเมริกาคแล้ว ก็ไม่ได้รับการประกันตัวแม้จะอุทธรณ์ก็ตาม แต่เมื่อส่งไปสหรัฐอเมริกาค จำเลยเขาไปขอประกันตัวที่สหรัฐอเมริกาคซึ่งวางหลักทรัพย์ประมาณ ๓ ล้านเหรียญสหรัฐ และก็หลักทรัพย์อีกประมาณ ๘ แสนเหรียญ เขาไม่ให้เหมือนกัน แต่เขาไม่ให้เขาบอก ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ว่าไม่ให้เพราะอะไร ทนายความที่สหรัฐได้ร่วมกับผม ได้พิจารณาได้พิจารณาถึง เรื่องนี้ เราก็ก็นึกข้ออ้างของศาลสหรัฐว่าที่ไม่ให้ประกันตัวข้อ ๑ ว่ามีฐานะว่ารวยจะหลบหนีนั้นไม่เป็นความจริง เราเข้าไปได้ทุกข้อ ๆ ให้โดยศาล เขาให้โอกาสกับจำเลยในการแก้ข้อกำหนด หรือข้อห้ามของศาลที่จะไม่ให้ประกันตัว แต่ไทยเราไม่ได้เมื่อแก้เสร็จแล้วศาล เขาก็ให้ประกันตัว ซึ่งเราจะเห็นว่ากฎหมายรัฐธรรมนูญที่บัญญัติไว้ในปัจจุบันนั้นมันไม่เข้มแข็ง มันไม่แข็งแรง ปลอ่ยการให้ใช้ดุลพินิจอย่างเดียวนั้นคงจะกระทำไม่ได้ ผมถึงขอทราบเรียนท่านประธานว่า ปัญหาที่น่าจะกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ ว่าต่อกรณีที่ต้องหา หรือจำเลยจะไม่ได้รับการประกันตัวจากศาลนั้นจะต้องบอกข้อบ่งชี้ให้ชัดเจนว่าไม่ให้เพราะอะไร แต่ส่วนจะให้ก็ให้ไปไม่มีปัญหา และคำสั่งประกันนั้นไม่มาจะยุติตามรัฐธรรมนูญปัจจุบันปี ๒๕๓๘ ว่าให้อุทธรณ์ได้แค่นั้น ต้องไปสู่ศาลฎีกาค ทำผมมาถึงอ้างเหตุผลว่าทำไมไม่ต้องไปสู่ศาลฎีกาค เพราะว่าอย่างน้อยยังได้รับการกลั่นกรองอีกชั้นหนึ่งว่าคดี มูลคดี พฤติการณ์แห่งคดีตามกระแสข่าวนั้นจะฟังได้เพียงใดหรือไม่ ทั้ง ๆ ที่กฎหมายบัญญัติไว้ชัดเจนว่า คำบอกเล่า คำกล่าวอ้างที่ไม่ใช่ประจักษ์พยานนั้นมันน้ำหนักน้อยจะฟังลงโทษจำเลยทันทีนั้นไม่ได้ ต้องมีพยานหลักฐานอื่นประกอบ

แต่ท่านประธานที่เคารพ เหตุการณ์หาได้เป็นเช่นนั้นไม่ เหตุการณ์กับกระแสข่าว
 มาเมื่อไร คดีเหล่านั้นผู้ต้องหาหรือจำเลยจะต้องถูกขังอยู่ ถึงแม้ว่าปัจจุบันจะ
 หย่อนยานลงไปบ้างว่า ศาลจะไม่ให้ประกัน ก็ต้องบอก ๑ - ๒ - ๓ แต่ก็ยังไม่
 เสมอไป เพราะฉะนั้นผมอยากตั้งข้อสังเกตอันนี้ฝากท่านประธานไปยัง
 ๑๐) **ก** یرรมาธิการร่างฯ ว่า ถ้าจะมีญัตติกั้นใหม่รัฐธรรมนุญก็ขอให้แข็งแรง ให้
 ประกันสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้แข็งแรงกว่านี้ บางท่านอาจจะโต้แย้งว่า
 ถ้าคุณทำอย่างนั้น ฝ่ายผู้เสียหายละ เขาจะกระทบใหม่ เขาจะกระทบใหม่
 ฝ่ายผู้เสียหายนั้น ท่านประธาน เขาได้รับการรับรอง ได้รับการคุ้มครองจากรัฐ
 จากกระบวนการของรัฐบาล จากคนของรัฐอยู่แล้ว ไม่น่าจะมีปัญหา ไม่น่ากลัวว่า
 พยานหลักฐานของ เขาจะเสียไป เพราะว่าก่อนจะจับกุม ถ้าปฏิบัติตามกระบวนการ
 ของกฎหมายแล้วละก็ เป็นการรวบรวมพยานหลักฐานที่ได้มา เพราะฉะนั้น
 เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้ดูแล ผมขอฝากในประเด็นสำคัญ เรื่องสิทธิเสรีภาพของ
 ประชาชนไว้ในส่วนนี้

ส่วนอีก เรื่องหนึ่งท่านที่เคารพ ปัญหาคอรัปชั่น ซึ่งท่านสมาชิก
 ผู้ทรงเกียรติหลาย ๆ ท่านได้พูดได้อภิปรายกันมามาก การเข้ามาเป็น
 ผู้แทนราษฎรก็ดี การจะดำรงตำแหน่งทางรัฐบาลก็ดี การเป็นผู้บริหารก็ดี
 เป็นไปเป็นมาว่า รวยผิดปกติ ไปสู่ปัญหาคอรัปชั่น ปัญหาคอรัปชั่นก็คือปัญหา
 ที่กระทบสิทธิ เป็นการบั่นทอนสิทธิเสรีภาพของประชาชน ทำไม่กระทบมาถึง
 กล่าวเช่นนั้น การคอรัปชั่น ผู้ที่ร่ำรวยผิดปกติเอาเงินของหลวงไป เอาเงิน
 ภาษีอากรไป ภาษีอากรเหล่านั้นแทนที่จะเอาไปพัฒนาให้เป็นประโยชน์แก่
 ประชาชน กลับถูกบุคคลกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดคอรัปชั่นเอาไป ฉ้อเอาไป อย่างนี้เป็นต้น
 เพราะฉะนั้นในรัฐธรรมนูญต้องเขียนให้ชัดเจน ให้แข็งแรงว่า กรรมการหรือ
 อะไรมาก่อนแต่หน่วยงานที่ตรวจสอบ ถ้าปรากฏว่ามีพยานหลักฐาน ถ้าบุคคล
 เหล่านั้น บุคคลคนนั้นได้คอรัปชั่น ได้ฉ้อเอาเงินของหลวงไป จะต้อง
 ดำเนินการอย่างรุนแรง ไม่ใช่วิบริพรัพย์อย่างเดียว หรือไม่ใช่เอาทรัพย์
 ดินอย่างเดียว บุคคลเหล่านั้นจะต้องมีโทษจำคุกอย่างสูง หรือจำคุกอย่างสูง

ท่านประธานครับ ผมขอฝากท่านประธานอีกประเด็นหนึ่ง คือประเด็น
 เรื่องสื่อสารมวลชน ท่านผู้มีเกียรติได้พูดไปหลายคนแล้ว แต่ผมอยากตั้ง
 ข้อสังเกตอีกเรื่องหนึ่ง การปิดหนังสือพิมพ์ แม้ว่าในรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๓๘
 ได้บัญญัติไว้แล้วว่า การปิดหนังสือพิมพ์นั้นจะกระทำไม่ได้ จะต้องมีความศาล
 ถ้าฟังดู ถ้ามองดู ถ้าอ่านแล้ว พิเคราะห์แล้ว ตีขึ้น แต่ท่านที่เคารพครับ

มันยังขาดไปอีกอย่างหนึ่ง ขาดอะไรครับท่านประธาน ขาดในเรื่องที่ว่า ไม่ได้มอบหมายหรือไม่ได้ให้สิทธิแก่หนังสือพิมพ์ เขาไปได้ยัง ในขณะที่เจ้าพนักงานการพิมพ์จะขอคำสั่งจากศาลปิด มันเป็นเรื่องดำเนินการฝ่ายเดียว ซึ่งหนังสือพิมพ์นั้นไม่ใช่มีคนหนึ่งคนใด ผมเชื่อว่าไม่ใช่มีคนหนึ่งคนใดที่เดือดร้อน ถ้ามีการปิดหนังสือพิมพ์ขึ้นมา ปัจจุบันหนังสือพิมพ์ของประเทศไทยที่มีจำหน่ายอยู่ในประเทศไทยนั้น ผมไม่มีส่วนได้เสียกับหนังสือพิมพ์ ผมไม่มีเพื่อนมีพวกที่จะต้องมาช่วยพูด แต่ถ้าถ้าสมมติว่าเกิดปัญหาขึ้นมาอย่างที่ผมกราบเรียนท่านประธาน เจ้าพนักงานการพิมพ์เอาคำสั่งศาลไปขอศาลฝ่ายเดียว โดยไม่ให้โอกาสแก่ฝ่ายหนังสือพิมพ์ เขาเข้าไปคัดค้านคำร้องขอปิดหนังสือพิมพ์ฉบับนั้น อะไรมันเกิดขึ้น ทั้ง ๆ ที่บางครั้งมีคนทำเพียงคนเดียว มีคนก่อความเดือดร้อนหรือทำผิดกฎหมายเพียงคนเดียว แต่คนในองค์กรหนังสือพิมพ์มีอีก เป็นพันเป็นหมื่นคนต้องได้รับความเดือดร้อน เพราะฉะนั้นถ้าจะเขียนกันใหม่ จะกำหนดกันใหม่ในรัฐธรรมนูญ น่าจะกำหนดให้ชัดเจนไปว่า ต้องให้ฝ่ายหนังสือพิมพ์ เขา เข้าไปได้แย้งคัดค้านคำร้องขอของพนักงานการพิมพ์ที่จะขอให้ศาลสั่งปิดหนังสือพิมพ์ ท่านประธานที่เคารพครับ ที่กระผมพูดมาในวันนี้ กระผมพูดในนามความคิดเห็นส่วนตัว ผมไม่มีเจตนาที่จะไปกระทบสิทธิของใคร ผมไม่มีเจตนาจะไปทำลายสถาบันใด ผมเพียงแค่เอาประสบการณ์เอาชีวิตจริงของประชาชน สิทธิขั้นพื้นฐานมาฝากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และมาฝากสภาแห่งนี้ว่า ความเป็นจริงแล้วชีวิตของประชาชนไม่ได้เสมอกันตามรัฐธรรมนูญที่กำหนดไว้เดิม ทุกคนยังไม่ได้รับการกระทำที่เท่าเทียมกัน

ฝากอีกประเด็นหนึ่งครับท่านประธาน เป็นประเด็นสุดท้าย มีปัญหา เรื่องสิทธิเสรีภาพของประชาชนอีกปัญหาหนึ่ง เดิมกำหนดเดินตามกันมาตลอด สิทธิของวงชนชาวไทยย่อมเท่าเทียมกันทั้งชายและหญิง แต่ขณะนี้ท่านประธานครับ เกิดอะไรขึ้นในบ้านเมือง เกิดอะไรขึ้นครับท่านประธานในบ้านเมือง เกิดเป็นคนที่มีเพศต่างไป ถ้าจะใช้ถ้อยคำว่า ลักเพศ หรือคน ๒ เพศ อย่างหนึ่งอย่างใดก็แล้วแต่ กลับถูกจำกัดสิทธิเสียแล้ว ท่านประธานที่เคารพ แล้วเข้าไปเรียนครูมาอาจารย์เป็นครูก็ไม่ได้ เพราะฉะนั้นมันก็อาจจะเกิดวิกฤต ผมก็อยากจะฝากสภาแห่งนี้ไว้ว่า ถ้าเราจะใช้ว่าคนที่ มีสัญชาติไทยมีสิทธิเท่าเทียมกัน มันจะดีกว่าหญิงชายมีสิทธิเท่าเทียมกัน ขอขอบพระคุณครับท่านประธาน

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ ศาสตราจารย์กระมล ทองธรรมชาติ รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้นางยุพา อุดมศักดิ์ รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง ปฏิบัติหน้าที่แทน) ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : คุณธงชาติคะ นายธงชาติ รัตนวิชา : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมธงชาติ รัตนวิชา สสร. จากจังหวัดนครศรีธรรมราช กระผมจะขอใช้เวลานั้นจำกัดในการที่เสนอแนวความคิดในการร่างรัฐธรรมนูญ เพื่อเป็นการจุดประกายความคิดของผู้คนทั้งหลายให้ได้คิดในการที่จะร่างรัฐธรรมนูญให้เป็นรัฐธรรมนูญของพี่น้องประชาชนโดยทั่วไป เพราะฉะนั้นการแสดงความคิดในวันนี้เป็นแต่เพียงส่วนหนึ่งจากหลาย ๆ ส่วน ในเวลาที่จำกัด ท่านประธานที่เคารพครับ การร่างรัฐธรรมนูญครั้งนี้ก็ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปการเมืองทั้งระบบ ถ้าไม่จะต้องปฏิรูปการเมืองหลายท่านก็ได้พูดกันไปแล้วว่า เนื่องจากการเมืองมีปัญหา และปัญหาของการเมืองนั้นมันก็มีปัญหาหลายส่วน มีปัญหาหลายอย่าง เพราะฉะนั้น เวลาจะแก้กันก็ต้องแก้กันทั้งหมด แก้กันทั้งระบบ เมื่อจะแก้กันทั้งระบบก็ต้องยกร่างๆ กันใหม่หมด การร่างรัฐธรรมนูญครั้งนี้จึงเกิดขึ้น เพราะฉะนั้นในระบบต่าง ๆ ที่มีปัญหา เราจึงจำเป็นต้องแก้ไขกัน ไม่ว่าจะในเรื่องระบบของอำนาจกิติ ไม่ว่าในเรื่องของสิทธิหน้าที่ ไม่ว่าจะในเรื่องขององค์กร องค์กรการบริหารกิติ องค์กรการตรวจสอบการควบคุมต่าง ๆ กิติ ฉะนั้นจำเป็นที่จะต้องแก้ไขกันทั้งหมด แต่ว่ารัฐธรรมนูญนั้นไม่สามารถที่จะเขียนในเรื่องรายละเอียด

ทั้งหลายทั้งปวงเหล่านี้ได้ เพราะรัฐธรรมนูญนั้นเป็นแต่เพียงกฎหมาย
หรือระเบียบแบบแผนในการบริหารราชการ หรือในการปกครองประเทศ
อย่างกว้าง ๆ อำนาจอะไรต่าง ๆ รายละเอียดต่าง ๆ จึงไปตกอยู่ที่
กฎหมายลูกหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ดังนั้น สภาแห่งนี้จึงน่าจะ
วางแนวทางในการที่จะร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญไว้เป็นข้อสังเกต
ไว้ด้วย เพื่อรัฐสภาต่อไปจะได้นำไปปฏิบัติให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของ
สภาร่างรัฐธรรมนูญ ท่านประธานที่เคารพครับ เรื่องที่พี่น้องประชาชน
ส่วนหนึ่งที่สนใจในเรื่องของการร่างรัฐธรรมนูญนั้น เวลานี้เรื่องที่สำคัญที่สุด
อยู่เรื่องหนึ่งก็คือ เรื่องของการซื้อเสียง เรื่องของตัวแทนของพี่น้องประชาชน
ที่จะมาเป็นตัวแทนในการบริหารชาติบ้านเมือง ในการปกครองประเทศที่ดี

เพราะถ้ามีการซื้อเสียงกันเกิดขึ้น เราจับประกันไม่ได้ว่าคนที่เป็นตัวแทนของ
พี่น้องประชาชนนั้น จะเป็นคนที่บริสุทธิ์โปร่งใสและมีความชอบธรรมอย่าง
แท้จริง เพราะฉะนั้นถ้าตัวแทนของพี่น้องประชาชนมาจากการซื้อเสียงเสียแล้ว
อย่างอื่นก็หมดหวังไปทั้งหมด ไม่ว่าจะป็นรัฐบาลก็ดี หรือองค์กรใด ๆ ก็ดี
เพราะเมื่อเริ่มต้นด้วยความผิดพลาดไม่โปร่งใส อย่างอื่น ๆ ที่ตามมา ก็ไม่
สามารถที่จะคาดได้ว่าจะมีความดีบริสุทธิ์เพียงพอ เพราะฉะนั้น เรื่องการซื้อเสียง
จึงเป็นจุดสำคัญที่พี่น้องประชาชนพูดถึงกล่าวขวัญกันว่า ทำอย่างไรถึงจะลดการ
ซื้อเสียงของตัวแทนของพี่น้องประชาชนลงได้ ประเด็นนี้จึงเป็นประเด็นสำคัญ
ที่เราจะต้องคิด เราจะต้องพิจารณากัน แล้วหาหนทางในการที่จะกำหนดกฎเกณฑ์
ป้องกันไม่ให้เกิดการซื้อเสียงระบอบเพิ่มขึ้น และทำอย่างไรถึงให้การซื้อเสียงนั้น
ลดลง ท่านประธานที่เคารพครับ หลายคนบอกว่าการซื้อเสียงนั้นเนื่องจากว่า
มีการคาดหวังว่า ถ้าซื้อเข้าไปแล้วสามารถที่จะถอนทุนคืนได้ เพราะว่านี่มีที่จะ
ถอนทุนได้ก็ลงทุนลงไป ถ้าเป็นเช่นนั้นจริง เราจะทำอย่างไรถึงจะไม่ให้
มีการถอนทุนกันได้อีก เราจะมีองค์ประกอบอะไรไปตรวจสอบตรงนั้น เราจะกำหนด
กฎเกณฑ์อย่างไรที่จะไม่ให้มีการถอนทุน ท่านประธานครับ พี่น้องประชาชน
บอกว่า เวลานี้ผู้ที่มีอำนาจบริหารราชการแผ่นดินนั้น มีอำนาจและสามารถ
ทำอะไรได้ โดยบาง^{ผู้}คนเราเห็นว่าแก้ตัวไปน้ำซุ่น ๆ จับไม่ได้ไล่ไม่ทัน
อ้างใบเสวี^{ผู้}จันต เพราะฉะนั้นผู้บริหารตรงจุดนี้ละครับ ทำอย่างไร
เราสามารถคิดกันว่าจะทำอย่างไรถึงจะให้ผู้บริหารซึ่งสามารถมีอำนาจในการ
อนุมัติโครงการใหญ่ ๆ แล้วไม่โปร่งใส ทำให้โปร่งใสขึ้น มีกฎ มีเกณฑ์
มีระบบระเบียบที่จะต้องทำให้รัดกุมมากยิ่งขึ้น นี่เป็นจุดหนึ่ง อีกจุดหนึ่งครับ
ถ้ามีการซื้อเสียงกันมาก ก็แสดงว่ามีทั้งผู้ซื้อและผู้ถูกซื้อ ที่นี้ถ้าต้องซื้อ มาก ๆ
บางทีก็ซื้อไม่ไหวเหมือนกัน เวลานี้จึงมีแนวคิดกันว่า การใช้สิทธิเลือกตั้ง
ผู้แทนของเรานั้น น่าจะเป็นหน้าที่เสียแล้ว ไม่ใช่สิทธิแต่เพียงอย่างเดียวแล้ว
เพราะเหตุอะไรครับ เพราะเหตุว่าการบริหารราชการแผ่นดินเวลานี้
ถือว่าเป็นหน้าที่อย่างหนึ่งในการปฏิบัติราชการ คนที่มาปฏิบัติงานมาปฏิบัติราชการ
ตรงนี้ ถ้าเป็นนักการเมืองก็มาจากการเลือกตั้ง เราเลือกตัวแทนของเรา
มาปฏิบัติหน้าที่ในสภาที่ดี ในทางเป็นผู้บริหารราชการแผ่นดินที่ดี จริง ๆ แล้ว
เราเองจะต้องมาปฏิบัติหน้าที่เหล่านั้น แต่เราไม่ปฏิบัติ เราให้คนอื่นมาทำหน้าที่
แทน จริง ๆ แล้วเป็นหน้าที่โดยตรงของเรา แต่เราไม่ได้ทำ เราให้คนอื่นมาทำ
ให้ตัวแทนมาทำ เพราะฉะนั้นตรงนี้น่าจะเป็นหน้าที่โดยตรงของพลเมือง

ประเทศนี้ ที่จะต้องมาเลือกตั้ง เพราะว่าจริง ๆ แล้วเราต้องปฏิบัติหน้าที่เอง แต่เมื่อเราไม่ปฏิบัติ เราให้คนอื่นมาปฏิบัติแทน มันก็เป็นหน้าที่อยู่แล้ว ชัดเจน อยู่แล้ว เพราะฉะนั้นตรงนี้ความคิดที่ว่า การมาลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง X ถือเป็นหน้าที่จึงเป็นเรื่องที่น่าจะต้องคิดว่า ควรจะเป็นเช่นนี้หรือไม่ ทำนประธานครับ อีกอย่างหนึ่งถ้าถือว่าเป็นหน้าที่แล้ว ผู้ที่จะมาลงเลือกตั้ง มา ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์เลย เพราะทุกคนถือว่าเป็นหน้าที่ ใครไม่ไปปฏิบัติ ตามหน้าที่ก็อาจจะมิโทษ ใครมาทำหน้าที่ก็อาจจะมีความตั้งใจเพิ่มขึ้น เช่นว่า ใครมาเลือกตั้งครั้งหนึ่ง อาจจะไม่ต้องเสียค่ารักษาพยาบาลในจำนวน วงเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท อย่างในโรงพยาบาลของรัฐหรือเอกชนก็ตาม

ใครไม่มาใช้สิทธิเลือกตั้ง ผู้นั้นไม่ได้สิทธิอันนี้ หรือมิฉะนั้นรัฐให้เงินเสียเอง
 ใครมาลงเลือกตั้งจ่ายไปเลยคนละ ๓๐๐ บาท เหมือนกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครู
 ใครมาประชุมสหกรณ์ออมทรัพย์ครู จ่ายไปเลย ๓๐๐ บาท ปรากฏว่ามาประชุม
 กันทุกคน ไม่มีใครขาดเลยแม้แต่คนเดียว นี่ถือว่าเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่ง
 ในการที่จะให้คนมาลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง เลือกตัวแทนของเขาไปทำหน้าที่
 บริหารราชการแผ่นดินต่อไป เพราะฉะนั้นในประเด็นอย่างนี้ถ้าทำได้ ก็จะมี
 ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง ๙๙ เปอร์เซ็นต์ ๙๘ เปอร์เซ็นต์ เว้นแต่คนที่ไม่สามารถ
 มาได้จริง ๆ ซึ่งอาจจะมิช้อยกเว้น เช่น ผู้ป่วย ผู้ทุพพลภาพอะไรต่าง ๆ
 ก็แล้วแต่ ก็จะมีคนมาลงคะแนนถึง ๙๙ เปอร์เซ็นต์ ถึง ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ก็มี
 เพราะฉะนั้นต่อไปนี้ตัวแทนของเราก็จะเป็นตัวแทนของคนส่วนใหญ่ ไม่ใช่ตัวแทน
 ของคนส่วนน้อย เวลานี้ตัวแทนของพี่น้องประชาชนส่วนใหญ่แล้วก็จะจะเป็นตัวแทน
 ของคนส่วนน้อยครบ ไล่คะแนนมา ๖๐,๐๐๐ - ๗๐,๐๐๐ คะแนน บางทีก็ถือว่าเป็น
 คนส่วนน้อย เพราะว่ามีผู้ใช้สิทธิแค่ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ๕๐ เปอร์เซ็นต์
 แล้วยังแบ่งให้คะแนนคนอื่นไปอีก คะแนนที่ได้ก็เป็นคะแนนของคนส่วนน้อยที่มา
 ใช้สิทธิเท่านั้นเอง ไม่ใช่ตัวแทนของคนส่วนใหญ่ในเขตนั้น ๆ ถ้าเราได้คะแนน
 ของคนส่วนใหญ่จริง ๆ ก็จะถือได้ว่าตัวแทนคนนั้นเป็นตัวแทนของคนส่วนใหญ่จริง ๆ
 เป็นตัวแทนของประชาชนที่แท้จริง ท่านประธานที่เคารพครับ เพราะฉะนั้นอันนี้
 ก็จะเป็นอันหนึ่งที่จะช่วยให้การซื้อเสียงลดลงได้ เพราะว่าถ้าจะซื้อก็ต้องซื้อทุกคน
 ซื้อเพียงนิดเพียงหน่อยไม่ได้ เพราะทุกคนมีหน้าที่ต้องไปเลือกตั้งแล้ว ไม่ซื้อ
 ก็ต้องไปเลือกตั้งอยู่แล้ว ใครจะมาซื้อ บางคนอาจจะบอกว่า คนซื้อมันก็ซื้อต่อไป
 แต่ว่าเมื่อคนที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งนั้นได้ผลประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นจากรัฐบ้าง
 เขาก็คงไม่ยินดีในการที่จะได้เงิน ๆ ทอง ๆ จากบุคคลอื่นที่ต้องการที่จะมา
 ซื้อเสียงจากเขา นี่เป็นประเด็นหนึ่งที่ผมคิดว่าน่าจะได้พูดถึงอย่างละเอียดต่อไป
 ท่านประธานที่เคารพครับ ในส่วนอื่นในการที่จะป้องกันการซื้อเสียงนั้น ก็น่าจะมี
 กำหนดกฎเกณฑ์ในการตรวจสอบการบริหารงานของผู้ที่จะเข้าไปทำงานด้วย
 เพราะมันเกี่ยวโยงกันอย่างที่ผมได้กล่าวถึงในตอนต้นแล้วว่า ผู้ที่เข้าไปดำรง
 ตำแหน่งเป็นผู้บริหารนั้นจะต้องมีการตรวจสอบที่แน่นชัด เวลานี้เรามีสำนักงาน
 ป.ป.ป. แต่ว่า ป.ป.ป. นั้นก็ตรวจสอบแต่ข้าราชการประจำ ไม่สามารถที่จะ
 ตรวจสอบนักการเมืองได้ บางคนบอกว่า นักการเมืองนั้นไม่จำเป็น เพราะเหตุว่ามี
 ประชาชนคอยตรวจสอบอยู่แล้ว แต่ว่าท่านประธานเห็นไหมครับว่า ที่ผ่านมานั้น
 Legislative Institutional Responsibility of Thailand
 ประชาชนตรวจสอบก็จริง แต่ว่าไม่สามารถที่จะเอาผิดกับคนเหล่านั้นได้เลย

เพราะฉะนั้นน่าจะมององค์กรที่จะต้องตรวจสอบนักการเมืองให้เด็ดขาดลงไปด้วย มีอำนาจในการที่จะเอาผิดนักการเมืองที่ฉ้อโกงที่คอร์รัปชันให้ได้รับโทษครบแก่ โทษฐานโทษที่ตัวเองได้กระทำให้ และการเมืองของเราก็จะได้ชาติมากยิ่งขึ้น นี่คือเรื่องของการซื้อเสียงซึ่งเป็นเรื่องใหญ่ ซึ่งเป็นเรื่องที่พี่น้องประชาชน กำลังติดตามดูอยู่ว่า สภาร่างรัฐธรรมนูญนั้นจะแก้ปัญหาเรื่องนี้ได้อย่างไร ท่านประธานครับ

อีกเรื่องหนึ่งในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ ที่ผมอยากจะได้ทราบเรียน ในที่ประชุมแห่งนี้ก็คือว่า การบริหารต่าง ๆ ที่มันมีปัญหาเวลานี้ก็คือ การกระจายอำนาจที่พูดกันมาก ในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนั้นก็พูดถึงกันอยู่ เรื่องของการปกครอง ส่วนท้องถิ่น แต่พูดไว้แค่ ๕ มาตราเท่านั้นเอง ถ้าเราจะกระจายอำนาจให้ได้ผล น่าจะได้พูดถึงการปกครองส่วนท้องถิ่นกันให้ชัดเจน สภาตำบลก็ดี องค์การบริหาร ส่วนตำบลก็ดี สุขาภิบาลก็ดี เทศบาลก็ดี องค์การบริหารส่วนจังหวัดก็ดี น่าจะได้ พิจารณาให้ชัดเจนว่า ควรจะมีบทบาทแค่ไหนอย่างไร องค์การเหล่านี้มาจากไหน อย่างไร ประกอบด้วยใครบ้าง อำนาจหน้าที่แค่ไหน อำนาจแค่ไหน ตรงนี้สำคัญครับ

เพราะถ้าองค์การส่วนท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง แน่นนอนครบ ประชาธิปไตย
ของเราเจริญงอกงามอย่างแน่นนอนไม่มีปัญหา แต่ว่าเวลานี้องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นของเรายังกระเตาะกระแตะ ไม่เจริญก้าวหน้า ไม่มีประสิทธิภาพ
เท่าที่ควร องค์การบริหารส่วนจังหวัดเวลานี้กฎหมายก็ยังไม่ออกมาเลย
เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง เทศบาลนคร ก็ยังไม่มีความเข้มแข็งเพียงพอ
ไม่มีอำนาจหน้าที่เพียงพอในการที่จะพัฒนาท้องถิ่นของตัวเอง เพราะฉะนั้น
ถ้าเราให้การปกครองส่วนท้องถิ่นของเรามีความเข้มแข็ง มีอำนาจหน้าที่
มีขอบเขตการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีการเลือกตั้งกันมาด้วยคนในท้องถิ่น
เมื่อนั้นละครับ ผมคิดว่าบ้านเมืองของเราจะเจริญก้าวหน้าไปได้ เพราะจาก
หน่วยย่อย ๆ จากส่วนปกครองส่วนท้องถิ่นนี้เองจะทำให้ประเทศชาติของเรา
เข้มแข็งในที่สุด ท่านประธานที่เคารพครับ เพราะฉะนั้นในช่วงเวลาที่จำกัด
กระผมคิดว่า ผมจะใช้ เวลาพูดถึงแนวความคิดแค่ เรื่องสอง เรื่อง เท่านั้นเอง
ซึ่งว่าที่จริง ๆ แล้วการร่างรัฐธรรมนูญนั้นมีอยู่ทุกเรื่อง เพราะฉะนั้นในช่วง
ระยะเวลานี้ ๆ นี้ กระผมใคร่กราบเรียน เรื่องที่น่าจะได้พูดถึงกันเพียง
เท่านั้นก่อน ในโอกาสต่อไปคงจะได้มีโอกาสพูดคุยกันในเรื่องอื่นกันต่อไป
อย่างไรก็ตามครับ กระผมคิดว่าคราวนี้เราคงจะได้รับฟังความคิดเห็น
จากพี่น้องประชาชน แล้วก็นำเอาความคิดเห็นของพี่น้องประชาชนนั้น
มาร่างรัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามความต้องการของพี่น้องประชาชนกันต่อไป
ผมขอขอบพระคุณท่านประธานที่ให้โอกาส ขอบคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ขอประธานโทษ
เดียวเอาข้างนี้คนหนึ่งก่อนนะคะ แล้วเดี๋ยวจะกลับมา เชิญท่านที่ยกมือคะ

นายสวัสดิ์ คำประกอบ : ท่านประธานที่เคารพ คงจะเป็นสาเหตุ
สำคัญอยู่ ๓ ประการที่ทำให้ต้องมีกาปฏิรูปการเมืองขึ้น การปฏิรูปการเมือง
ได้พูดกันมาตั้งแต่สมัยรัฐบาลก่อน ๆ แล้วว่า ควรจะปฏิรูปการเมืองกันเสีย
มาในสมัยรัฐบาลท่านบรรหาร ก็พูดกันอีก มาในสมัยรัฐบาลนี้ก็พูดกันว่า
ควรจะปฏิรูปการเมืองให้ดีขึ้น อะไร เป็นสาเหตุที่ต้องกาปฏิรูปการเมือง
เมื่อประมวลดูหลักใหญ่ ๆ ของเหตุการณ์ที่จะต้องปฏิรูปการเมืองนั้นก็เพราะว่า
สภาพของชาติบ้านเมืองได้มีอาการตกต่ำทรุดโทรมอยู่ ๓ ประการใหญ่ ๆ

ประการที่ ๑ คือสภาพตกต่ำแล้วทรุดโทรมในทางการเมือง
ในทางการเมืองข้อม เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่า คณะรัฐบาลที่จัดขึ้นทุกชุดทุกสมัย
มีแต่การแก่งแย่งซึ่งกันและกัน ได้บุคคลซึ่งไม่เหมาะสม เข้ามา เป็นรัฐมนตรีบ้าง

ได้มาเป็นแล้วก็สร้างความรำรวยให้แก่อตัวเองและพรรคพวก ความตกต่ำทาง
 การเมืองไม่เฉพาะแต่ในคณะรัฐบาลเท่านั้น ในสภาผู้แทนราษฎรก็มีความตกต่ำ
 ทางการเมืองเป็นอันมาก กว่าจะได้เป็นผู้แทนฯ แต่ละคนต้องใช้เงินถึง
 ๒๐ ล้านบาท กว่านั้นก็มิ ถึง ๑๐๐ ล้านบาทก็มี การใช้เงินเพื่อมอมเมาประชาชน
 ให้สนใจเลือกตนเองเป็นผู้แทนราษฎรนั้น ถือว่าเป็นความเสียหายอย่างหนัก
 ทำนประชาชนที่เคารพครับ ถ้าหากว่าการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร ราษฎรสนใจ
 ในเรื่องการเงินตามผู้แทนราษฎรมอมเมาแล้ว การที่จะให้ราษฎรพิจารณาถึง
 ความดีความสามารถของแต่ละคนที่สมัครรับเลือกตั้งก็เกือบจะไม่ต้องวินิจฉัยกัน
 วินิจฉัยกันแต่เพียงว่าใครให้เงินมากคนนั้นได้เป็นผู้แทนราษฎร -----

- ๔๘/๑

การฟ้องร้องหรือคว่ำขันจึงทำให้คุณภาพของผู้แทนราษฎรอาจจะตกลงไปเรื่อย ๆ ประชาชนไม่ต้องวินิจฉัยแล้วถึงความสามารถ ความสุจริต บริสุทธิ์ ยุติธรรม ขอแต่ว่าใครให้เงินคนนั้นได้ เป็นผู้แทนราษฎร ความตกต่ำอย่างนี้ได้เริ่มมีมาหลายปีแล้วก็หนักขึ้นทุกที จนถึงคราวที่แล้วนี้ ต้องยอมคว่ำขัน ท่านประธาน ในจังหวัดของท่านประธานเองก็เป็นที่รู้จักกันดีดั่งว่าใช้เงินถึง ๑๐๐ ล้านบาท อยู่คนหนึ่ง แล้วเขาก็ได้เป็นผู้แทนราษฎรนะครับ ท่านประธานที่เคารพ ผมขอเรียนถามนิดเถาะครับว่า ที่ผู้แทนราษฎรใช้เงินกันมากมายก่ายกองอย่างนี้เพราะอะไร หลักรัฐธรรมนูญที่เป็นอยู่ขณะนี้ หลักของการใช้รัฐธรรมนูญที่บริหารประเทศอยู่ในขณะนี้ ดูเหมือนอย่างมันจะเป็นการผิดหลักเสียแล้วครับ หลักนั้นก็คือว่า ใครสามารถรวบรวมผู้แทนราษฎรอยู่ในมือได้มากที่สุด อยู่ในพรรคของเงินมากที่สุด ฉันทได้เป็น นายกรัฐมนตรี ฉันทได้เป็นรัฐบาล หลักอันนี้ครับ ทำให้ผู้หวังที่จะเป็นนายกรัฐมนตรี หวังเป็นรัฐบาล หวังเป็นรัฐบาล มุ่งที่จะแสวงหาเงินทุกวิถีทางที่จะให้ลูกพรรคของตนไปสมัครรับเลือกตั้งทั่วทั้งประเทศ เพื่อให้ได้เสียงเข้ามามากที่สุดเท่าที่จะมากได้ เพราะหลักในกฎหมายรัฐธรรมนูญของเราได้รับบุไว้ถึงไม่ทางตรงก็ทางอ้อมว่า ใครได้เสียงเกินครึ่งหนึ่งของสภาผู้แทนราษฎรเป็นรัฐบาล หากไม่ได้เสียงเกินครึ่งถึงเกินครึ่งของสภา แต่ได้เสียงข้างมากก็สามารถเป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาล โดยเอาพรรคอื่นมาร่วมด้วย พรรคต่าง ๆ จึงแสวงหาที่จะให้มีสมาชิกเข้าพรรคของตนให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ทำไมจึงเป็นอย่างนั้นครับ ท่านประธาน ก็เป็นที่ยอมคว่ำขันแล้วว่า ในวงการเมืองหรือในการเมืองของเมืองไทยนั้น ทุกคนปรารถนาอย่างที่สุดว่าทำอย่างไรถึงจะได้ เป็นนายกรัฐมนตรี ทำอย่างไรถึงจะได้ เป็นรัฐมนตรี มันคืออะไรกันหรือครับท่านประธาน

นักการเมืองทุกคนต้องการจะแสดงความดีความเห็น ต้องการจะเอานโยบายของตนที่อยู่ใต้น้ำมองเอามาบริหารประเทศชาติ เป็นผู้แทนเฉย ๆ ยังไม่สามารถที่จะบริหารประเทศชาติได้ ต้องขยับจากผู้แทนราษฎรไปเป็นรัฐบาล เป็นรัฐมนตรี เป็นนายกรัฐมนตรี กฎหมายจึงจะเอื้ออำนวยให้ผู้นั้นสามารถใช้ความคิดความอ่านของตนมาบริหารประเทศชาติ มาแก้ไขบ้านเมืองของเราที่ตกกลับเข้ามาได้ และมีเกียรติ ด้วยเหตุนี้นักการเมืองทุกคนจึงไขว่แสวงหา ว่าทำอย่างไรถึงจะได้เป็นรัฐบาล หลักของเรามีอยู่ว่า ไม่ยกคว่ำขันการเป็นรัฐบาล ขออย่างเด็ดขาดให้ได้ผู้แทนเข้ามาอยู่ในพรรคของตนมากที่สุด ให้มีผู้แทนอยู่ในกำมือมากที่สุด นั่นแหละคือการเป็นนายกรัฐมนตรี เป็นรัฐมนตรีใช้หรือไม่คว่ำขัน เมื่อหลักเป็นอย่างนี้คนที่หวังที่จะเป็นนายกฯ เป็นรัฐมนตรี เป็นรัฐบาล หรือพรรคการเมืองที่ต้องการ

จะเป็นรัฐบาล เป็นความจำเป็นอย่างที่สุดครับ ที่จะต้องหาเงินให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ เพื่อส่งลูกพรรคของตนไปสมัครผู้แทนราษฎรเพื่อให้ได้ชัยชนะ ทำอย่างไรถึงจะได้ชัยชนะ ไปพูดเท่าไร ๆ ก็ไม่ชนะหรือถกครับในยุคในสมัยนี้ต้องมีเงินไปแจก มีเงินไปจ่ายแล้วได้ชัยชนะ เพราะฉะนั้นปัจจุบันนี้สภาวะที่ตกต่ำทางการเมืองอย่างที่สุดก็คือ การใช้เงินเป็นเครื่องตัดสิน ไม่ได้ใช้คุณงามความดีของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ไม่ได้ใช้คุณงามความดีของบุคคลซึ่งจะเป็นรัฐมนตรีเป็นเครื่องตัดสิน ใช้เงินเป็นเครื่องตัดสิน นี่แหละครับจึงขอประทานกราบเรียนว่า ภาวะทางการเงินจึงตกต่ำอย่างมากอยู่ในขณะนี้ นอกจากภาวะการเมืองตกต่ำแล้ว ท่านประชาชนที่เคารพ ภาวะของสังคมได้เสื่อมถอยลงมาเป็นลำดับ ๆ จนถึง ณ วันนี้ บรรดาเพื่อนสมาชิก สสร. คงปฏิเสธไม่ได้ว่า สภาพการณ์บ้านเมืองทุกวันนี้ ศิลธรรม ความบริสุทธิ์ยุติธรรมในวงราชการ เบลลงหรือดีขึ้น สภาพของสังคมเสื่อมถอยลงเป็นอันมาก การชกกัน การปล้นกัน การค้าขายกำ แต่ก่อนเห็นแต่ประชาชนค้า แต่ขยันบุคคลในเครื่องแบบค้าแล้วครับ แล้วระบอบมากที่สุดเท่าที่จะมากได้ แล้วไม่รู้จะจบสิ้นกันเมื่อไร เด็กนักเรียนตกเป็นเหยื่อของขายน้ามากต่อมาก แล้วไม่มีวันสิ้นสุดหรือครับ -----

ความเสื่อมถอยทางสังคมเป็นอย่างนี้ ไม่ต้องกล่าวละครับ ความเสื่อมถอยของสังคมเป็นอย่างไร มากขึ้นทุกวัน ท่านประธานที่นั่งอยู่ขณะนี้ เป็นสภาพสตรีและเคยต่อสู้ฟันฝ่าอุปสรรคในสภานี้มามาก ในปัญหาเรื่องความเสื่อมโทรมทางศีลธรรม นอกจากความเสื่อมโทรมทางศีลธรรมแล้ว

ปัญหาข้อ ๓ ที่เสื่อมโทรมตกต่ำมากที่สุดก็คือ สภาพภาวะเศรษฐกิจของบ้านเมือง ในระยะ ๖ - ๗ ปีจนถึงบัดนี้ไม่ได้ดีขึ้น มีแต่เลวลง ๆ เลวลงต่ำลงไป ๆ ประชาชนมีความรู้สึกโดยทั่วไปว่าเงินจมนลง ๆ ท่านประธานที่เคารพ เรามามองในเมืองหลวงกรุงเทพมหานคร ในตัวจังหวัดต่าง ๆ เราอาจจะมองไม่เห็นความยากจนอย่างน่าสงสารเท่าใดนัก แต่ถ้าเรามองไปถึงชนบทบ้านนอกซึ่งเป็นตำบล หมู่บ้าน เราจะเห็นได้ชัดเหลือเกินครับว่าสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนพลเมืองในชนบทเดือดร้อนอย่างแสนสาหัส มีความเป็นอยู่แร้นแค้นแทบไม่น่าเชื่อ ความต่ำต้อย ตกต่ำลงไปเป็นอันมาก การทำมาหากินของประชาชนพลเมืองทางเกษตรกรรมหรือคหกรรมนี้กำลังเรียกเรื่องเรื่องมันล่าปะหลัง รัฐบาลแก้ไขตกหรือไม่ ขุดมันล่าปะหลังมาขายขาดทุน แล้วจะให้เขาอยู่กันได้อย่างไร พี่เกษตรกรทุกชนิด จะเป็นสวนยางพาราก็ดี เป็นอะโวคาดี ตกต่ำไปเรื่อย ๆ อันนั้นไม่สำคัญ สำคัญอยู่ที่ว่าการเกษตรของเราทุกวันนี้เอาศีลธรรมชาติเป็นที่ตั้ง เดียวแล้ง เดียวน้ำท่วม จังหวัดของท่านประธานก็น้ำท่วมมาหลายปี ๒ ปีติดกัน นครสวรรค์ก็ ๕ ปีติดกัน ผมขอถามท่านประธานว่า เกษตรกรชาวนาชาวไร่ที่น้ำท่วมทั้งผืน ไม่ได้เกี่ยวข้าวเลยแม้แต่เม็ดเดียว เขาอยู่ได้อย่างไร ปีนี้น้ำ पीตไปเอาทุนที่ไหนมาลง กูหนี้ยืมสินมาลง น้ำท่วมอีก पीตไปแล้งอีก สลับกันอย่างนี้ แล้วชาวนาอยู่ได้อย่างไร จะไม่กล่าวหรือครับว่า ภาวะเศรษฐกิจของครอบครัวในชนบทอยู่ในลักษณะที่ผิด คือแรงแค้นอย่างที่สุด บางคนพุงที่ยังไม่รู้เลยจะเอาข้าวที่ไหนมาหุงเลี้ยงลูก สภาพอย่างนี้พวกเราซึ่งเป็น สสร. บางท่านรู้ บางท่านก็อาจจะไม่ได้มีประสบการณ์ทางนี้ เนื่องจากภาวะตกต่ำของบ้านเมืองมันเกิดขึ้นทั้ง ๓ ประการนี้เองละครับ ท่านนายกฯ ชวน ก็เคยดำริที่จะปฏิรูปการเมืองให้มันดีขึ้น ท่านนายกฯ บรรหาร ก็ดำริ ในที่สุดท่านก็เสนอกฎหมายแก้ไขมาตรา ๒๑๑ เข้าสู่สภา เมื่อเข้าสู่สภาที่หวังจะปฏิรูปการเมืองให้มันดีขึ้น ก็ตั้งคณะกรรมการมาธิการขึ้น ๓๕ คน ซึ่งมีผมอยู่ด้วยคนหนึ่ง เราได้มองเห็นว่าการปฏิรูปการเมืองที่จะเสนออย่างที่ท่านบรรหาร เสนอมานี้ก็ดีอยู่ แต่มันไปไม่รอดหรอกครับ เพราะสภายุบเมื่อไรก็เลิกกันเมื่อนั้น แล้วเราก็ไม่รู้ว่

สภาผู้แทนราษฎรวันไหนจะยุบ วันไหนจะไม่ยุบ ยุบเมื่อไร การปฏิรูปการเมือง
ก็เลิก สิ้นสุดกันแค่นั้น ความหวังของประชาชนพลเมืองที่ต้องการจะเห็น
การปฏิรูปการเมืองก็ต้องสะดุดหยุดลงเป็นไปไม่ได้ เพราะฉะนั้นพวกเรา
ซึ่งเป็นคณะกรรมการวิสามัญจึงได้เสนอให้มีการตั้งสภาร่างรัฐธรรมนูญขึ้น
คือสภานี้ก็อีกสภาหนึ่ง สภาผู้แทนราษฎรจะยุบก็ยุบไป แต่สภานี้จะคงทนถาวร
ตลอดไป จนกว่าเมื่อไร เราจะหยิบยื่นรัฐธรรมนูญฉบับที่ดีที่สุดให้แก่ประชาชน
วันนี้พวกเราได้ทำหน้าที่ของเราแล้วครับ ขอประทานกราบเรียนว่า การที่รัฐบาล
ต้องการปฏิรูปการเมืองให้ดีขึ้นทุกรูปแบบทุกลักษณะนั้น เพียงแต่แก้ไขรัฐธรรมนูญ
ก็ดี หรือจัดทำรัฐธรรมนูญใหม่ฉบับที่เรากำลังทำนี่ก็ดี มันเป็นส่วนหนึ่งของ
การปฏิรูปการเมืองเท่านั้น -----

- ๕๑/๑

การปฏิรูปการเมืองไปให้บ้านเมืองเจริญขึ้นตั้งนั้น แก่รัฐธรรมนูญหรือทำใหม่
ไม่พอหรือครบ มันต้องปฏิรูปกันหลายแบบ หลายเรื่อง หลายกรณี ระบบ
ราชการที่เป็นอยู่ขณะนี้อยู่หรือครบ เราต้องปฏิรูปประมุข^๑ราชการปัจจุบันนี้
ซึ่งขณะนั้นาน ๆ เราจะเห็นสักคนนครับทำราชการ ที่เอาอกเอาใจดูแล
ทุกข์สุขของประชาชนเป็นชีวิตจิตใจ ส่วนใหญ่จะอยู่แบบเช้าชามเย็นชาม
ตัวใครตัวมัน เราต้องแก้ไขหรือเปล่านั้นระบบบริหารราชการแผ่นดิน
อีกหลายระบบที่เราจะต้องแก้ไข วันนี้เราไม่อยู่ในฐานะจะพูดถึง
ปัญหานี้ เราจะพูดถึงปัญหาแต่เพียงว่า เราจะจัดทำรัฐธรรมนูญใหม่ให้ดี
ที่สุดอย่างไร และรัฐธรรมนูญใหม่ที่ เราจะทำนั้นถ้าทำได้ดีแล้วมันแก้
ปัญหาอะไรได้บ้าง มันจะทำให้บ้านเมืองดีขึ้นได้หรือไม่ ขอตอบคร่าว ๆ
ถ้าเราได้รัฐธรรมนูญที่เรากำลังร่างอยู่นี้ เป็นรัฐธรรมนูญที่ดีพอสมควร ก็คง
จะแก้ปัญหาของบ้านเมืองได้พอสมควรเช่นเดียวกัน รัฐธรรมนูญฉบับใหม่
ถ้าทำได้ดี เขียนได้ดี เขียนจนกระทั่งเราสามารถให้ได้ว่าผู้แทน ที่เข้ามาสู่
สภา เราสามารถให้ได้ว่ารัฐบาลที่ดีมาเป็นผู้บริหารประเทศชาติ คนที่ดีเข้ามา
สู่สภา คนที่ดีมีความสามารถเข้ามาเป็นนายกฯ เข้ามาเป็นรัฐมนตรี
แน่ละครับ ย่อมแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของบ้านเมืองได้พอสมควร เพราะฉะนั้น
ท่านประธานที่เคารพครับ การร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่เรากำลังจัดทำอยู่นี้เป็น
ทางหนึ่งที่จะทำให้บ้านเมืองดีขึ้น เป็นการปฏิรูปบ้านเมืองที่ดีขึ้น ท่านประธาน
ที่เคารพ ผมไม่ทราบว่าจะผมเหลือเวลาอีกเท่าไร แต่ขอประทานกราบเรียนว่า
การแก้ไขรัฐธรรมนูญหรือจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่นั้นะครับ ทว่าหลักจริง ๆ
ที่ผมคิดอยู่และมีประสบการณ์ผ่านมาในช่วงระยะเวลาที่เป็นผู้แทนฯ มา ๕๐ ปี
เราต้องแก้ไขหลักใหญ่ ๆ ถึง ๑๐ หลัก ๑๐ ประการ หลักย่อย ๆ อีกนับสิบ
ที่จะทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่นั้นะครับ ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอเรียน
เพียงหลักเดียวในวันนี้ขอ ๆ และในโอกาสต่อไปไม่มีมีการปรญัตติ หรือเมื่อ
มีการเสนอญัตติของผมเข้าสู่สภาแล้ว เราค่อยพูดกันในรายละเอียดอีกทีหนึ่ง
หลักใหญ่ก็คือว่าเราจะแก้กันใหม่ครับ ว่าใคร พรรคใด ถ้าต้องการเป็นรัฐบาล
ต้องได้เสียงข้างมากในสภา นี่คือหลักปัจจุบันนี้ เราจะแก้หลักนี้ใหม่ ถ้าเรา
ไม่แก้หลักนี้ เราเคยใช้หลักนี้อยู่ พรรคทุกพรรคก็ต้องการเสียงเข้ามาในพรรค
ของตนให้มากที่สุด ต้องหาผู้แทนฯ เข้ามาสู่พรรคของตนให้มากที่สุด มากได้
อย่างไรครับ มากได้เพราะต้องหาเงินให้ผู้สมัครในพรรคของตนมากที่สุด
เมื่อเป็นอย่างนี้ก็ต้องใช้เงินมากที่สุดจึงจะสามารถเป็นพรรคใหญ่ที่สุด ได้เสียง

เกินครึ่งหนึ่งของรัฐสภาสามารถเป็นรัฐบาลได้ เมื่อรัฐบาลถือหลักที่ว่า ใครได้เสียงข้างมากในสภาจึงจะได้เป็นรัฐบาลแล้ว ปัญหาเรื่องการซื้อเสียง ไม่มีทางที่จะสิ้นสุดลงไปได้ การซื้อเสียง ๒๐ ล้านบาท ๓๐ ล้านบาท ๑๕ ล้านบาท อะไรก็แล้วแต่เถอะครับ ผู้แทนราษฎรที่สมัครเขาออกเงินของเขาเองก็คนครับ ใครจะมีเงินถึง ๑๐ ล้านบาท ๒๐ ล้านบาทไปสมัครผู้แทนราษฎร จะมีก็ไม่กี่คนหรอกครับที่มีเงินนับสิบ ๆ ล้านไปสมัครด้วยเงินของตนเอง นับตัวได้ไม่เกิน ๑๐ คน นอกนั้นตัวเองจะมีเงินสัก ๕ แสนก็ทิ้งยาก หนึ่งล้านก็ทิ้งยากที่จะไปสมัครเป็นผู้แทนราษฎร เงินเหล่านั้นลอยมาจากไหน ๒๐ ล้านบาท ๓๐ ล้านบาท เงินเหล่านั้นมาจากผู้ซึ่งต้องการแสวงหาอำนาจเป็นรัฐบาล ใช่หรือไม่ แจกจ่ายไปเพื่อเข้ามาอยู่ในพรรคของฉัน ฉันทนะการเลือกตั้งมากที่สุดฉันได้เป็นรัฐบาล เมื่อเรารู้แบบนี้ว่าสาเหตุของการซื้อเสียงมาจากเงินชนิดนี้ เงินเหล่านั้นมาจากไหน เราต้องแก้ตรงนี้ให้ถูก เราต้องรู้จักเสียก่อนว่าการซื้อเสียงมากมายก่ายกองเหลือเกิน ซื่อกันอย่างมหาโหด อย่างบรรดาเพื่อน สสร. ได้พูดกันนี้ ที่ซื้อเสียงเงินมันมาจากไหน ทำไม่ต้องใช้เงิน

เมื่อเรารู้ว่าเงินมาจากไหน แล้วทำไมต้องใช้เงิน เราแก่จุงนี้ให้ถูกจุดสิครับ เราเลิกได้ไหมท่านประธาน ว่าการเป็นรัฐบาลไม่ต้องคำนึงถึงเสียงผู้แทนราษฎร ไม่ต้องหาผู้แทนราษฎร ฉะนั้นเป็นนายกฯ ได้ ฉะนั้นเป็นรัฐมนตรีได้ ถ้าฉันทสามารถ ฉันทเก่ง ฉันทบริสุทธิ์ยุติธรรม เป็นที่นิยมของประชาชนทั้งประเทศ ฉันทเป็นได้ ไม่ต้องมีผู้แทนฯ ในพรรคแม้แต่คนเดียวช่วยมือให้ฉันท เราไปถึงจุดนั้นได้ไหมครับ ถ้าเราต้องการไปถึงจุดนั้น เราต้องเลิกระบบใครรวมพวกได้มากได้เป็นรัฐบาล เราต้องเลิกระบบนั้น ต้องมาจัดระบบใหม่ ระบบใหม่ที่ผมต้องการ จะเห็นก็คือ มีคนกลางสักคณะหนึ่งเป็นผู้บริสุทธิ์ยุติธรรมที่สุดในเมืองไทยมีครับ ไม่ใช่ว่าจะมีเป่ามูนจิ้นแต่ เฉพาะในเมืองจีน เมืองไทยมีครับ ไปศึกษาหา เกอะครับ คนที่หมดความโลภโมโหสันหรือมีน้อยที่สุด มีชื่อเสียงที่สุด มีความบริสุทธิ์ยุติธรรม มีประวัติดีเด่นดังงามมาโดยตลอด มีความรอบรู้ต่าง ๆ ไม่เคยมีมลทินเลย คนเหล่านั้นเขายังรักชาติบ้านเมืองของเขา เราหาสัก ๒๕ คนไม่ได้หรือครับ คนเหล่านั้นตั้งขึ้น เป็นคณะตุลาการทรวงไว้ซึ่งความศักดิ์สิทธิ์ และอำนาจ เลือกตั้งผู้แทนราษฎรทั่วไปเสร็จทั่วประเทศ ไม่ใช่ว่าพรรคนี้ ได้มาก พรรคนี้ได้มากได้เป็นรัฐบาล ไม่ใช่ ตุลาการทรวงจะเป็นคนชี้ เลือครับ ว่า นาย ก คุณเป็นนายกรัฐมนตรี นำความขึ้นกราบบังคมทูลต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยประธานของตุลาการทรวงรับสนองพระบรมราชโองการ รับผิดชอบ เมื่อได้ตัวนายกรัฐมนตรีแล้ว นายกรัฐมนตรีนั้นละครับมาร่วมกับ ตุลาการทรวง ๒๕ คน ปกึษาหาหรือกันว่าใครเหมาะสมเป็นรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทย ใครเหมาะสมเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงนั้นกระทรวงนี้ ใครเหมาะสมเป็นรัฐมนตรีช่วยฯ บุคคลนั้นเป็นคณะรัฐบาลบริหารประเทศ โดยไม่คำนึงว่ามีเสียงสนับสนุนหรือไม่ ท่านประธานอาจจะสงสัยต่อไปว่า เมื่อไม่ต้องการให้เสียงสนับสนุนคณะรัฐบาลแล้ว อยู่วันดีคืนดีเป็นไปได้อีก ๑๕ วัน ๓๐ วัน ผู้แทนราษฎรเหล่านั้น เอ็งไม่จ้อข้า เอ็งไม่หวังพึ่งข้า เสนอญัตติ เปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจล้มรัฐบาล ผมเองเคยโดนมาแล้ว เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นรัฐบาลได้อีก ๑๕ วัน ต้องถูกออกเพราะเสียงไม่พอ ต้องออกไป ท่านอาจารย์เสนีย์เป็นนายกฯ ผมเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ ต้องออกทันทีครับ เพราะเสียงไม่พอ เป็นเสียงข้างน้อย ท่านประธานที่เคารพ เรามิปฏิบัติไว้ในรัฐธรรมนูญได้ไหมครับ ว่ารัฐบาลยสภาไม่ได้ ไม่มีสิทธิยุบสภา สภาตั้งมาแล้วอยู่ ๕ ปีเลย ผู้แทนราษฎรทั้งสภาไม่สามารถจะล้มรัฐบาลได้ ผู้แทนราษฎรหรือผู้แทนแห่งรัฐสภา ๑๐๐ คน หรือ ๕๕ คน หรือ ๓๐ คน

อะไรก็แล้วแต่เถอะครับ เข้าชื่อกันขอเปิดอภิปรายชี้กฟอกคณะรัฐบาล
 ชักฟอกนายกรัฐมนตรื ชักฟอกรัฐมนตรีเป็นรายตัวบุคคล ชี้ข้อบกพร่อง
 ชี้ข้อไม่ชอบมาพากล ชี้ความไม่เข้าท่าของนายกฯ ของรัฐมนตรี
 ชี้ให้ตุลาธรรมได้ฟังว่า คณะรัฐบาลที่ทำงานตุลาธรรมได้ตั้งไปทั้งคณะนั้น
 เสียหายอย่างนั้น เสียหายอย่างนั้นเสีย ตุลาธรรมเป็นคนชี้ขาด
 ให้ประชาชนทั้งประเทศฟัง ถ้าตุลาธรรมเห็นว่าคำอภิปรายของบรรดา
 ผู้แทนราษฎรที่ชี้ข้อบกพร่องของรัฐบาลสมควร มีเหตุผล บอคนายกฯ
 ต้องออก หรือรัฐมนตรีคนนั้นต้องออก ต้องออกไป ถ้าเราใช้อำนาจอย่างนี้
 การที่จะใช้เงินซื้อเสียงอย่างมากมายก็ไม่ต้อง คนเป็นนายกรัฐมนตรี
 คนต้องการเป็นรัฐบาล คนเป็นรัฐมนตรี ก็ไม่ต้องหาเงินไปสมัครซื้อเสียง
 ไม่ต้องหาเงินให้ผู้แทนฯ เลยไปสมัครรับเลือกตั้งแล้วเอามาคอยยกมือสนับสนุนตัว

ถ้าการนี้เป็นอย่างนี้ การพิจารณาผู้แทนราษฎรก็ดี การพิจารณานายกรัฐมนตรีก็ดี การพิจารณาตัวรัฐมนตรีก็ดี ไม่ได้เอาเงินเป็นเครื่องตัดสิน ปัจจุบันนี้เงินเป็นเครื่องชี้ ใครเป็นนายกฯ เงินชี้ ใครเป็นรัฐมนตรี เงินชี้ ในพรรคเดียวกันอาจโหวตต่างกัน คนอาจโหวตน้อย แต่เงินชี้ว่าผู้ใดต้องเป็นรัฐมนตรีก็ต้องเป็น เพราะฉะนั้นท่านประธานที่เคารพ การแก้ไขปัญหาคความตกต่ำทางการเมืองของเราทุกวันนี้ ต้องแก้โดยที่ปรับเปลี่ยนหลักการเสียใหม่ เพราะฉะนั้นจึงได้ใช้ศัพท์คำว่า ปฏิรูปการเมือง ปฏิรูปรัฐธรรมนูญ การแก้ไขรัฐธรรมนูญเพียงเอาฉบับปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งกระผมเองก็เป็นคนร่วมร่าง เอามาปิดฝุ่นแล้วใช้ ไม่เป็นการปฏิรูปการเมือง ปฏิรูปการเมืองต้องตรงกันข้ามเลยครับ ขณะนี้ยึดถือหลักของผู้แทนราษฎรเป็นผู้ด้าบัลลังก์รัฐบาล เลิกหลักนี้ไม่เอาหลักนี้มีแต่การซื้อเสียง หลักนี้มีแต่หาเงิน ท่านประธานที่เคารพครับ มีคนโต้แย้งผม บอกคุณอาจไม่ต้องทำถึงอย่างนั้นหรอก การที่จะไม่ให้มีการซื้อเสียงกันง่ายนิดเดียว คนที่พูดกับผมเป็นผู้ที่มีความรู้สูงพอสมควร บอกกับผมว่า บัญญัติไว้เสียเลยว่า ผู้แทนราษฎรเป็นรัฐมนตรีไม่ได้ เมื่อผู้แทนราษฎรเป็นรัฐมนตรีไม่ได้ ก็รู้ตัวเองว่าเมื่อตัวเป็นรัฐมนตรีไม่ได้ ไม่มีโอกาสเป็นใหญ่ ไม่มีโอกาสเป็นนายกฯ ไม่มีโอกาสเป็นรัฐมนตรี ไม่มีโอกาสจะถอนทุนเขาก็ไม่ต้องลงทุน เขาลงทุนไป ๕ - ๕ ล้านบาท เป็นผู้แทนเฉย ๆ เอาทุนคืนจากไหน ถอนทุนได้อย่างไร ท่านประธานที่เคารพ ผมต้องอธิบายชี้แจงบุคคลที่มาบอกผมนั้นว่า ผิดแล้ว ถ้าตราบัตินบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญว่า ผู้แทนราษฎรเป็นรัฐมนตรีไม่ได้ เป็นนายกฯ ไม่ได้ นั่นละครับ จะมีการซื้อเสียงกันอย่างสะบัดข้อ แล้วจะร้ายเลวไปกว่านั้น คือใครจะมาเป็นรัฐบาล ท่านประธานที่เคารพ ขณะนี้ทุกพรรคการเมือง บอกกันตรง ๆ มีนายทุนหนุนหลังกันทั้งนั้น มากน้อยต่างกัน และนายทุนเหล่านั้นเขาต้องการหนุนหลังเพียงเพื่อประโยชน์อภิสิทธิ์ ถ้าคนนี้ได้หนุนหนุนได้เป็นรัฐบาล ฉันได้อภิสิทธิ์อย่างนั้น ๆ เขาหวังแค่นั้นหรือครับ ไม่ใช่ เขาหวังว่าถ้าได้เป็นรัฐบาล อภิสิทธิ์ให้แก่ฉัน เอาคนของฉันไปเป็นรัฐมนตรีสักคนได้ไหม เอาคนของฉันไปเป็นรัฐมนตรีสักคนได้ไหม เขาไม่ได้ต้องการเพียงเพื่อหนุนเพื่ออภิสิทธิ์ เขาต้องการส่งคนของเขาเข้ามาแทรกแซงในการเป็นคณะรัฐบาลด้วย ในรัฐบาลชุดนี้เข้ามาได้หรือไม่ ผมไม่ทราบ ทราบแต่เพียงว่าบรรดาผู้แทนฯ ก็แย่งกันเป็นจนกระทั่งคนของนายทุนเข้าไม่ได้ แต่ถ้าบัญญัติว่าผู้แทนฯ เป็นรัฐมนตรีไม่ได้ นายทุนhailand เหล่านี้ละครับ อาจจะเป็น ๒ คณะ หรือคณะเดียวก็ได้ รวมทุนกันสัก

๘,๐๐๐ ล้านบาท มอบให้นาย ก นาย ข ไปสมัครผู้แทนฯ ต่าง ๆ สมัคร
 ได้มาแล้ว กฎหมายเขาไม่ให้เป็นรัฐมนตรี ก็ไม่ยกมือให้เงินเป็น นั้นละครับ
 มันก็จะปรากฏว่า เป็นรัฐบาลของนายทุนโดยนายทุนและเพื่อนายทุนเท่านั้นเอง
 เขามองเห็นทันทีครับว่า การที่จะร่างกฎหมายบัญญัติไม่ให้ผู้แทนราษฎรเป็น
 รัฐมนตรีนั้นเป็นภัยเลวร้ายอย่างที่สุด บุคคลซึ่งเป็นนายทุนจะเข้ามาครอบงำ
 ประเทศ จะเข้ามาเป็นตั้งแต่นายกฯ จนถึงรัฐมนตรีช่วยฯ ,๕๙ คนครบถ้วน
 เพราะผู้แทนฯ เป็นไม่ได้ ผู้แทนฯ คอยยกมือให้เขา เพราะเขาให้เงินไป
 สมัครรับเลือกตั้ง เหล่านี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นกระผมจะขอกราบเรียนย่อ ๆ
 ไว้เพียงแค่นี้ นี้ก็เพียง ๑ ใน ๑๐ หลักที่กระผมคิดว่าจะต้องเขียนไว้ใน
 บทบัญญัติรัฐธรรมนูญ กระผมพูดวันนี้ ผมไม่แน่ใจเลยครับว่า ท่านสมาชิกทั้งหลาย
 จะเห็นพ้องกับกระผมหรือไม่ -----

- ๕๕/๑

แต่กระผมเองได้พิจารณาบททวนหลายครั้งหลายหนว่า บ้านเมืองของเราจะ
ไปรอดได้อย่างไร เขาตำผม ว่าผมว่า หลักของคุณสวัสดิ์นี่ไม่เห็นมีในโลก
เขาทำกัน ไปฝรั่งเศสเขาก็ไม่อย่างนี้ อเมริกาก็ไม่อย่างนี้ เขาถือเสียงผู้แทนฯ
เป็นใหญ่ทั้งนั้น ผมก็ถามไปเลยครึบว่า อเมริกาเอาเงินซื้อได้ไหม ใครที่จะเป็น
ผู้แทนฯ อเมริกา เป็นซีเนเตอร์ (Senator) อเมริกา เป็นประธานอเมริกา
ปรากฏว่าให้เงิน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ท่านอาวุโสกรุณา
รวบรัดนิดนะคะ อีกหลายคนคอยกำลังจะพูดคะ

นายสวัสดิ์ คำประกอบ : เห็นท่านฟังดี ๆ ผมก็คิดว่าท่านอยากฟัง

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : เกิน ๑๕ นาที
ครึ่งชั่วโมงกว่าแล้วคะ

นายสวัสดิ์ คำประกอบ : เอาละครึบ ก็ขอลุแต่เพียงว่า
ในต่างประเทศกับเรานั้นมันไม่ตรงกัน เราจะเอาหลักของต่างประเทศ
มาใช้ไม่ได้ เมืองไทย อเมริกา ใครใช้เงินไม่ได้เป็นผู้แทนฯ ของเรา
ผมประกาศว่า ผมมีเงิน ๒๐ ล้านบาท ใครจะช่วยผมบ้าง มาเป็นถ้าว
มันต่างกันครึบ เพราะฉะนั้นจึงขอประธานกรรพ.เรียนว่า เราต้องปฏิรูปการเมือง
เราต้องปฏิรูปรัฐธรรมนูญ ถ้าเราไม่ปฏิรูปการเมืองในวันนี้ กฎหมายรัฐธรรมนูญ
ที่ไม่มีการปฏิรูปอย่างจริงจัง ไม่ช้าก็ต้องถูกปฏิรูปอีก หรือถูกคนอื่นฉีกทิ้งแล้ว
ใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ขอขอบคุณครึบ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ขอคุณวรพจน์ก่อนนะคะ

นายวรพจน์ วงศ์สง่า : ขอขอบคุณครึบ ท่านประธาน ผม วรพจน์
วงศ์สง่า จากสกลนคร สิ่งที่ท่านอาวุโสกล่าวไปนั้น เป็นความจริงทุกประการที่ว่า
ขณะนี้กระแสสังคมจะให้มีการแยกอำนาจ ส.ส. เป็นรัฐมนตรีไม่ได้ หรือแม้กระทั่ง
ปาร์ตี้ ลิสต์^{Party List} อันนี้คือแผนอันลึกซึ้งของผู้ซึ่งพยายามที่จะซื้อพรรค ที่จะครอบงำ
พรรคการเมืองต่าง ๆ แผนปาร์ตี้ ลิสต์นั้นเพราะอะไร เพราะว่าขณะนี้ท่าน
ทั้งหลาย ซึ่งยื่นเงินเข้าสนับสนุนพรรคการเมืองนั้น ได้แต่ข้อตกลงว่า เข้าไปแล้ว
ผมขอเป็นโน้มนะ ผมขอเป็นนี่นะ เป็นตกลงกันแบบไม่มีอะไรที่จะก้าวร้นตี แต่ถ้า
เลือกตั้งแบบปาร์ตี้ ลิสต์ เขาอยู่นั่นนอนในลิสต์ของพรรคนั้น ๆ ไม่เพียงแต่กว้งจินตีว่า
จะสามารถควบคุมพรรคนั้นได้ แต่ยังกว้งจินตีว่าจะมานั่งอยู่ในสภาวร่วมกันกับ
ส.ส. ซึ่งไปหาเสียงทั้งหลายเหล่านั้นมาด้วย นี่จะเป็นแผนการระดมทุน
อย่างแยบยล แผนการดึงนายทุนเข้ามาร่วมอย่างแยบยล จริงอยู่เราไม่ปฏิเสธว่า
Legislative Institutional Repository of Thailand

การทำงานการเมืองนั้นต้องใช้เงิน แต่ไม่ใช่ใช้ด้วยจำนวนมหาศาล แล้วเอาไปมอมเมาประชาชนเหมือนอย่างที่กระทำมา อย่างที่พวกเราได้พูดกันมานี้ เพราะฉะนั้นแผนแยกอำนาจ ถ้าสมมติว่า ให้เลือกตั้งนายกรัฐมนตรีโดยตรงอย่างที่เขาวางมา ถ้าเลือกมาอย่างนั้น เขาก็ต้องอยู่ ๕ ปี ขณะนี้เลือกตั้งมา จะตั้งรัฐบาลได้หรือไม่ ตั้งได้แล้วจะอยู่ได้แค่ไหน เขายังทุ่มกันเป็นหมื่นล้าน แต่ถ้าการันตีว่า เลือกมาแล้วรัฐบาลนี้อยู่ได้แน่ ๆ ๕ ปี ผมว่าทุ่มกันเป็นแสนล้าน เพราะฉะนั้นผมอยากจะให้พวกเราอย่าหลงกล คนไทยถูกหลอกมาครั้งหนึ่งแล้ว เรื่องแผนแยกอำนาจเมื่อปี ๒๕๑๒ ภาพพจน์ของสภา ของผู้แทนราษฎรถูกย่ำยี แล้วรัฐธรรมนูญออกมาว่า ผู้แทนราษฎรเป็นรัฐมนตรีไม่ได้ แต่ไม่บอกว่าจะใครจะมาเป็นรัฐมนตรี ปรากฏว่าพอเลือกตั้งเสร็จมา ขุนทหารนั่งรออยู่เต็ม เพื่อที่จะเป็นทั้งนายกฯ ทั้งรัฐมนตรี นั่นครั้งหนึ่งเราถูกหลอกมา คราวนี้ไม่ใช่ขุนทหาร แต่นายทุนทั้งหลายกำลังรออยู่ เขาเข้ามาแล้วเขาจะทำอะไรบ้าง หลายท่านพูดแล้ว ผมไม่ต้องพูดซ้ำ -----

ทางที่จะให้ปลอดการซื้อเสียงโดยเด็ดขาดอย่างที่ท่านผู้อาวุโส ขอประทานโทษ
 ที่ออกนาม ท่านสวัสดิ์ คำประกอบ พูดนั้น ก็ฟังดูน่าฟัง แต่ผมก็ไม่แน่ใจว่า
 เราจะไปได้ถึงนั้นหรือไม่ ผมก็มีข้อเสนอที่ไปยังไม่ถึงท่าน แต่ก็ขยับเข้าไปนิดหน่อย
 คือ อันดับแรก พรรคการเมืองที่ก่อตั้งขึ้นมาขึ้นอยู่กับว่าถ้าทำอย่างนั้นไม่ได้
 จะถูกยุบ ทำอย่างนี้ไม่ได้จะถูกยุบ ให้พรรคการเมืองซึ่งมีอุดมการณ์ แม้จะเป็น
 พรรคเล็ก ๆ คนน้อย ๆ ตั้งขึ้นมาได้ เผยแพร่อุดมการณ์ ทำความเข้าใจกับ
 ประชาชน รวบรวมเอาคนดีมาช่วยกัน ให้โอกาสเขาทำงาน เขาจะลงเลือกตั้ง
 หรือไม่ลงเลือกตั้ง ให้เขาอยู่ได้ ให้เขาเผยแพร่อุดมการณ์ไป เขาพร้อมเมื่อไร
 ประชาชนเห็นด้วยกับความคิดของเขาเมื่อไร เขาส่งคนลงเลือกตั้ง ให้พรรค
 อย่างนั้นเกิดขึ้นมาได้ อย่าไปบังคับ ถ้าหากว่าทำอย่างนั้นไม่ได้ ส่งสมาชิก
 เท่านั้นไม่ได้ หรือไม่มีสมาชิก ถูกยุบ อย่างนี้ก็คือเปิดโอกาสให้แต่พรรคของ
 นายทุน พรรคของคนรวยเท่านั้นที่เกิดขึ้นได้ คุณกำเนิดพรรคที่มีอุดมการณ์ทั้งหลายหมด
 นี้อันดับแรก อันดับ ๒ ผมได้เรียนแล้วครั้งหนึ่ง พร้อมกันนี้ก็มีส่วนอีกท่านอื่น
 พูดเช่นเดียวกันว่า เลิกบังคับให้ ส.ส. ต้องสังกัดพรรค อันนี้พวคนายทุนซึ่งจะ
 กู้เงินให้ ส.ส. ไปเลือกตั้งก็จะไม่กล้า เพราะเข้ามาแล้ว เขาจะไม่อยู่กับ
 พรรคนั้นก็ได้ เขาอาจจะย้ายพรรคก็ได้ เปลี่ยนแปลงก็ได้ ถ้าหากเขาไม่เห็นด้วย
 กับสิ่งที่ท่านทำ ปัจจุบันนี้ถึงไม่เห็นด้วยแต่ไหนเพียงไรก็จำใจต้องโหวตให้ ต้องอยู่กับ
 พรรคนั้น ๆ เพราะกฎหมายมัดคอไว้ ท่านอาจจะคิดว่า แล้วถ้าอย่างนั้นรัฐบาล
 ที่ตั้งขึ้นมาจะมีเสถียรภาพได้อย่างไร อันนี้เมื่อวันก่อนผมพูดยังไม่จบ หมดเวลาก่อน
 คล้าย ๆ กับของท่านสวัสดิ์ คำประกอบ คือทำให้วุฒิสภาเป็นสภาที่บริสุทธิ์
 มาจากประชาชน เชื่อถือได้ นั่นก็คือเลือกตั้ง หลายท่านเสนอว่าเลือกมา
 จังหวัดละคนบ้าง มาอย่างนั้นบ้าง ผมขอเสนอว่า วุฒิสมาชิกนั้นอย่าให้ผูกพันกับ
 ก้องที่ เพราะผู้ทรงคุณวุฒิในประเทศไทยนั้นให้ถือว่าเป็นสมบัติส่วนกลางของ
 คนทั้งชาติ ให้ถือประเทศทั้งประเทศเป็นเขตเลือกตั้ง ผู้มีสิทธิเลือกตั้งคือ
 ผู้มีวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปหรือเทียบเท่า หรือถ้าหากว่าทั้งประเทศมากเกินไป
 จะเอาภาคก็ยังไม่ไหว แต่ใจผมนั้นยังรักที่จะให้วุฒิสมาชิกนั้นเป็นตัวแทนของ
 คนทั้งประเทศ ใช้ประเทศไทยเป็นเขตเลือกตั้ง ผู้มีสิทธิออกเสียงคนหนึ่ง
 เลือกได้เท่ากับจำนวนของวุฒิสมาชิกซึ่งเราต้องการ วิธีการเสนอ การกำหนด
 คุณสมบัติก็ว่ากันในรายละเอียด วุฒิสมาชิกนี้เมื่อเลือกมาอย่างนี้แล้วเราเพิ่ม
 อำนาจให้ได้ ไม่ใช่เฉพาะกลั่นกรองกฎหมาย ที่ผมเสนอไว้ก็คือ ในการอภิปราย
 ไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีทั้งคณะนั้น ซึ่งจะกระทำได้ภายหลังจาก

ที่รัฐบาลบริหารประเทศมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๘ เดือน ให้วุฒิสมาชิกเข้าร่วม
ลงมติด้วย วุฒิสมาชิกเข้าฟังการอภิปราย พอถึงตอนลงมติวุฒิสมาชิกแยก
ลงคะแนนลับ เอาคะแนนลับมารวมกับคะแนนของ ส.ส. -----

- ๕๖/๑

ที่ทําย่างนี้เพราะว่า ในกรณีที่มีรัฐบาลนั้นทำดีแต่ว่าถูกตีจาก เพราะว่าสมาชิกต้องการผลประโยชน์สมมุติว่าอย่างนั้น วุฒิสมาชิกซึ่งจะเหมือนตุลาการของท่านสวีเดนนั้นก็สามรถอุ้มรัฐบาลไว้ได้ เมื่อรัฐบาลอยู่ได้ ปัญหาต่อไปที่จะเกิดขึ้นก็คือรัฐบาลจะกลายเป็นรัฐบาลเสียงข้างน้อยในสภาผู้แทนราษฎร แล้วจะผ่านกฎหมายต่าง ๆ ได้อย่างไร ตอนนีเราใช้มาตรการที่เรียกว่า รัฐบาลขอใช้ภาวะฉุกเฉินทางนิติบัญญัติ หรือที่ฝรั่งเขาเรียกว่า ลีจิสเลทีฟ อีเมอร์เจ้นซี (Legislative emergency) ผมไม่ไปลอกใคร เขามาทรอก แต่ว่าคิดเอามาผสมผสานให้เหมาะกับบ้านเรา ภาวะฉุกเฉินทางนิติบัญญัตินั้นก็คือเมื่อรัฐบาลเห็นว่าเสียงสนับสนุนของรัฐบาลในสภาผู้แทนราษฎรลดน้อยลงด้วยเหตุอันไม่ชอบธรรม และวุฒิสภายังสนับสนุนอยู่ เนื่องจากรัฐบาลนั้นทำงานเข้าตากรรมการถูกใจประชาชน และตัวเองก็คิดว่าตัวเองมีความชอบธรรมในการที่จะอยู่บริหารบ้านเมืองต่อไป ก็ขออนุมัติใช้ภาวะฉุกเฉินทางนิติบัญญัติต่อรัฐสภา ถ้ารัฐสภาคือที่ประชุมร่วมลงมติด้วยเสียงข้างมาก อนุญาตให้ใช้ภาวะฉุกเฉินทางนิติบัญญัติ รัฐบาลก็สามารถจะเสนอพระราชบัญญัติหรือผิดอะไรต่าง ๆ ผ่านการพิจารณาของรัฐสภา และพระราชบัญญัติใด ๆ ก็ตาม ซึ่งผ่านการพิจารณาของรัฐสภานี้ให้ถือเสมือนหนึ่งว่า ผ่านการพิจารณาจากสภาผู้แทนราษฎรและผ่านการพิจารณาของวุฒิสภาตามปกติ ให้ถือเสมือนอย่างนั้น อันนี้มาตรการนี้ยังจะใช้ในกรณีที่ถ้ารัฐบาลต้องการที่จะพิจารณาพระราชบัญญัติใด ๆ เป็นการเร่งด่วน เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ก็จะสามารถขอใช้ภาวะฉุกเฉินทางนิติบัญญัตินี้ได้ โคซวิทซ์นี้แม้รัฐบาลนั้นจะกลายเป็นรัฐบาลเสียงข้างน้อยก็สามารถอยู่ได้ ถ้าหากว่าอยู่ในความนิยมของประชาชนและวุฒิสมาชิกยังสนับสนุนอยู่ ในทางตรงกันข้ามถ้ารัฐบาลนั้นคุณเสียงข้างมาก แต่ไม่เป็นที่พอใจของประชาชน ผิดความรู้สึกของประชาชนอย่างที่เคยเกิดขึ้นมา หรือว่ามีการทำงานที่ไม่โปร่งใสแล้วก็พอสมาชิกสอบถามซักถามถึง เรื่องการทุจริตคอร์ปชั่นก็ถามหาใบเสร็จอย่างที่เราเคยเห็นตัวอย่างมา วุฒิสมาชิกสามารถที่จะลงคะแนนร่วมกับฝ่ายค้านเพื่อผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ เพื่อให้รัฐบาลล้มได้ เมื่อรัฐบาลล้มแล้วภาวะความรับผิดชอบของสภาผู้แทนราษฎรนั้นมีอยู่ว่า จะต้องจัดตั้งรัฐบาลบริหารประเทศ เพราะฉะนั้นเมื่อล้มรัฐบาลได้แล้วจะต้องหาเสียงหาตัวนายกรัฐมนตรีภายใน ๓๐ วัน ถ้า ๓๐ วันหาตัวนายกรัฐมนตรีไม่ได้ต้องยุบสภา

เพราะฉะนั้นสภาผู้แทนราษฎรมีความรับผิดชอบที่จะต้องหาตัวนายกรัฐมนตรีคนใหม่ นายกรัฐมนตรีคนใหม่ พร้อมคณะรัฐมนตรี เข้าแถลงนโยบายขอความไว้วางใจจากสภาผู้แทนราษฎรภายใน ๓๐ วัน ถ้าผ่านก็บริหารประเทศต่อไป ถ้าไม่ผ่านสภาต้องหาเสียงหานายกฯ คนใหม่อีก ครั้งที่ ๒ นี้ ๑๕ วัน ถ้าไม่ผ่านครั้งนี้ ครั้งที่ ๓ ๗ วัน ถ้าไม่ผ่านครั้งที่ ๓ ยุบสภาโดยวิธีนี้เสถียรภาพของรัฐบาลก็จะเกิดขึ้น และการทำงานก็ไม่ต้องไปง้อ ส.ส. มากนัก แต่ว่าก็ไม่ใช่ว่าไม่ง้อเสียเลย เรียกว่าต่างฝ่ายนั้นต่างก็มีความแข็งมีเสถียรภาพใกล้เคียงกัน ต่างฝ่ายต่างสามารถทำหน้าที่โดยไม่ต้องหวาดวิตกอะไรมากนัก ทั้ง ๒ ฝ่ายนั้นจะอยู่ได้ก็ด้วยคุณงามความดีที่ตัวเองทำให้ประชาชนเห็น -----

สิ่งหนึ่งซึ่งพวกเราพูดกันมาก ก็คือรัฐธรรมนูญร่างมาดีแค่ไหนก็ตามหรือว่าถ้าใครไม่พอใจขึ้นมาอีกอาจจะมีการฉีกรัฐธรรมนูญ กระผมได้คุยกับพรรคพวกที่ว่าทำไมไม่มีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญว่า ห้ามฉีก เขาก็บอกว่าเขียนไว้แล้วจะได้มีอะไรผมก็เลยเขียนไว้อย่างนี้ ขออนุญาตท่านประธานอ่าน ถ้าหากว่ารัฐธรรมนูญซึ่งพวกเราร่างออกมาดีมีคุณค่าพอที่ประชาชนจะช่วยกันพิทักษ์รักษาแล้ว ถ้าเพิ่มบทบัญญัติเข้าไปว่า การแก้ไขรัฐธรรมนูญจะกระทำได้อีกแต่ด้วยวิธีที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญเท่านั้น การกระทำใด ๆ เพื่อยกเลิก ล้มล้าง แก้ไข งัดใช้ หรือเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญออกไปจากวิถีทางที่กำหนด อันต้องด้วยลักษณะกบฏ ถือเป็นความผิดที่นิรโทษกรรมไม่ได้ และเป็นอาญากรรมที่ไม่มีการกำหนดอายุความ เมื่อมีการกระทำความผิดอันต้องด้วยลักษณะกบฏเกิดขึ้นในแผ่นดิน ให้ข้าราชการพลเรือน ตำรวจ ทหารและราษฎรไทยทุกคนเป็นเจ้าของงานปราบกบฏ มีอำนาจหน้าที่ในการปราบปรามกำจัดผู้กระทำความผิดมาลงโทษตามกฎหมายในทันทีที่สามารถกระทำได้ บรรดาประกาศ คำสั่ง ข้อกำหนด กฎหมาย ไม่ว่าจะออกออกมาในรูปใดที่เป็นไปเพื่อลดโทษ เว้นโทษ งดโทษ อภัยโทษหรือนิรโทษกรรมผู้กระทำความผิด ให้เป็นโมฆะทั้งสิ้น บรรดาตัวการในการกระทำความผิด นอกจากได้รับโทษตามกฎหมายกำหนดแล้ว ให้ริบทรัพย์สินเข้าเป็นของรัฐ ให้จัดให้ทรัพย์สินเหล่านั้นจำนวนกึ่งหนึ่ง เป็นบำเหน็จรางวัลแก่เจ้าพนักงานผู้กระทำความชอบในการปราบกบฏ ท่านประธานที่เคารพ ท่านที่กัลยาณมิตรรัฐธรรมนูญลองมีบทบัญญัติอย่างนี้ไว้ในรัฐธรรมนูญสิครับ ผมก็อยากดูเหมือนกันว่าหน้าไหนจะฉีกรัฐธรรมนูญ เผลอ ๆ อาจจะถูกวิสามัญได้ง่าย ๆ เหมือนกัน กระผมขอใช้เวลาเพียงนิดเดียวเท่านั้นขอบพระคุณมากครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายอภัย ชิมพ์ใจขัน ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ ได้กลับมานั่งบัลลังก์ เพื่อดำเนินการประชุมต่อไป)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ท่านสมาชิกครับ ทางสภาจัดอาหารไว้ตรงข้างห้องประชุม ถ้าท่านไม่ติดอะไรก็เชิญได้ เชิญท่านอาจารย์กระมลครับ

ศาสตราจารย์กระมล ทองธรรมชาติ : ท่านประธานที่เคารพ กระมล ศาสตราจารย์กระมล ทองธรรมชาติ สสร. สายวิชาการด้านรัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ ท่านประธานที่เคารพครับ ผมได้ฟังท่าน สสร. ขุดมาหลายคนแล้ววนะครับ ก็มีความยินดีเป็นอย่างมากนะครับ ที่ท่าน สสร. ทุกท่านได้ตระหนักดีว่า เราจะร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้โดยคำนึงถึงความต้องการของประชาชนเป็นสิ่งสำคัญ และการอภิปรายของเรา ๒ วัน ที่ผ่านมาแล้วนั้น ก็เพื่อจะ

รับฟังความเห็นของประชาชนว่าจะสนับสนุนและเห็นด้วยกับแนวความคิดใด เพื่อประโยชน์ที่เราจะได้นำมาบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ เท่าที่เราจะสามารถทำได้ นอกจากนั้นผมเองก็ดีใจนะครับว่า ทุกท่านที่พูดมานั้นล้วนแต่ตระหนักถึงภารกิจของเราทุกท่านที่จะต้องร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ เพื่อให้เป็นรากฐานสำคัญในการปฏิรูปการเมืองทั้งระบบ อันเป็นเจตนารมณ์ของการแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน มาตรา ๒๑๑ ว่าเราจะต้องปรับปรุงหรือแก้ไขการเมืองไทยที่มีความไม่ดีเกิดขึ้นตามที่ท่านสมาชิกหลายท่านได้พูดไปแล้วให้เป็นการเมืองที่มีความบริสุทธิ์กันทั้งระบบ เพราะฉะนั้น มาตรา ๒๑๑ ถึงได้ให้อำนาจแก่สมาชิก สสร. หรือสภา ^{สภานิติบัญญัติ} ~~สสร.~~ นี้ให้ม้ออำนาจ ยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ทั้งฉบับเพื่อปฏิรูปการเมืองทั้งระบบ เพราะถ้าหากว่าจะปฏิรูปการเมืองเป็นบางส่วนนั้นก็คงไม่ต้องมีการมาแก้ไขรัฐธรรมนูญอย่างแก้ไขกันในมาตรา ๒๑๑ ก็คงแก้ไขเพียงบางมาตราที่สามารถทำได้แล้ว -----

เช่นสมมุติว่าจะแก้ไขระบบเลือกตั้งหรือระบบพรรคการเมืองเขาก็คงทำ
 เพียงแค่แก้ไขมาตรา ๑๑๕ ในรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไข
 พ.ศ. ๒๕๓๘ โดยมีเจตนาทำให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแห่งชาติมีอำนาจ
 มากขึ้นกว่าเดิม หรือมีอำนาจเด็ดขาดในการควบคุมดำเนินการเลือกตั้ง
 เขาก็สามารถทำได้ หรือถ้าจะให้ปรับปรุงระบบพรรคการเมืองให้เป็น
 ระบบที่มีความโปร่งใสไม่ตกอยู่ใต้อิทธิพลของนายทุนก็สามารถทำได้
 โดยการแก้ไขรัฐธรรมนูญในมาตราอื่น ๆ หรือแก้ไขพระราชบัญญัติ
 พรรคการเมืองก็สามารถทำได้โดยไม่ยากนัก แต่ที่จะต้องมายกร่างรัฐธรรมนูญ
 กันใหม่นั้นก็เพราะว่าเสียงเรียกร้องของประชาชนผู้รักประชาธิปไตยต้องการ
 ที่จะให้มีสภาร่างรัฐธรรมนูญขึ้นมากร่างรัฐธรรมนูญกันใหม่ทั้งฉบับเพื่อ
 ปฏิรูปการเมืองไทยทั้งระบบให้เป็นการเมืองของประชาชน ตรงจุดนี้ละครับ
 ท่านประธานที่เคารพ ผมคิดว่าเป็นหน้าที่สุด واجب สสร. ทุกท่านที่จะต้อง
 ร่วมกันทำให้เกิดผลอันนั้นให้ได้ ผมเองนั้นได้ฟังมาสองวันนี้ก็เข้าใจว่า
 ท่านสมาชิกทุกท่านมีความคิดตรงกันว่าจะต้องปฏิรูปการเมืองในระบบย่อย
 ๕ ประการด้วยกัน ของระบบการเมืองไทยที่มีความเสื่อมโทรมที่ทำให้ต้องมีการ
 การเรียกร้องที่จะให้มีการปฏิรูปการเมือง ในระบบแรกนั้นซึ่งพูดกันมามากแล้ว
 ก็คือระบบการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน จุดนี้ละครับ ท่านประธานครับ
 ที่เราจะต้องทำให้เป็นระบบให้ได้ที่จะต้องทำให้รัฐธรรมนูญฉบับนี้มีความสำคัญ
 ต่อประชาชนทำให้เป็นรัฐธรรมนูญที่ประชาชนสามารถสัมผัสได้ และใช้เป็น
 หลักประกันคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของเขาได้ รัฐธรรมนูญฉบับก่อน ๆ นั้น
 เขียนไว้สวยหรูครับในมาตราต่าง ๆ ในหมวดที่ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพของประชาชน
 แต่ระบบที่จะวางให้ประชาชนสามารถใช้รัฐธรรมนูญให้เป็นหลักประกันของ
 สิทธิเสรีภาพที่เขียนไว้ในรัฐธรรมนูญนั้นไม่มี หรือยังไม่ได้วางไว้ปล่อยให้
 เป็นหน้าที่ของกฎหมายลูก จึงทำให้ผู้ที่มาออกกฎหมายในภายหลังไม่ค่อยจะ
 สนใจทำ ผลที่สุดรัฐธรรมนูญฉบับที่ร่าง ๆ กันมานั้นก็ไม่ค่อยมีความสำคัญต่อ
 ประชาชน เพราะฉะนั้นเมื่อเวลาถูกยกเลิกก็ไม่มีใครเสียตายครับเพราะเขา
 ไม่ได้อะไรจากรัฐธรรมนูญฉบับนี้เลย เพราะฉะนั้นผมจึงคิดว่าในการ
 ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้สมาชิก สสร. ก็คงจะต้องร่วมกันสร้างระบบการคุ้มครอง
 สิทธิเสรีภาพของประชาชนออกมาให้ได้อย่างชัดเจนครับ นั้นเป็นระบบที่ ๑
 ระบบที่ ๒ ซึ่งผมคิดว่าจะจะเป็นระบบช่วยให้ระบบที่ ๑ ระบบที่ผมกล่าว
 ในตอนแรกมีความสำคัญและเกิดผลได้ก็คือเราจะต้องจัดทำระบบเข้าสู่อำนาจ

ทางการเมืองกันใหม่ ระบบพรรคการเมือง ระบบเลือกตั้งของเรานั้นมีจุดอ่อนอย่างไร ท่านสมาชิกหลายท่านก็พูดกันมาแล้ว เราจะต้องจัดระบบกันใหม่เพราะเรารู้แล้ว ใช้ใหม่ครับว่าระบบที่เป็นอยู่นั้นมีจุดอ่อนทำให้เกิดมีการซื้อสิทธิขายเสียงกันได้ เพราะฉะนั้นจึงคิดว่าน่าจะต้องมีการปรับปรุงระบบหรือปฏิรูประบบทั้ง ๓ อย่าง กันใหม่ คือระบบเลือกตั้งและระบบพรรคการเมือง ในเรื่องนี้ครับผมก็เห็นด้วยที่ท่านประธานว่าที่เราต้องจัดให้มีอภิปรายครั้งนี้ก็จะฟังความเห็นของพี่น้องประชาชนว่าต้องการจะให้มีการปรับปรุงระบบเหล่านี้อย่างไร ผมเองก็อยากจะฟังความคิดเห็นของพี่น้องประชาชนมากที่สุดโดยเฉพาะในเรื่องนี้ เพราะว่าพี่น้องประชาชนนั้นสัมผัสกับความไม่ดีไม่งามของระบบที่อยู่ในพื้นที่ของท่าน

ระบบย่อยที่ ๓ ที่เราจะต้องสร้างขึ้นมากหลายท่านก็พูดไปมากแล้ว ผมคงจะไม่ซ้ำก็คือระบบตรวจสอบการใช้อำนาจอธิรัฐ ซึ่งจะมีองค์กรหลายองค์กรที่เข้ามาช่วยตรวจสอบการใช้อำนาจอธิรัฐว่าควรจะมีอะไรบ้าง จะมีศาลรัฐธรรมนูญ จะมีการเพิ่มอำนาจให้ ป.ป.ป. ให้มีอำนาจสอบนักการเมืองหรือจะมีการสร้างองค์กรอื่น ๆ ขึ้นมาอีกก็แล้วแต่ที่จะตกลงกัน แต่จะต้องทำให้เป็นระบบครบทั้งนี้เพื่อนำเอาคนที่ไม่ดีออกจากระบบการเมืองให้ได้ในกรณีที่ระบบที่ ๒ ของเราคือระบบการเข้าสู่อำนาจไม่สามารถกันคนไม่ดีมิให้เข้ามาสู่การเมืองได้สำเร็จ ก็ต้องตามด้วยระบบที่ ๓ ที่ผมกล่าวมาก็คือตรวจสอบเขา เอาเขาออกจากวงจรการเมืองได้โดยไม่ต้องรอนครบ ๔ ปี

ระบบย่อยที่ ๔ ที่ผมอยากจะกราบเรียนก็คือระบบความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันทางการเมืองต่าง ๆ ว่าเราควรจะต้องจัดกันใหม่แล้วละครับ ความสัมพันธ์ทางการเมืองที่กล่าวมาที่เป็นอยู่ในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนั้นเป็นตามความสัมพันธ์ที่ไม่ได้ดูล ที่ทำให้การเมืองของเราขาดเสถียรภาพนี้ ก็จะต้องมีการปรับปรุงกันใหม่ ยกตัวอย่างเช่น อำนาจของนายกรัฐมนตรี ในการยุบสภาผู้แทนราษฎรนั้นค่อนข้างจะง่ายเกินไปครับ นายคนเดียวตัดสินใจได้แล้วไม่ได้ปรึกษาคณะรัฐมนตรีเลย ผมเห็นว่าเป็นการเขียนที่บกพร่องเคยพูดกันในการร่างรัฐธรรมนูญฉบับก่อน ๆ นะครับ แต่แล้วก็ไม่สามารถนำเอาความคิดที่ว่า การยุบสภานั้นจะต้องใช้เสียงข้างมากของคณะรัฐมนตรีมิใช่อำนาจของนายกรัฐมนตรีแต่ผู้เดียวเพราะอำนาจการยุบสภานั้น รัฐธรรมนูญเขาให้ไว้แก่ฝ่ายบริหารไม่ใช่ให้แก่นายกรัฐมนตรีแต่เพียงคนเดียว

ในขณะที่เดียวกันการที่จะไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีนั้นในรัฐธรรมนูญฉบับเก่า ๆ ก็เขียนไว้ง่ายเกินไปครับ ปฏิบัติต่อนายกฯ เหมือนกับเป็นรัฐมนตรีคนหนึ่ง ส.ส. เพียง ๑ ใน ๕ ก็สามารถยื่นญัตติไล่นายกฯ ออกจากตำแหน่งได้แล้ว ทำให้นายกฯ ไม่มีสถานภาพอะไรที่เหนือไปกว่ารัฐมนตรีคนอื่น ๆ เลย เพราะฉะนั้นระบบใหม่นี้ ท่านประธานครับ ผมคิดว่าคงจะต้องสร้างระบบความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหารกันใหม่เพื่อให้สามารถถ่วงดุลซึ่งกันและกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยให้เกิดเสถียรภาพทางการเมืองในประเทศไทย ซึ่งมีระบบอีกหลายระบบที่จะนำมาใช้ และใช้ให้ได้ผลมาแล้วในประเทศอื่น ๆ เช่น ประเทศเยอรมันนี่ เป็นต้น ก็สามารถจะนำเอามาใช้ได้ เช่นว่าจะไม่ไว้วางใจนายกฯ นั้นต้องใช้เสียงข้างมากเกินกึ่งหนึ่งถึงจะไล่นายกฯ ออกจากตำแหน่งได้ ไม่ใช่มาไล่นายกฯ กันเพียงคำว่า เขาแล้วหาหลักฐานมาทำอะไร เขาไม่ได้แล้วในที่สุดก็เลิกแล้วกันไป อย่างนี้ผมถือว่าเป็นการทำลายสถานภาพของนายกรัฐมนตรีครับ

ระบบที่ ๕ ที่ผมคิดว่าควรจะต้องมีการคิดกันโดยละเอียด เพราะหลายท่านก็พูดอยู่แล้วว่านักการเมืองกับข้าราชการประจำเป็นปัญหาสำคัญของบ้านเมืองเรา หลายท่านได้พูดไว้เมื่อตอนบ่ย่าว่าข้าราชการประจำชั้นผู้ใหญ่เนี่ย เขาต้องเอาใจนักการเมือง เขาไม่เอาใจประชาชนหรอก เพราะว่าข้าราชการประจำชั้นผู้ใหญ่เหล่านี้ เขาต้องพึ่งนักการเมืองในการที่เข้าสู่ตำแหน่ง ผมจึงอยากจะกราบเรียนท่านประธานว่า ระบบความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการการเมืองกับข้าราชการประจำนั้นคงจะต้องจัดกันใหม่แล้วละครับ ทำอย่างไรจึงจะให้ข้าราชการ ๒ ฝ่ายนี้มีบทบาทและหน้าที่เสริมซึ่งกันและกันในการที่จะทำให้ชาติบ้านเมืองของเราเจริญก้าวหน้า เพิ่มศักยภาพของประเทศของเราในการที่จะแข่งขันกับนานาชาติในยุคปัจจุบันที่เราเรียกกันว่า ยุคโลกาภิวัตน์ นี้แหละครับท่านประธาน ๕ ประเด็นที่ท่านประธานอยากจะให้บรรดาสมาชิก สสร. ได้นำมากล่าวในที่ประชุมนี้ ผมก็ได้นำมากราบเรียนโดยย่อ ๆ แล้ว ซึ่งกระผมคิดว่าหากว่าเราต้องเน้นการปรับปรุงหรือปฏิรูประบบการเมืองใน ๕ ประเด็น หรือ ๕ จุดสำคัญที่

ได้กล่าวแล้วอย่างเป็นระบบ และให้มีสอดคล้องกันทุก ๆ ระบบย่อยของระบบการ เมืองใหญ่แล้ว กระผม เชื่อเหลือเกินว่ารัฐธรรมนูญฉบับใหม่จะเป็นรัฐธรรมนูญของประชาชนที่ประชาชนจะช่วยกันปกป้องรักษาป้องกันมิให้คนกลุ่มใดคณะใดมาล้มทำลายหรือฉีกทิ้งได้อย่างแน่นอน

ประการสุดท้ายที่ผมอยากจะกราบเรียนก็คือว่าในระบบใหม่ที่ผมกล่าวถึงนี้ ที่ว่าเราจะต้องปรับปรุงทั้ง ๕ ระบบย่อยในระบบการเมืองใหญ่ของเรานี้อาจจะไม่ผลในทางปฏิบัติเลยถ้าเราไม่มีการปฏิรูปวัฒนธรรมทางการเมืองของคนไทยเสียใหม่ ถ้าหากว่าระบบใหม่ที่ เราสร้างขึ้นมานั้นต้องมาใช้กับข้าราชการกลุ่ม เดิมที่มีความคิดแบบ เดิม นักการเมืองที่มีความคิดอย่าง เดิม นักธุรกิจที่มีความคิดอย่าง เดิม ประชาชนที่มีความคิดอย่าง เดิม ผมคิดว่าระบบที่ เราจะสร้างกันขึ้นมานั้นคงจะไม่สามารถนำชาติบ้าน เมืองหรือปฏิรูปการเมืองให้ เป็นการเมือง เพื่อประโยชน์ของประชาชนอย่างแท้จริงได้ เพราะฉะนั้นผมจึงกราบเรียนท่านประธานว่า เราคงจะต้องรณรงค์ อย่างที่ท่านประธานก็ได้พูดถึงอยู่เสมอว่า เราคงจะต้องรณรงค์ เพื่อให้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักการเมือง ของประชาชน ของนักธุรกิจ ของใครต่อใครอีกหลายกลุ่มที่มีส่วนที่จะช่วยกันทำให้ระบบการเมืองใหม่ที่สภาร่างรัฐธรรมนูญแห่งนี้จะสร้างขึ้นให้เกิดผลจริงในทางปฏิบัติ จึงขอกราบเรียนย้ำว่าการปฏิรูปการเมืองโดยรัฐธรรมนูญนั้นมัน เป็นการปฏิรูป เพียงส่วนเดียว แต่การปฏิรูปการเมืองที่จะเกิดผลสำเร็จอย่างเต็มที่ตามที่ทุก ๆ ฝ่ายปรารถนาอยู่ในขณะนี้ ก็คือจะต้องปฏิรูปวัฒนธรรมทางการเมืองหรือพฤติกรรมทางการเมืองของคนไทยทั้งชาติด้วยครับ ไม่ว่าจะ เป็นนักการเมือง ประชาชน นักธุรกิจ หรือคนอื่นทั้งหลายที่จะมีส่วนเกี่ยวข้องกับการ เมือง นี้แหละครับที่ผมอยากจะกราบเรียนต่อท่านประธานในประเด็น เหล่านี้ เพื่อขอรับฟังความคิดเห็นจากพี่น้องประชาชน ขอขอบคุณท่านประธาน

ประธานสภาว่าจ้างรัฐธรรมนุญ : ท่านอมร รักษาสัตย์ ครับ

ศาสตราจารย์อมร รักษาสัตย์ : ท่านประธานที่เคารพ

ผม ศาสตราจารย์อมร รักษาสัตย์ ขอเรียนเสริมสิ่งต่าง ๆ ที่ท่านสมาชิก
ผู้มีเกียรติได้พูดไว้ ๒ - ๓ วันแล้ว ประเด็นที่ผมจะขอเรียนเสนอจะต่างกับ
หลาย ๆ ท่านที่เสนอมาแล้ว รวมกระทั่งถึงสิ่งซึ่งคณะกรรมการยกวาง
กำลังจะเตรียมพิจารณาเป็นหมวดหมื่นนี้ก็จะทั้ง ๒ - ๓ เรื่องที่ผมอยากจะเสนอ
ในที่นี้คือ เรื่องค่าปรารภ กับ เรื่องบททั่วไป หลายท่านอาจจะเห็นว่าไม่สำคัญ
หรือว่าอะไรก็เลยได้ทอดทิ้งไป ผมเห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญว่า
รัฐธรรมนุญหลายคนชอบพูดว่าเป็นกฎหมายสูงสุด ผมเองในฐานะเป็น
นักรัฐศาสตร์อยากจะเรียนว่ารัฐธรรมนุญคือเอกสารทางการเมือง ที่จะต้อง
แสดงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนของประเทศ แล้วก็จะควรจะเขียนเป็นภาษา
ที่ชาวบ้านอ่านกันรู้เรื่อง เพราะว่าจะเป็นการแสดงเจตนารมณ์ของ
ประชาชน เพราะฉะนั้นรัฐธรรมนุญหลายประเทศจะเขียนด้วยภาษา
ซึ่งค่อนข้างจะธรรมดา แต่เป็นภาษาที่ไพเราะเพราะพริ้งเพื่อจะจูงใจ
ประชาชนให้มีความศรัทธาในระบอบประชาธิปไตยของประเทศของเขา
ยกตัวอย่างเช่นเมื่อวันอาทิตย์ที่ ๒๐ มกราคม นี้ ตอนเที่ยงวัน ประธานาธิบดี
คลินตัน *(Clinton)* ชาวอเมริกัน เข้ารับตำแหน่งเป็นวาระที่ ๒ ผมดูถ่ายทอดตอนเที่ยงคืน
ของคืนวันอาทิตย์ เพราะเวลาเที่ยงวันต่างประเทศมาเป็นเที่ยงคืนของเรา
จะเห็นว่า การพูดทั้งหมดนั้นเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับเสรีภาพ ว่าประเทศของเขา
ก่อสร้างขึ้นมาด้วยเสรีภาพ จะต้องต่อสู้เพื่อเสรีภาพ ยืนหยัดเพื่อเสรีภาพ
ยืนหยัดในเรื่องสิทธิความเสมอภาคของประชาชน เพลงทั้งหลายที่ใช้ประกอบ
พิธีทั้งหลายเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับเสรีภาพทั้งสิ้น และในคำปราศรัยของ
ประธานาธิบดีคลินตันนั้นเมื่ออยู่ ๒ ตอนซึ่งผมประทับใจมาก ประทับใจว่า
รัฐธรรมนุญนั้นขึ้นต้นด้วย ในตอนต้นเขาก็บอกว่าคนเราทุกคนเกิดมาสิทธิ
เสรีภาพเท่าเทียมกัน ทุกคนเกิดมาเท่าเทียมกัน เขาบอกอันนี้เป็นเจตนารมณ์
และความปรารถนาของคนอเมริกันอย่างเหลือเกินที่อยากจะให้มีเช่นนั้น แต่ว่า
สิ่งเหล่านี้ไม่ได้เกิดขึ้นเลย รัฐธรรมนุญเขียนมา ๒๐๐ กว่าปีแล้ว เพิ่งสำเร็จ
ไปได้ในสมัยที่มาร์ติน *(Martin Luther)* ลูเธอร์ มาต่อสู้เพื่อสิทธิเสรีภาพของคนดำ เมื่อคนดำ
กับคนขาวเกิดได้รับการยอมรับว่าเสมอกันแล้ว ทำให้คนอเมริกันทั้งประเทศ
ได้มีความมั่นใจในเรื่องความเสมอภาค และถ้าเราดูในขณะนี้ในปัจจุบัน
จะเห็นได้ว่าคนผิวเหลือง คนเอเชียทั้งหลายซึ่งเขาไปอยู่ในอเมริกานั้น

ก็ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางขึ้นอย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน แต่ก่อนนั้น เราจะรู้สึกเราเป็นคนต่างดาวและเขาก็เห็นเป็นคนแปลก ในเวลานี้ เราจะเข้าไปเรียนในมหาวิทยาลัย จะไปหางานทำที่ไหนอะไรต่ออะไร เราจะยอมรับคนเอเชีย คนละตินอเมริกัน คนผิวตาสีอย่างกว้างขวาง เขามองว่าบัดนี้ ความปรารถนาซึ่งได้เขียนไว้ ๒๐๐ ปีแล้วได้บรรลุผลแล้ว แล้วเขายังมองเห็นไปในรัฐธรรมนูญของเขาจะต้องไปสู่การแสวงหาความสุขของมนุษย์ ในทัศนะของเขาให้ได้ เพราะฉะนั้นในศตวรรษหน้าคนของเขาจะมีงานทำ จะมีรายได้คั่งอ้นข้างดี โรคภัยที่สำคัญ ๆ ทั้งหลายจะต้องแก้ไขให้จงได้ อันนี้ควรมันปรากฏอยู่ มันเป็นเรื่องแฝงอยู่ในเจตนาารมณ์ อยู่ในคำปรารภ ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งของเรามักจะไม่มี ผมอยากจะเห็นสิ่งนี้จะเขียนกันอย่างไร ก็แล้วแต่ เพราะว่าเราได้มีเอกลักษณ์ของเราเอง เราเรียกตัวเองว่าเป็นประเทศไทย เราจะต้องต่อสู้เพื่อความเป็นไทย เพื่อความเป็นอิสราภาพ เสรีชน อะไรต่ออะไรประเภทนี้ก็เขียนไปเถอะควรมีใช้ได้ นั้นเรื่องหนึ่งนะครับ อีกเรื่องหนึ่ง ในหมวดที่เกี่ยวกับบททั่วไปของรัฐธรรมนูญไทยนั้นมีถ้อยคำ ๒ - ๓ ถ้อยคำที่ผมอยากจะเขียนขอแก้ไข เขียนขอฝากให้พิจารณา ผมขออ่านนะควรมี มาตรา ๓ ปัจจุบันเขียนว่า/อำนาจอธิปไตยมาจากปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรีและศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ผมอยากจะขอฝากว่า ให้ผู้ที่ช่วยกันร่างนั้นพิจารณา คำว่า/อำนาจอธิปไตยมาจากปวงชนชาวไทย นั้นมันเป็นคำที่หลวมกว่า ถ้าเราจะใช้คำว่า/อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย เมื่อมัน เป็นของปวงชนชาวไทยทั่วประเทศแล้วมัน เป็นอยู่ตลอดเวลา เป็นของของเราอยู่ตลอดเวลา ไม่ใช่มาจากหัวคนหนึ่งที่หยิบไปดำ เนินการอะไรก็แล้วแต่ เมื่อเร็ว ๆ นี้หรือรวมกระทั่งถึงหลาย ๆ ปีที่ผ่านมา นักการเมืองของเราที่เป็นระดับรัฐมนตรีก็ตาม ระดับหัวหน้าพรรคก็ตาม ระดับนักการเมืองอาวุโสของประเทศไทย ชอบพูดอยู่เรื่อยว่าเรามีประชาธิปไตย เรียนอะไรบอกเป็นอำนาจนอกสภา ไม่มีสิทธิจะมาแสดงความคิดเห็นทางการเมือง นี่แหละครับผมว่าเป็นความเข้าใจผิดในเรื่องของการตีความหมายว่ามาจากปวงชนชาวไทย หรือว่าเป็นของ/คือถ้าเป็นของของเขายะประชาชนคนไทย มีสิทธิทุกคน ทุกเวลา ทุกวินาที ที่จะพูดว่าเรื่องนั้นถูก เรื่องนี้ผิด เรื่องนี้จำเป็นอย่างนี้ เรื่องนี้น่าจะเป็นอย่างนั้น ไม่มีการมาโทษว่าคนอยู่อำนาจนอกกระบ

๑๒๓

สว ๘/๒๕๕๐

พทพย ๖๐/๓

เมื่อเลือกฉันมาเป็นผู้แทนแล้วก็แล้วแต่ฉันจะแสดงลิ เชอคอยดูอย่างเดียว
ถ้าไม่ชอบใจอีก ๕ ปีค่อยมาลงคะแนน นี่คือลักษณะที่เกิดขึ้นจากความหมาย
ของคำว่า มาจากปวงชนชาวไทย -----

- ๖๑/๑

ผมอยากจะขอฝากให้เขียนเป็นว่า อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย ซึ่งมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข นี่เป็นประโยคสำคัญว่าเราทั้งหมดปวงชนชาวไทยทั้งประเทศมีพระเจ้าแผ่นดินเป็นประมุข ให้จบไปเสีย ๑ ประโยค หรือ ๑ ววรรค แล้วที่นั้ววรรคต่อไปจะได้เขียนว่า พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนี้ อำนาจอธิปไตยทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และ ศาล และองค์กรอื่นตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ เพราะต่อไปเราจะไม่ได้มีแค่ที่เรียกโดยทั่วไปว่าอำนาจอธิปไตยแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ที่จริงบางส่วนมีบทเบ็ดเตล็ด เลยกกลายเป็นหลายส่วนขึ้นมาได้นะครับที่องค์กรอื่น ๆ ที่เราจะตั้งขึ้นมาตามรัฐธรรมนูญนี้ เพราะฉะนั้นผมอยากจะขอเขียนเสนอให้ใช้ความหมายอย่างนั้นนะครับว่า พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนี้ในทางรัฐสภา อย่างที่อ่านไปแล้ว หรือจะใช้อีกอย่างหนึ่งก็ได้ว่า พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจอธิปไตยนั้นในนามประชาชนชาวไทย คือในฐานะที่ท่านประมุขแล้วท่านก็ใช้ในนามของคนไทยเราที่จะผ่านทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาลและองค์กรอื่น ๆ ตามรัฐธรรมนูญ ผมว่าอันนี้จะทำให้เราได้มีอุดมการณ์ เราได้มีแนวทาง แล้วเราได้มีคำอธิบายที่ดี ๆ กว่าในอดีต ท่านลองอ่านดูสิครับมาตรา ๓ เดิม บางทีเราอธิบายไม่ได้ว่า อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย แต่พระมหากษัตริย์ใช้อำนาจ แล้วก็คนอื่นเอาไปใช้แทน มันจะอธิบายไม่ค่อยดี ที่นี้อีกอย่างหนึ่งที่อยากจะเรียนฝากไว้ มีท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้อภิปรายไปแล้วหลายคนในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ ในหมวดนี้เราใช้ถ้อยคำที่กำกวม อ่อน หละหลวม โดยมากใช้คำว่า ย่อมเป็นโน้น ย่อมมี ย่อมเป็น หรือคุ้มครอง ก็ย่อมได้รับการคุ้มครอง ย่อมได้รับการยอมรับ แต่มันไม่มีคำว่า คุ้มครอง คำประกัน ชันชัน คือถ้อยคำที่หนักแน่นที่จะคุ้มครองที่จะให้การคำประกัน จะมีการชัดเจน จะมีการทดแทนถ้ามีการกระทำของรัฐที่เสียหายต่อเขา อันนี้เรียกว่า ต้องแก้กันหลายคำ เลขที่เดี๋ยวนะครับที่ว่าจะทำให้เกิดความหนักแน่นในรัฐธรรมนูญ ในเรื่องของการป้องกันสิทธิและเสรีภาพ ผมขอพูดเพียง ๓ ประเด็นนี้นะครับ ขอบพระคุณครับ

นายประวิทย์ เจนวิระนนท์ : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ประวิทย์ เจนวิระนนท์ จากจังหวัดกาญจนบุรี ท่านประธานครับ ถ้าหากเราย้อนหลังย้อนอดีตไป ๒๕ ปีนับแต่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง เราใช้รัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทในการปกครองประเทศ กำหนดอำนาจหน้าที่ อำนาจอธิปไตยของพี่น้องประชาชนคนไทยมาทั้งหมดถึง ๑๕ ฉบับ กฎหมายรัฐธรรมนูญที่มีเนื้อหาแต่ละฉบับนั้นก็ เป็นแนวทางที่ไม่ค่อยจะมีข้อแตกต่างกันมากมายนัก บทบัญญัติในเรื่องสิทธิเสรีภาพก็ดี เรื่องนโยบายของรัฐก็ดี หรืออาจจะ เป็นเรื่องที่มาจากอำนาจนิติบัญญัติหรืออำนาจบริหารก็ดี ล้วนคล้ายคลึงกันและมีเจตนารมณ์ที่จะสร้างสรรค์หรือมีแนวทางที่จะให้ การปกครองของประเทศเรานั้น เป็นไปด้วยดีทั้งสิ้น ในขณะที่บทบัญญัติ ได้วางไว้ในรัฐธรรมนูญ ส่วนมากที่เคยประกาศใช้ไปแล้วในแง่ของ มีเจตนารมณ์ที่ต้องการให้บ้านเมืองมีความสงบสุข ประชาชนพี่น้องทั้งหลาย มีสิทธิเสรีภาพ มีความอยู่ดีกินดี เหตุการณ์ต่าง ๆ ปัญหาต่าง ๆ ในเรื่อง สิทธิเสรีภาพไม่ว่าจะเป็นในกรณีที่เกิดปัญหาอยู่ ที่เราเห็นอยู่ชัด ๆ ก็คือ ปัญหา เรื่องที่ดินทำกินของพี่น้องเกษตรกรทั่วประเทศ โดยเฉพาะพี่น้อง กลุ่มสมัชชาคนจนซึ่งไว้ที่ทำกิน -----

เรียกร้องมาเป็นเวลาหลายปีในหลาย ๆ รัฐบาล แต่ปัญหานี้ก็ไม่ได้รับการแก้ไขทั้ง ๆ ที่รัฐธรรมนูญก็มีกำหนดให้รัฐต้องจัดหาที่ดินทำกินให้กับเกษตรกรอย่างเร่งด่วน ในกรณีที่จะมีการย้ายชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง ซึ่งอยู่ในบริเวณทุ่งใหญ่นเรศวร จังหวัดกาญจนบุรีมานับร้อย ๆ ปี ออกจากเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวรโดยที่ไม่ได้รับความยินยอมจากผู้อยู่อาศัยในนั้น ก็แสดงให้เห็นถึงการละเมิดสิทธิเสรีภาพในการเลือกที่อยู่อาศัยของรัฐ ทั้ง ๆ ที่รัฐธรรมนูญมีกำหนดให้ไว้อย่างชัดเจนว่ารัฐหรือว่าประชาชนคนไทยนั้น ย่อมมีสิทธิเสรีภาพในการเลือกที่อยู่อาศัย เสรีภาพในการที่จะถูกปฏิบัติของผู้ตั้งอา หรือจำเลยในคดีอาญา ซึ่งสันนิษฐานไว้ว่าเป็นผู้บริสุทธิ์จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาตัดสินถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิด ก็ได้ถูกละเลยและถูกปฏิบัติเยี่ยงเช่นเป็นผู้ที่ถูกศาลพิพากษาถึงที่สุดแล้วว่ามีความผิด เช่นการควบคุมโดยใช้โซ่ตรวน ปฏิบัติควบคุมให้ความเป็นอยู่ เฝือกเช่นเดียวกับผู้ที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว ว่ากระทำความผิด ในขณะที่กระบวนการยุติธรรมก่อนศาลได้มีคำพิพากษาว่าจำเลยต้องตกเป็นผู้กระทำความผิด ขาดความศรัทธาจากพี่น้องประชาชน แต่รัฐก็ไม่เคยยื่นมือไปชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ถึงที่สุดแล้ว ศาลพิพากษายกฟ้อง ในกรณีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นปัญหาของพี่น้องประชาชนทั้งหลายทั้งปวง มันเกิดขึ้นจากอะไร บทบัญญัติในกฎหมายรัฐธรรมนูญรับรองสิทธิเสรีภาพ มีแนวนโยบายของรัฐให้กระทำในสิ่งซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อพี่น้องประชาชน แต่มาได้มีการละเมิด และมีการละเลยไม่ปฏิบัติ ทำให้เกิดความเดือดร้อนไปทั่วทุกหย่อมหญ้า ผมคิดว่ารัฐธรรมนูญที่เราเคยใช้กันมาทั้ง ๑๕ ฉบับ ก็มีส่วนที่ดีย่อมมาก แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นจะเป็นปัญหาของคนมากกว่าคนที่ดำเนินการตามนโยบายหรือว่าคนที่เข้ามาบริหารประเทศ โดยเฉพาะนักการเมือง ท่านประธานที่เคารพครับ ทั้ง ๑๕ ฉบับ ที่ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญนั้น มีสิ่งเหมือนกันอยู่อย่างหนึ่งนะครับ ก็คือการเลือกตั้ง การคัดเลือกผู้ที่จะเข้าไปทำหน้าที่ในทางการเมือง โดยให้ประชาชนเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร of Thailand .. แล้วก็สภาผู้แทนราษฎร เข้าไปฟอร์มจัดตั้งเป็นรัฐบาลบริหารประเทศ

โดยหลักการแล้วอำนาจอธิปไตยนั้น เป็นของปวงชนชาวไทย แต่ท่านประธานครับ
พี่น้องประชาชนมีโอกาสเลือกเฉพาะผู้ที่ทำหน้าที่ในทางนิติบัญญัติเพียงเท่านั้น
จากอดีตที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน เรามีเพียงช่องทางเดียวที่จะเลือกสรรนักการเมือง
เข้าไปทำหน้าที่นิติบัญญัติ เรามีช่องทางเดียวที่จะได้ผู้บริหารประเทศ คือ
คณะรัฐมนตรี ซึ่งบางครั้งก็อาจจะมาจากผู้แทนราษฎรฝ่ายนิติบัญญัติ หรือบางครั้ง
ก็อาจจะมาจากส่วนอื่น -----

- ๖๓/๑

นี้หรือครับที่เขาเรียกว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย ท่านประธานที่เคารพ ปัญหาใหญ่ที่สุดที่บ่มเพาะมาตลอดจนทำให้เกิดการปฏิรูปการเมือง และมีสภาาร่างรัฐธรรมนูญในครั้งนี้ก็คงจะหนีไม่พ้นระบบการคัดเลือกผู้เข้ามาทำหน้าที่ในทางการเมืองมีความไม่ชอบธรรม มีการซื้อสิทธิขายเสียงกัน เสถียรภาพรัฐบาลก็ดี ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหารก็ล้วนมีที่มาจากจุดนี้เอง ท่านประธานที่เคารพครับ ปัญหาการซื้อเสียงขายสิทธิของพี่น้องประชาชนนั้นเป็นปัญหาที่ทำทนาย และก็เป็นปัญหาที่สมาชิกสภาาร่างรัฐธรรมนูญแห่งนี้ที่จะต้องนำมาวิเคราะห์ให้ถ่องแท้ว่าที่จริงปัญหานี้เกิดขึ้นจากอะไร แล้วก็ไปแก้ตรงจุดที่มันเกิดหาวิธีการทำให้มันดีขึ้น ท่านประธานครับ ในอดีตการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฏรนั้น ผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้แทนราษฏรเวลาไปหาเสียงกับชาวบ้านเขาจะบอกว่าถ้าผมเป็นผู้แทนราษฏรผมจะสร้างถนน ซุดบ่อน้ำ สร้างวัด สร้างโรงเรียน สร้างสถานอนามัย อย่างนี้เป็นต้น ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ที่ผู้สมัครได้ให้คำมั่นสัญญากับพี่น้องประชาชนนั้นความจริงเป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหาร หาใช่เป็นหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งตัวเองกำลังจะเข้าไปทำหน้าที่ไม่ เป็นอย่างนี้มาตลอดครับ ท่านประธานเคยเป็นผู้แทนราษฏร ท่านประธานก็ทราบดี การเลือกตั้งในอดีตนั้นมีการใช้เงินกันน้อยหรือแทบจะไม่มีเลย อย่างมากก็เลี้ยงข้าวปลาอาหาร เหล้ายาปลาบั้งกันนิดหน่อย เพื่อทำความรู้จัก ผมยังเชื่อครับว่าราษฏรทุกคนต้องการคนดีเข้าไปทำงานการเมือง เข้าไปเป็นตัวแทนของตนเองทุกคน แต่ในอดีตนั้นเนื่องจากที่ผู้สมัครได้ให้คำมั่นสัญญาในลักษณะอันเป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหารว่าจะทำโน่นทำนี้ให้ตามที่เรียนท่านประธานไปแล้ว ทำให้ประชาชนผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งเกิดความสำคัญผิดในหน้าที่ของผู้แทนราษฏร สมัครครั้งแรกรประชาชนคิดว่า นาย ก ดี ให้คำมั่นสัญญาอย่างดีว่าจะมาทำสิ่งโน้นสิ่งนี้ให้ คิดว่าถ้าเลือก นาย ก เข้าไปแล้วชีวิตความเป็นอยู่ของเราจะดีขึ้น เมื่อเลือกเข้าไปครับ ท่านประธาน นาย ก เข้าไปทำหน้าที่ในทางนิติบัญญัติอย่างเดียว ไม่สามารถ

๑๒๓

สร ๘/๒๕๕๐

นภิสร ๒๓/๒

ที่จะไปบันดาล หรือว่าไปกระทำสิ่งซึ่งตนเองรับปาก หรือว่าให้คำมั่นสัญญา กับพี่น้องประชาชนไว้ในช่วงสมัครหาเสียง ประชาชนเกิดความผิดหวังครับ ถ้าบังเอิญเข้าไป ไม่ได้ไปเป็นรัฐมนตรีซึ่งมีหน้าที่ในการบริหารประเทศ ไม่ได้ มีเงินถุงเงินถังซึ่งเป็นเงินส่วนตัวของตัวเองควักไปใช้จ่ายในการทำถนนหนทาง ทำโรงเรียน ทำสถานอนามัย ทำบ่อน้ำตามที่ตัวเองรับปาก ประชาชนเขาเข้าใจ ว่านาย ก ฉันคิดว่าดีแล้ว เลือกเข้าไปไม่ได้ทำอะไรเลย-----

- ๒๔/๑

Legislative Institutional Repository of Thailand

ยิ่งสมัยในอดีตการสื่อสารวิทยุโทรทัศน์เราไม่ทันสมัยเหมือนในปัจจุบัน การรับรู้ข่าวสารในทางการเมือง รู้ความเคลื่อนไหวของตัวตนเองเลือกเข้าไปนั้น ยิ่งไม่มีโอกาสที่จะรับรู้ เมื่อเลือกเข้าไปแล้วเป็นอย่างนี้ เขาก็บอกว่า เลือกไปแล้วไม่ได้ทำอะไร นาย ข มากี่เป็นอย่างไร นาย ค มากี่เป็นเช่นเดียวกัน ประชาชนเกิดความผิดหวัง เมื่อเกิดความผิดหวังแล้วท่านประธานครับ ก็พัฒนามาเป็น การที่รับเงินซื้อเสียงจากผู้สมัครรับเลือกตั้ง เพราะคิดว่าอย่างไรก็ยังดีกว่าที่จะเลือกคนแล้วเข้าไปทำอะไรไม่ได้ทำอะไร อันนี้เป็นความรู้สึกที่ประชาชนปฏิเสธการเมืองแล้วมาถึงวันนี้เป็นเรื่องที่น่ากลัว ที่การซื้อเสียงขายสิทธินั้นระบอบไปทั่วประเทศ มันเป็นเรื่องบ่งชี้ให้เราเห็นว่า ประชาชนกำลังหันหลังให้การเมือง ท่านประธานครับ เป็นสภาวะที่เราจำเป็นจะต้องหาทางแก้ไขปัญหาให้ตรงประเด็น เราจะทำอย่างไร เราจะเปิดระบบการเมืองอย่างไร ให้ผิดแผกแตกต่างจากวิธีการที่เป็นมาแต่เดิม เราจะทำอย่างไรให้ประชาชนได้สัมผัสกับการเมือง ได้รู้ว่าการเมืองได้ให้ชีวิตความเป็นอยู่เขาดีขึ้นกว่าเดิม เช่นเกษตรกรสามารถที่จะรู้ว่า ผมขายข้าวได้ราคา เกวียนละ ๕,๐๐๐ บาท แต่การเมืองสามารถทำให้เกวียนละ ๑๐,๐๐๐ บาท เกิดจากผลของการดำเนินกิจการทางการเมือง อย่างนี้สิครับ ถ้าเราทำอย่างนั้นได้ ให้นักการเมืองที่ไปหาเสียงสามารถใช้นโยบายของตัวเองบริหารประเทศ ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของพี่น้องประชาชนได้โดยตรง เมื่อนั้นการซื้อเสียงจะหมดไป การร่างรัฐธรรมนูญหรือว่ารัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่พวกเรากำลังจัดทำอยู่ในอนาคตอันใกล้นี้ จริงๆคงบางท่านอาจจะบอกว่า ไม่ใช่ยาวิเศษที่จะไปแก้ปัญหารวดเร็วอะไรต่าง ๆ ได้ แต่กระผมก็ยังเชื่อว่าการกำหนดกฎเกณฑ์ในรัฐธรรมนูญในสิ่งซึ่งถูกต้องและตรงกับข้อเท็จจริงนั้น รัฐธรรมนูญก็อาจจะ เป็นโรงงานชั้นดี ในการที่จะไปผลิตยาวิเศษเพื่อเยียวยารักษาสภาพสังคมที่มันกำลังป่วยไข้อยู่ ขอขอบคุณที่ท่านประธาน

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ท่านสมาชิกที่เคารพครับ

ผมเห็นว่าการประชุม เราได้ใช้เวลาอภิปรายกันมาใช้เวลาพอสมควรแล้ว

ผมเห็นควรปิดประชุม เนื่องจากว่าการประชุมในครั้งนี้ไม่มีการลงมติ

แล้วก็หมดระเบียบวาระแล้ว ผมขอเลิกประชุม ขอขอบคุณมากครับ สวัสดีครับ

LIRT